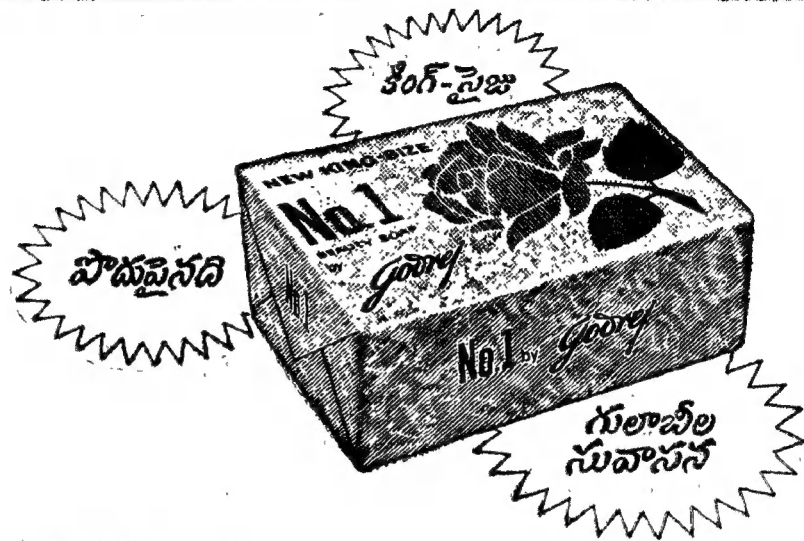


ॐ नमो भगवते वासुदेवाय





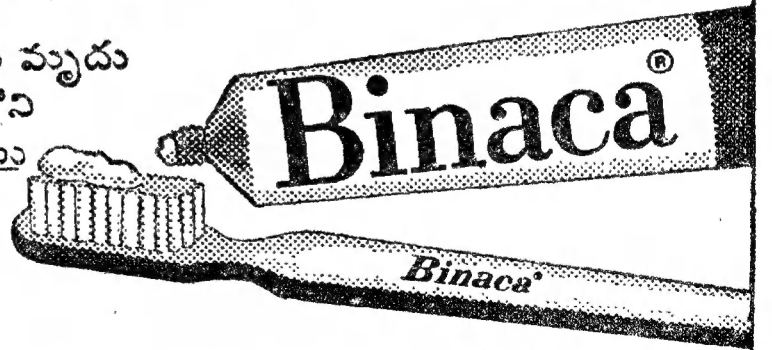
మీ ప్రపంచాన్ని
గులాబీలమయము
చేసుకోండి...
గోద్రెజ్ నెం. 1
సబ్బు తాజాయైన
గులాబీల ఘాతైన
సువాసనను
కలిగి ఉంది

గోద్రెజ్ వారి
నెం. 1
బ్యూటీ సోప్

తీయని మాట



ప్రేమ పూరితమైన మధుర బాషణ మృదు
మధుర ఏకాంత బాషణ బినాకాలోని
ఆకుపచ్చని క్లోరోఫిల్, దుర్వాసనలు
తొలగించే శక్తులలో మధురొక్తులు
రకాపొందించుతూ హామీనిస్తుంది.



వెలువడింది - త్వరపడండి
ప్రగతి కోరిన ప్రతిఫలం

రచన : బోడా తోపేశ్వరరావు
 (ఆంధ్రప్రదేశ్ పబ్లికేషన్ల కమిషన్
 చివరి ఉగాది నవలల పోటీలో తృతీయ
 బహుమతి పొందినది) వెలు. రు. 6.00
 మార్చి నెలలోగా M.O. పంపిణీచేసి
 తీసుకోవడానికి సలహా.

--- ముద్రాణ ప్రచురణలు ---
 ఇంటింటి, గ్రంథాలయములో ఉండదగినవి

పూర్వాన ధ్యా ప్రవర్తతే
తపోవతి - రు. 8-00
పునస్సమాగమ
కోమలాదేవి - రు. 10-00

శ్రీ మతి
శుల్లంశివప్రసాద్ వెలు. రు. 6-00
వెన్నెల తెరటాలు
కారు - వెలు. రు. 3-00
 ఏడు దగ్గరగా వున్న పుస్తకాల పేర్లలో
 అడగండి లేదా మాకు వ్రాయండి :

వాహినీ పబ్లిషింగ్ హౌస్
 గవర్నర్ పేట, విజయవాడ-2.

NAVIN

డాక్టరు కండి!

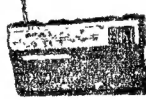
హోమియోపతి కోర్సు
 పోస్టు డిగ్రీ చదివి,
 M.D.H., Diploma
 పొందండి. ఉచిత
 ప్రాప్తి క్లస్ నకు
 వ్రాయండి. వివరములకు :



HINDHOMEOPATHIC COLLEGE
 (WAP) SONEPAT (HARYANA)

వాయిదాల పద్ధతిపై ట్రానిస్క్రిప్ట్

రు. 320/- మొదటి
 ప్రపంచ యుద్ధం పొంది
 "విండ్సర్ హిట్లర్"
 3 ట్యాంక్ ఆర్మీ వరల్డ్
 పోర్ట్ ట్రాన్స్క్రిప్ట్ ను ముందుగా
 రు. 10/- వంటివి తెల్లని పొందండి.
 ప్రతి గ్రామానికి, నగరానికి వంటివియు.
Swiss Television Co. (AP-10)
 P. O. Box 1320, Delhi-6.



ఉత్తరాలు

సవరణ

15-3-68 సంచిక ప్రైవేటు ప్రెస్ పుస్తక
 సమీక్షలో (శివప్రసాద్ వేంకటకృష్ణశాస్త్రిగారి
 పేరుకుముందు కీ. కె. ఆనె అచ్చుపడింది
 సరఫరాకు వంతమవుతుంది. - వెం.

ముఖచిత్రం

16-2-68వ తేదీకల ఆంధ్రపత్రిక వారి
 పత్రికకు హిందీ భాష పరిభాషాగారు ముఖచిత్రము
 ఎంతో అక్కర్లైనది. ఇకమీదట తెలుగు వాటి
 నటులకుంటే హిందీ పట్టములు ముఖచిత్రము
 లతో పత్రిక వెలువడుతుందని అభిప్రాయము
 అందులోను పత్రికకు కొంతమంది ఇచ్చే సీరియల్స్,
 మూడుముళ్ళు, జీవనరంగం, ఈరెండు సీరియల్స్
 చదువుతూ మిగతావికోసం ఎదురుచూస్తాము.
 మిగతిన కథలకోసం మాత్రము చదువడానికి తగి
 వున్నాయి. అట్లు వెనుకభాగమునకూడ వితరణ ప్రక్రియ
 వైది వెలుకూడదా, ముందుభాగమునకే.

మరింతెట్లా వాగ్వివరాలు (పితాపురం).

కథలు

"1-3-68 సంచికలో "మరింతెట్లా" పత్రిక
 పాఠకులకు తెలియజేసి చెప్పింది. మొత్తముగా
 భాషా సమస్యలు పేరుకల ఆంధ్రపత్రికకు పంపిణీచేయబడిన
 "మరింతెట్లా" అంటుంది. సంచలనం ఒక్కొక్కప్పుడు
 పక్కరిస్తూంటుంది కూడ-పేరుకల పత్రిక
 గాదు. ఉన్నవారు అర్థం చేసుకోనేవారు వున్నా.
 అలాంటివారు మనస్థిరం "ఉత్తర విభాగం" మన
 పేజీ తోడుపెట్టే నేయూనా విస్తరించిన వ్యక్తం చేసిన
 ప్రకటనలకు ప్రంగుల అభిప్రాయములు-
 -అడవాలు భాషకరాలు. (లిలానీపూర్)

8-3-68 తేదీన కె. రమణుడు వ్రాసిన
 "మీరు దాటారు" అన్నకథ చాలా చక్కగా వుంది.
 కథలుగా మర దుసరికూ చెప్పేను. ముఖ్యంగా
 ఒకభాగం పాపిత్రి పాత్ర పన్నుతో అతిర్పించింది.
 పాపిత్రి, పాత్రకు వ్యతిరేకంగా కాస్త
 ప్రేమ అనిపించింది. మొత్తం మీద కథ చిన్న
 దయనీయమైన చదువ ముచ్చటగా వుంది. మరీయు
 ధరా ప్రవాహాలు ప్రవాహమై కె. రమణుడిగారి
 గారి ప్రశ్న-జవాబులు ఈవారం మరీ చాలా
 చక్కగా వున్నాయి.

---కుమారి దూసి అరివేలు, (శివప్రసాద్)

16-2-1968 పత్రికలోని ఒకాళింగకథ
 వ్రాసిన కె. సభాగర్హి భవ్యవధలు. కథ చదువు
 నున్నంతసేపూ చాలా మనసు అందోళన కలిగింది
 యీ ఏడుకోవలసినది, సత్యమేమని వెల్లడిచేసెను.
 విజయంగా ఈ మహాసభాపురి మహిమలు వెల్లడిచే
 నమరతరముకదా. విజయంగా ఈ ఒకాళింగ మహిమ

మనము ఎంతని చెప్పలేము. ఆ రివారాను ముఖ
 'ఉత్తరాలములు' చాలా లోపం ను.

సం. వి. శివ రామమూర్తి, పీఠాంశ.

మీరు 2-2-68 హిందీ ఆంధ్ర
 పత్రికలోని పత్రికలో (మనలోని ప్రైవేటు
 ప్రెస్) (రచన: యం. నరసింహ రావు) పేరుకల ప్రైవేటు
 యామిని) కథలు చాలాగా ఉన్నాయి. ప్రైవేటు
 కథలు వాస్తవికంగా చూస్తేనేటి ప్రపంచంలో,
 అందులో గ్రామాలలో, అలాంటి యువతీ, యువకులు
 ఉంటారా అనిపిస్తుంది. ఇలాంటి కథలు హిందీ
 ప్రచురించి ఆంధ్రపత్రిక పాపిత్రి అందిస్తున్నందు.
 అటు, రచయిత రచయితలకు వా భవ్యవాదాలు
 ఆ సంచికలోనే ప్రచురించిన అటలు అనే క్లిష్ట
 పదవి ఇప్పుడు ఉన్న ఆంధ్రపత్రికలోనిదిగా చాలా
 అనందించము.

శ్రీ కె. యస్. నరసింహాచారిగారికి మీ
 కృతజ్ఞతలు.

అక్టోబర్, (99 ఎ. పి. పో.)

ఈవారం శ్రీమతి కె. రమణుడిగారి (పాపిత్రి
 "మరింతెట్లా" వ్యాసం చాలా బాగుంది. అందులో
 వాస్తవికత ఉట్టి పడుటగానుండా మరలా మరలా
 చదువనానికి కలిగించేదిగా వుంది.

"కమలతీ" బాగున్నది కాని, తెలుగు భాషలో
 కమలతీ పున్నంతమాత్రా కవులెల్లూ, అంత
 యాదిగా రచన వలెనామికి (ప్రైవేటు ప్రెస్) పేరు
 ఇక్కడ కానిది. అయితే హిందీ పేరు బాగా పాత్ర
 రించింది. రచయితకు అభినందనలు. "కమల
 గంగ" ముఖంపై తే ఎంతో బాగుండేగా కమి
 తున్నది. చి. రమణుడయ్య. (పై బరవాణ).

9-2-68 వాటి ఆంధ్రపత్రిక వారిపత్రిక
 కలో తమరు ప్రచురించిన "గ్రహణం" కథ
 చాలా బాగున్నది. విజయ ఒక కథ చదువు
 నున్నాడు అందరి సన్నిహితానికి వ నేతమొరియండి
 బోట బోట కన్నీరు (నవించింది). విజయ రచ
 యిత ఈ కథ యందు లోపుడిన పన్నుంగా
 ఇరుట్టవారు, పి. భాస్కరరావు, (పిల్లలకో).

సీరియల్

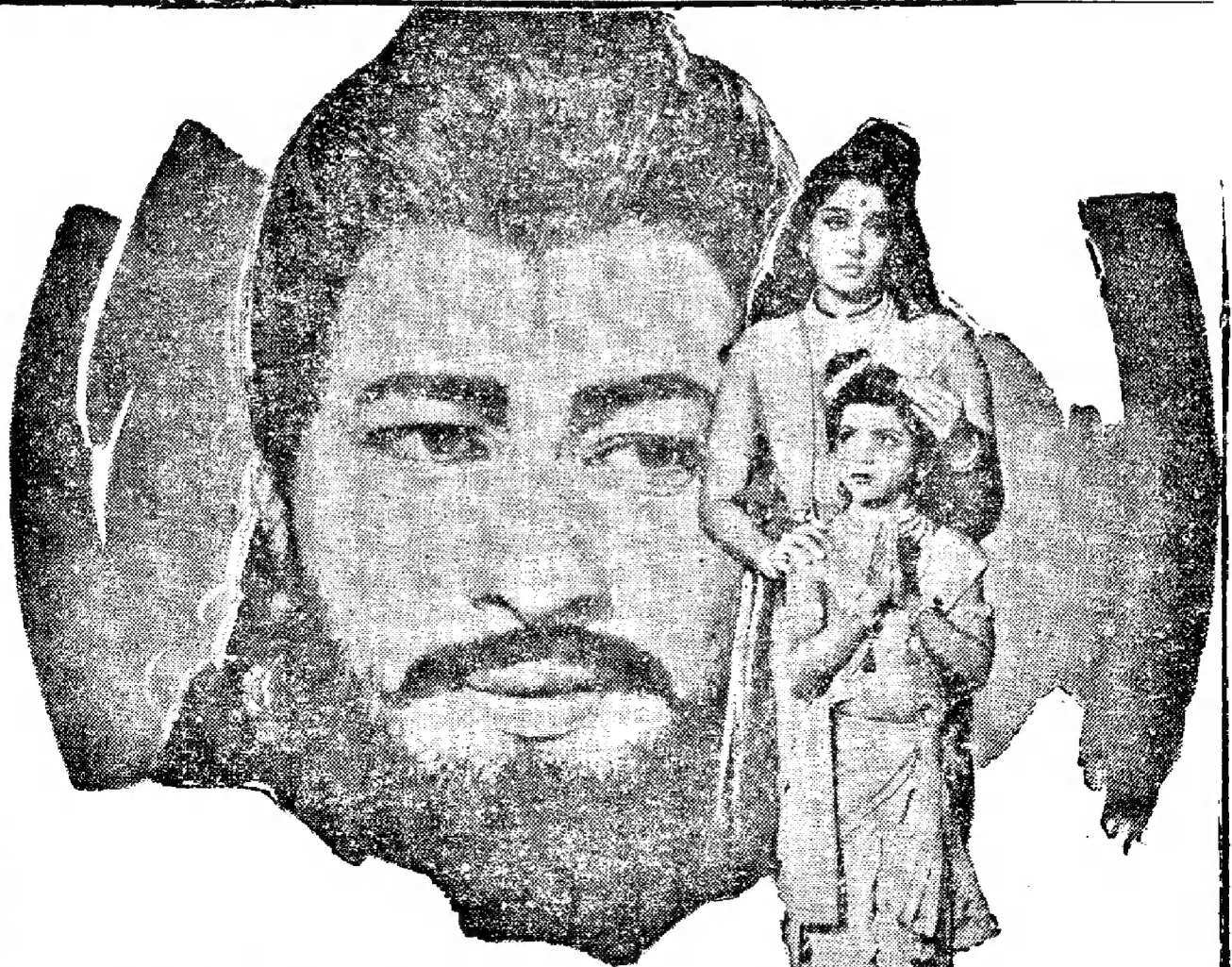
శ్రీమతి కె. వి. యస్. అచ్చుపత్రిక (పాపిత్రి
 "మూడుముళ్ళు" సీరియల్ బాగున్నది. తెలుగువారి
 మొలనుంచి చాలా అసంతోషంగా యున్నది. ముందు
 ముందుకూడ అటువంటి సీరియల్లు ప్రచురిస్తారని
 అభిప్రాయము.

కుమారి యస్. టి.వి. అలిత, (పంపిణీ).

పి. అనందరామం రచించిన "చీకటి కడుపున
 కాంతి" కొత్త సీరియల్ ప్రచురించిన సంచికకు
 వ అభినందించము. పేరుకలవారు, శత్రువులను
 మొదలగు కథలు చాలా బాగున్నవి.

---వెం. మూరళి, కరీంనగర్.

కొన్ని జీవితాలు శిథిలంకానిదే మానవాభ్యుదయం సాధ్యంకాదు! అందుకు తార్కాణంగా లభిస్తున్న యువతను శివగాధను
 ప్రేమతో ప్రేరేపించడానికై స్టూడియోలో నిర్మించబడిన నవీన్ పరిశోధనా విభాగం!! వేదే మాడండి!!!



సెడరన్ మూవీట్రాన్ సమర్పించి కె.ఎఫ్.క్యూ.వారి.

సత్య బ్రతుందీతి



నిర్మాత: జి.కృష్ణారెడ్డి
 ఉత్పాదక: కె.వి.నందన్ రావు
 కథ, మాటలు: టి.పి.మహారాజు



అలాను ఎంటాడా?

శాంతిభద్రతలని కాపాడటంలా ప్రతిపక్షాలు, ముఖ్యంగా వామ పక్ష కమ్యూనిస్టులు ప్రభుత్వానికి సహకరించాలని ప్రహ్వనంధ రెడ్డి విజ్ఞప్తి చేశారు.

ఆర్థిక సౌకర్యాల కోసం బహుదేశీ వారి ఉరితేత

పాతకథ



మోస్కో స్టాన్ నివాసం



అభినవ తుగ్లక్ ప్రతిపాదనలు

ఇదక్షిణాది వారిమీద హిందీ రుద్ధిదానికి మరొక ఉపాయం ప్రయోగించారు ఈ వారం. పార్లమెంటులో వ్యవహారాల శాఖ మంత్రి డా. రావోసుభాగ్ సింగ్ లోక్ సభలో అన్నారు. బెంగళూరులో పార్లమెంటు సమావేశం ఏర్పరచే అవకాశాలని పరిశీలించటం జరుగుతోంది, అని. ఈ విషయమయి మునుపూరు ముఖ్యమంత్రితో ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు కూడా జరుపుకున్నారు. 750 మంది సభ్యులకి మహాము ఏర్పరచటం గురించి చర్చించుకుంటున్నారు. ఒక మాజీ మునుపూరు ముఖ్యమంత్రి ఇది చాలా మంచి ప్రతిపాదన అన్నారు. బెంగళూరు దక్షిణ రాష్ట్రాన్నింటికి చెందినదని ముఖ్యమంత్రి ద్వారాలో ఉందన్నారు.

హిందీ ప్రవాహాలలో - ప్రముఖులయిన శ్రీ ప్రవాళ వీరేశలింగం పోయినవారం నెంట్లు బిల్లులు ఇంగ్లీషులో ఉండరాదన్నారు. డా. లోహియాకి మునుపే ఈయన హిందీలో మాట్లాడేవారు ఈయనా, నేర్ గోనిందదానూ ఇద్దరూ గోరక్షకలే ఈయన ప్రశ్నలకి సమాధానంగానే డా. రావోసుభాగ్ సింగ్ వయి ప్రకటన చేశారు.

మరొక కాంగ్రెసు సభ్యుడు శ్రీ రణధీర్ సింగ్ ఒక చరిత్రకారుని పాత్ర వెయ్యి పోయారు. మహమ్మద్ తుగ్లక్ ఢిల్లీనుంచి దేవగిరికి రాజధాని మార్చలేవా అన్నారు. (అసలు మార్చింది దవులతాబాదుకి.) చరిత్రకారుడు సింగ్ ఒక సంగతి మరిచిపోయారు. ముసల్మానులు ప్రయాగపేరు కంపాబాదుగా మార్చారు. ఈ కార్యక్రమం నిజమే కనుకతో కూడిన పని అనేమాటని శ్రీ కాన్హి దర్జాగా కొట్టిపారేశారు. దక్షిణాదివారు ఢిల్లీలో చేసిన చట్టాలని తమమీద ఎవరో రుద్దుతున్నారని అప్రాసాదకుతున్నారని, దక్షిణ దేశంలో పార్లమెంటు సమావేశపరిస్తే ఈ అప్రాసాదకుతుంటుందని అన్నారు.

ఈ అభిప్రాయంలో ఎంత విజయం

ఉంది? హిందీవర్గం వారయిన కాన్హి గారికి రాజ్యాంగం దక్షిణాది వారయిన సర్. బి. ఎన్. రావు, శ్రీ టి. టి. కృష్ణమాచారి, మహారాష్ట్ర బానికీ చెందిన హరిజన నాయకుడు డా. అంబేద్కర్లు తయారు చేశారని తెలుసా? ఇక హిందీ వర్గం వారు ఇచ్చిన వెయ్యివ్యాతి ఏమిటి అంటే హిందీ ఆధికారభాష అవాలనే ప్రతిపాదనని అవసరపరచగా అమలుపరిచారు. హిందీ వర్గంవారు చేసిన మరొక పుణ్య కార్యం ద్వంద్వ సిద్ధాంతాన్ని బలపరచటం 'ఇండియా లేక భారత్' 'జనగణ మన లేక సందేహతరంగ' శ్రీ నెహ్రూ ఒకసారి మధ్య ప్రదేశం రాజధాని గురించి వివాదం రాగా గ్వాలియర్, ఇండోర్లు రెండూ చెంపొడవునా రాజధానిగా ఉండవచ్చునని తీర్పు చెప్పారు.

ఈ నాటికీ పార్లమెంటులో ప్రజాస్వామ్యం హిందీ ప్రాంతాలలో కన్నా దక్షిణ ప్రాంతంలోనే చక్కగా జరుగుతోంది. వెన్స్ మినిస్టర్, రికం పార్లమెంటులో ప్రజాస్వామ్యం దక్షిణాదిలో పాతుకుపోయింది, చక్కగా పనిచేస్తోంది.

'పేట్రీయాట్' పత్రిక (న్యూఢిల్లీ) ఇలా రాసింది -

'బడ్జెటు రోజున లోక్ సభలో చరిత్ర స్వరూపం ప్రతిష్ఠాంగం మాసే అవకాశం కలిగింది - చరిత్ర స్వరూపం నల్ల కుంచెతో రాస్తే కనిపించే స్వరూపం. వామ ప్రతిపక్షాలు ఆర్థిక మంత్రి ఉపన్యాసం వినిపించకుండా గగ్గోలు పెట్టి తమ మిత్రులని శత్రువులని కూడా చకితులని చేశారు. తన పుట్టినరోజు నాడు ఇతరులని ఆశ్చర్య పరచటం శ్రీ మొరార్జీ దేవాయికి అలవాటు. ఈసారి ఆయనకే ఆశ్చర్యం చాలా కలిగి ఉండాలి.

హిందీ వర్గంవారి పార్లమెంటులో పద్ధతులు దక్షిణదేశంలో ప్రవేశ పెడితే జరిగింది ఇదే.

శ్రీ దేవాయి జంకకుండా ఉపన్యాసం చేశాడు. ఆయన నేతన 'కూర్పున్న

వారికి కూడా అది వినిపించి ఉండదు వారి వివాదాలలోకి దిగే అవకాశం వదులుకోని కొందరు కాంగ్రెసు సభ్యులు, ఈ యుద్ధంలోకి దూకటానికి ప్రయత్నించారు. ఈ ఒక్కసారి మాత్రం వారి నాయకులు వారిని అదుపులో పెట్టుకొలిగారు.

ప్రతిపక్షాల వారి పట్ల న్యాయం లేకపోలేదని, వారికి న్యాయం జరగటం నిశ్చయమనీ, అయితే మంత్రిగారు తమ బడ్జెటు ఉపన్యాసం చదవాలనీ స్పీకర్ అన్నారు. నిరసన ప్రకటనకి, అడ్డు పెట్టటానికి భేదం ఉంది. ప్రతి పక్షం వారు తమ వాదాలని తామే చేజేతులా పాడుచేసుకున్నారు. వారి ఉపాయం కూడా సరయినదికాదు. బీహారుని చర్చించే సమయంలో శాసనసభ ఎవరిల వెళ్లిపోయే అవకాశం కాంగ్రెసు వారికి కలిగింది.

బడ్జెటునాడు జరిగిన అల్లర్లకి కాంగ్రెసు బాధ్యత లేకపోలేదు. స్పీకరు అన్ని పార్టీలవారికి చర్యలలో అవకాశం ఇస్తానన్నారు. ఈ సంగతి డా. రావోసుభాగ్ సింగ్ కి కూడా తెలిసే ఉండాలి. తాని, కేటాయించిన రెండు గంటలూ అయిపోయాయని వారికి ఇబ్బందిగా ఉన్న చర్యని ఆపించేశారు. ఆంతరంగిక స్వప్న హఠాత్ మంత్రి శ్రీ చవాన్ తమకి బదులు వేరేవని ఉంటుంటూ మధ్యలో కలిగించు కున్నారు (ఇది సాంప్రదాయానికి కొంత విరుద్ధంగా ఉన్నప్పటికీ) అయితే వారు బయటపని చూసుకొనటానికి వెళ్లినట్లు కనిపించదు. శ్రీయుతులు దేశాయి, చవాన్లు చర్యని ఆపే యుద్ధానికి నాథుకత్తనం పహించారు. ఇది పార్లమెంటులో ప్రజాస్వామ్యానికి అగినదేనా? డిప్యూటీ స్పీకర్ (ఆరోజు ఆయనే పీఠంలో ఉన్నారు) చర్య పాడిగించాలన్నారు కాని కాంగ్రెసువారు ఈ ఆజ్ఞని సాగనివ్వలేదు.

కమ్యూనిస్టు (కుడి) సభ్యుడు శ్రీ వాసుదేవవాయర్ కాంగ్రెసు పద్ధతులు 'డర్టీ ట్రిక్' అన్నారు. కాంగ్రెసువారు పథిలో కూడా ఏ పద్ధతులయినా అనుష్ఠ

రించి ప్రతిపక్షాలవారితో యుద్ధం చెయ్యటానికి సిద్ధంగా ఉన్నారని వామ వక్షంవారు అనుకుంటున్నారు.

ఇక కాంగ్రెసువారేమో, ప్రతిపక్షం వారు మా మెత్తదనాన్ని అపారంభేమ కుని సభ ద్వైనిక కార్యక్రమం చే చెడ గొట్టటానికి ప్రయత్నిస్తున్నారని ఆరో పిస్తున్నారు. లభ్యక్షుడి ప్రసంగం జరు గుతూ ఉండగా శ్రీయుతులు హీరో ముఖర్జీ మవులానా షాక్ సందర్భ వాకవుటని ఖండిస్తూ కాంగ్రెసువారు చేసిన ప్రతిపాదన మొదటి మెట్టు మాత్రమే; బీహారు ఉచ్చలో జరిగిన వాగ్యుద్ధం మరొక మెట్టు-ఇది దెడిసి కొట్టినప్పటికీ బెడ్జిలు సెషన్ ముగిసే ముందు ఇంకా ఎన్నిమెట్టు కావాలి.

ఈ రకం ఆల్లరి కొత్తది కాదు. సభలో కొంతకాలంగా జరుగుతున్న సంఘ టనలు ఇప్పుడే తారాస్థాయిని అందు కుంటున్నాయి. స్పీకర్ సభ్యుని వేడు కొనటం పరిపాటి అయిపోతోంది. ప్రతి చిన్నవిషయానికీ డజనుమంది సభ్యులలేచి ప్రశ్న పరంపరలు వేస్తూ ఉంటారు. అధ్యక్షుడి మందలింపులు ఏమాత్రం వని చేసేట్లు కనిపించవు.

విజయనగర ప్రకారం సభ్యులు స్పీకర్ ని మాత్రమే ఉద్దేశించి మాట్లాడాలి. కాని, ఆవేశాలు చెలరేగినప్పుడు యాక్షణలు అన్ని మూలలలో ఎగురుతూ ఉంటాయి. ఈ సంఘటనలవల్ల వచ్చే కాల సవ్యం ఎంతో ఎవరయినా అంచనావేస్తే బాగుం టుంది. కోపం రావచ్చు కాని స్పీకర్ ని అశరణ్యే ఒకరితో ఒకరు నేరుగా, పోట్లాడుకొనటం ఉచితంకాదు.

మరికొన్ని సమయాలలో కమ పక్షతులని గురించి వాదించి కాలం వృథాచేస్తూ ఉంటారు. గడుసుతనం కల సభ్యులు ముందు పెద్ద ఉన్యాయం ఇచ్చి చివరికి తమ అభ్యంతరం గెలుపుతారు. అంతరితయపు వారికి కోపం వస్తుంది. మళ్ళీ పెద్ద రథన జరుగుతూఉంటుంది.

స్పీకర్ గారు సరసులు, ఉదారు, అందరితోనూ మంచిగా ఉంటూ ఉంటారు. కాని, ఒక్కొక్కసారి ఆయన కూడా చేసేది లేక కొందరు సభ్యులని మందలిస్తూ ఉంటారు. అన్ని సార్లు వారూ తమ తమ సభ్యులని కొంత

అడుపుతో పెడితే కాన-సభలలోని కార్య క్రమాలు మరింత మలుపుగాజరుగుతాయి.

శ్రీ ప్రకాష్ విశ్వాస్ నీగారు ఢిల్లీ చట్టాలవట్ల దక్షిణదేశంలో అగ్రహం కలుగుతోందన్నారు. ఈ అగ్రహం చట్టాల వట్ల కాదు, హిందీ బలవంతంగా రుద్దిట. నల్ల. ఉపప్రధానమంత్రి ఆర్థికశాఖ సయిత్రలో వోటింగులు హిందీలోనే ఉం డానే ఆర్డరు ఇటీవలే మంజూరుచేశారు.

బెంగళూరులో దక్షిణాది వారికోసం కేంద్ర సభలు నడిపితే తూర్పు వారికోసం గవుహతిలో నడపాలికదా! పార్లమెంటు కాస్తా కాంగ్రెసు మహాభలగాగే మారి పోవలసి రావచ్చు! కాంగ్రెస్ కర్నూలు, భూస్వాములు, ఇళ్లుగలవారు తప్ప ఎవరూ ఈ సూచనని చూసి పార్శించరు. అయితే డబ్బుతనదికావచ్చుడు శ్రీ శాస్త్రి ఎన్ని సూచనలయినా చేస్తారు.

1942 లో కేంద్ర ప్రభుత్వం సిమాక్తి వెల్లిపోయింది - ఏప్రిల్ నుంచి అక్టోబర్ దాకా ఈ వలసవెల్లివ కాలంలో ఏవని సరిగ్గా జరిగేదికాదు. ఆ అనుభవం నుకే తిరిగి అవసరమా, అని ఆలోచించాలి.

శ్రీ శాస్త్రిగారికి ప్రభుత్వం ఎలా నిడుస్తుందో తెలియకపోవచ్చు అంతా పెరిపోయిందా చెయ్యవచ్చునని ఆయన అభిప్రాయం కాబోలు. శాసనసభలలో ఒక్కొక్క ప్రశ్నకి సమాధానం ఇవ్వటానికి ఎంతవని అవసరమో ఎందరికో తెలియదు. మంత్రులతోబాటు వారి కార్యదర్శుల శాస్త్రాలయాలు, అందరితోబాటు రాష్ట్ర వతి బదిలీ అయితే ఈ దేశానికి రెండు రాజధానులు తయారవుతాయి. మాటల అర్థాలే మారితోతున్నాయేమోనే అనుమానం సాధారణ మానవులకి కలుగక మానదు!

శ్రీ దీనదయాళ్ ఉపాధ్యాయ మరణం - ఒక ఆరోపణ

జనసంఘ నాయకుడు శ్రీ దీన దయాళ్ ఉపాధ్యాయ మరణం సందర్భంలో జరిగిన కొన్ని విచిత్ర సంఘటనలనిబట్టి చాలామంది ఆయన మరణం ప్రమాదవశాత్తు జరిగినది కాదు, హత్య అంటున్నారు.

కీ. శే. ఉపాధ్యాయ హోల్డలు రయిలు పట్టాలమీద దొరికినా టీకెల్లుట, దిన చర్యలకి వనికీవచ్చే కొన్ని వస్తువులూ ఉన్న తోలుసంచి రయిలుపెట్టిలోనే ఉండిపోయాయి.

జనసంఘ నాయకుడు ప్రయాణం చేస్తున్న 'కూప్'లో మేజర్ శర్మ అనే వ్యక్తి కూడా ప్రయాణం చేశాడుట. ఈయన వారణాసిదాకా టీకెల్లుట కొనుక్కున్నాడు. కాని స్టేషనువద్ద అతనిని లేవటానికని రయిల్వే అధికారి ఒకరిను రాగా మేజర్ శర్మ లేడట, అతను అందకి ముందే, షహాంజ్ స్టేషనులో దిగి పోయినట్లు శ్రీ ఉపాధ్యాయ ఆ అధికారితో చెప్పాడట.

ఈ మేజర్ శర్మ ఎవరు? ఇంతదాకా జరిగిన విచారణలల్ల

ఈ విషయం తెలియ లేదు.

ఒక రయిలుకూలి తనకి ఎవరో 400 రూపాయలు ఇచ్చి దీనదయాళ్ ఉపాధ్యాయునితో తగిలించుగానికి ఆలస్యం అయ్యేలాగా చేసినట్లు వస్తుకున్నాడు.

జనసంఘ నాయకుడి మరణం వాటి అయితే, దాని కారకులు ఎవరు? ఎందరో వ్యతికా రచయితలు ఊహ గనం చేస్తున్నారు కాని ధైర్యంచేసి ఇదమిద్దమని చెప్పటంలేదు 'మరాఠా' వ్యతికా మాత్రం నిర్దోహమాటంగా కొన్ని ఆరోపణలు చేసింది.

ఉత్తరప్రదేశం, బీహారు రాష్ట్రాలలో రాకీయాల పరిస్థితి చాలా హీనంగా ఉంది కబట్టి అక్కడ వివిధ నాయకులు వివిధ రీతులలో ఎన్నో వన్నాగాలు వస్తుతూ ఉంటే ఒక్క జనసంఘ నాయకుడు ఉపాధ్యాయ మాత్రం కొన్ని నియమాలని పాటించా ంటూ వెలుతూనవ్వారు. ఇది కొందరు కాంగ్రెసు నాయకులకి నచ్చలేదు వారి అగ్రహం ఎంతదాకా వెల్లిందో ఆలోచించటం అవసరం. ఇది మరాఠా వ్యతికా ఆరోపణ సారాంశం.-వి.సు.

ఆమె శాసనా అపరాధాలూ

* వి.యస్.సుకాంకర్ *



బొంబాయి బాబూనాథ దేవాలయం వద్ద ఆ సుందర భవనాన్ని నేటికీ నూడవచ్చు. ఇది ఒకే అంతస్తు కట్టడం. కాని, బాబూనాథ రోడ్డు మీదుగా వెళ్ళే వారందరి దృష్టిని ఆకర్షించేట్లుగా ఉంటుంది. ఒకప్పుడు దీనిలో, జరిగిన చరిత్ర ప్రజలందరినీ చకతుల్ని చేసిందనే సంగతి ఈ తరం వాళ్ళకి తెలుసా? సుందరభవనం...

ఆ భవనం ఆరు వలకలు కలది. లేత జేగురుంగురూపితో కట్టినది. ఒక రాజపుట్ ప్రభువు కట్టించిన చిన్న కోట లాగ ఉంటుంది చుట్టూ చిన్నతోట... అది 1926.

ఆ యింటిలోకి ఇద్దరు స్త్రీలు వచ్చి ఉన్నారు. ఆమె మధ్య వయస్కురాలు. సరిభయ పడితో ఉండవచ్చు. పేరు సోకబాయి. రెండవ వయస్ ఆమెకన్న

సుమారు ఇరవయివిళ్ళు చిన్నది. ముంతాజ్ అందగత్తె. ఈమె సోకబాయి కూతురు. దావా...

వీరు ఈ ఇంటిలో దిగినంత మాత్రాన చుట్టుపక్కల వారంతా ఎందుకంటే పట్టించుకోవాలి?

'బొంబాయినుంచి సోకబాయి అనే స్త్రీ ఇండోర్ రాజ్యం మాజీ అధిపతిమీద వేసిన ఆరోపణ ఫలితమే ఈ దావా. ఫిర్యాదుతో ప్రతివాది మీద ఫిరార్ మయిన ఆరోపణలు చాలా ఉన్నాయి. సోకబాయిని, ఆమె కొమార్తెనీ ప్రతివాది బంధువు ఒకతను బొంబాయిలో తన ఉంపుడుకత్తెలుగా ఉంచుకున్నాడు. తిర్వాత వంచనద్వారా 1915 లో షారిద్ గిని బొంబాయినుంచి ఇండోర్ కి తీసుకు వెళ్ళటం జరిగింది. అక్కడ ప్రతివాది ఒక అనభ్యక్తరమయిన నూచన చేశాడు. వాది కుమార్తె తన ఉంపుడుకత్తె కావా లని అన్నాడు. వాది నిరాకరించగా

ఇద్దరిని హింసించాడు. ఇండోర్ వద్ద ఒక కోటలో 11 సంవత్సరాలుగా నిర్బంధించాడు.

1926 లో వయస్రాయికి ఆర్టీ సెట్టుకుని ఇద్దరూ విడుదల అయ్యారు. అసలు వారు తమ బొంబాయి ప్రాంతంలో నివసిస్తూ ఉండగా ముద్దాయి బలవంతంగా ఆ గృహాన్ని వశపర్చుకున్నాడని ఆమె ఆరోపిస్తున్నది. ఆ ఇల్లు తన స్వంతమేనని ఆమె అంటున్నది. మునిసిపల్ రికార్డులలో ఈ గృహం ఇండోర్ రాజ్యం పేర మార్చినట్లు చెప్పబడుతున్నది విడుదల అయిన తర్వాత ఇల్లు ఇచ్చినప్పటికీ మోటారుకారూ, ఇతర విలువగల వస్తు వాల్సా ఇవ్వలేదుట ఆమెకి.

'నిర్బంధంలో ఉన్న కాలంలో కలిగిన ప్లానికీ, ఇల్లు పరస్పర అయినందువల్లా, విలువగల వస్తువులు పోయినందువల్లా, కలిగిన ప్లానికీ పరిహారం కావాలని ఆమె అడుగుతున్నది. ఇవన్నీ ఆమె దావాలోని 'ంకాలు'

ఫాసెట్ జడ్జి

ఈ మాటలు 1929 లో ఒక దావా సందర్భంలో ఫాసెట్ చెప్పిన తీర్పులోనివి. బొంబాయికి తిరిగివచ్చిన తిర్వాత సోకబాయి, ముంతాజ్ లు శ్రీ కావ్లా అనే ఒక ధనవంతుడి అనుగ్రహం పొందగలిగారు.

పదకొండు సంవత్సరాలు నిర్బంధంలో నరకం 'అనుభవించిన ముంతాజ్ కి ఇది స్వర్గతుల్యం అయిపోయింది. బావా ఉవారుడు, సరసుడు, వాగరకుడు. ముంతాజ్ కి ఇంతకన్నా కోరగలిగిన అదృష్టం ఏముంటుంది?

షికారు...

ఒక సాయంకాలం: ముంతాజ్ ఎంతో సంతోషంగా ఉంది. బావాతో కారులో షికారుకి వెడుతోంది. ఇది వారి దైనిక కార్యక్రమాలలో ఒకటి. ఈరోజు మలబార్ హిల్ గార్డెన్ కి వెడదామని తన ప్రియుడు బావాతో అన్నది. అతనూ సరే నన్నాడు.

ఇద్దరూ చేయూ చేయూ కలిపి బంగళా మెట్లు దిగివెళ్ళారు. వారి నవ్వుదేవరయివా

కొత్త శీర్షిక ప్రారంభం

బూస్ దీరితా గోరింకల్లాగ ఉన్నారా? రాదు. ఇద్దరూ 'బూవసులు'. ముంతాజ్ మొహంమీద అమాయకత ఉట్టిపడుతూ ఉండేది. బావా గంభీరంగా కనిపించే వాడు...

బంగళా రోపలినుంచి వీరి వంతెనూస్తున్న సీతబాయి తన కూతురి అదృష్టం తలుచుకుని మురిసిపోయింది. ముంతాజ్ వెనక్కి తిరిగి పెల్లపు తీసుకుంటున్నట్లు చెయ్యి వూపటంతో ఆమె హృదయం ఆనందంతో నిండి పోయింది. బంట కారు ఎక్కారు. కారు బయలుదేరింది రెండు మూడు నిమిషాలలో ఒక ప్రదేశం చేరుకుంది—అది ప్రమాద కర మయిన ప్రదేశం. నాలుగురోడ్లు కలిసే చోటు. అక్కడికి చేరుకున్న ప్రతి వాహనమూ కొంచెం ఆగి మరి ముందుకి వెళ్లవలసి వస్తుంది. బావా ముంతాజ్ ల కారు కూడా ఆగింది.

విడి బల్బులు మయినది. జీవితాలతో చెలగాటం ఆడుతుంది. రెండు పెద్ద కొల్లు వచ్చి బావా కారు వెనకాల ఆగాయి. ఆరు గురు స్థూలకాయలు, మిలిటరీ దుస్తులు ధరించినవారు, సాయుధులు దిగారు. బావా కారుని చుట్టు ముట్టారు. డ్రయివర్ ని ఇక ముందుకి వెళ్లటానికి పిలువేదని తుపాకులు జెల్పిస్తూ బెదిరించారు.

మృపరిచితుడు...

వారిలో ఒకడు ముంతాజ్ కి సుపరిచితుడు. ఇండోర్ లో ఆమెని హింసించిన వారిలో ఒకడు. 'శంకర్ గాడె! రాక్షసుడు!' అని కేక వేసింది ఆమె భయంతో 'డ్రయివర్ వెళ్లిపో, ఆగక!' డ్రయివరు పిరికివాడు కాదు. వెంటనే కారుని ముందుకి పోనిచ్చాడు. గిల్ప్ రోడ్డు మీదుగా వేగంగా వెళ్లిపోయాడు.

దుండగిళ్లు తమ వాహనంలో వెంట ఉంచారు. కాని, బావా కారు శక్తివంతమయిన దిని వారికి తెలుసు. తమ కారులో వారిని దాటలేమని వారికి తెలుసు. బావా డ్రయివరు సహించ కలవాడని వారికి తెలుసు. దారుణమయిన పాఠపాటు

వారిలో ఒకడు తన తుపాకీని గురిపెట్టాడు. మీట నొక్కాడు. తుపాకీ పేలింది. కాని, గుండు లక్ష్యానికి తగలలేదు. డ్రయివరుకి తుపాకీని తిరిగి

నింత ఆలోచించి చేసినప్పటికీ అవరాధాలకి మూలకారణాలు మానవుల అవేశాలే అయి ఉంటాయనవచ్చు, 'అవేశాలూ—అవరాధాలూ' శీరి క కింద శ్రీ వి. ఎస్. సుక్తాంకర్ భారత దేశంలో బహుళ ప్రచారాన్ని పొందిన కొన్ని నేరాలు లేక అవరాధాల యదార్థ గాధలని తయారుచేశారు. వీటిని ఆంధ్ర న చిత్ర వార పత్రిక పాఠకులకి అంద చేస్తున్నాము—

బావాకే తగిలింది. రొమ్ములోనుంచి దూసుకు పోయింది.

ముంతాజ్ భయాందోళనలతో ఏడుస్తూ తన ప్రియుడిని దగ్గరికి తీసుకుంది. తన పట్టుకాల్చిన తీసి అతని గాయంలోనుంచి కారుతున్న రక్తప్రవాహాన్ని ఆపుదామని చూసింది.

ఇంతలో మరికొన్ని తుపాకీలు పేలాయి. కారు డ్రయివరు కూడా దారుణంగా గాయ పడిపోయాడు. కారు గమనం ఆగిపోయింది.

గూండలు తమ కారులోనుంచి బయటికి దూకారు బావా కారుని చుట్టు ముట్టారు. గుండెలు అనిపిపోయేట్లు ఏడుస్తున్న

ముంతాజ్ ని దారుణంగా బయటికి ఈడిచారు. తమ కారులో తీసుకువెళ్లి వేశారు. ఉదాసీన ధోరణి...

ఇదంతా నిర్భానుష్యంగా ఉండే వీధిలో జరిగినదికాదు. ఎందరో దాదేపోయేవారు. ఈ దారుణ దృశ్యాన్ని చూస్తూనే ఉన్నారు. ఒక్కరూ కలుగజేసుకొనటానికి సాహసించలేదు.

కాని—దుండగిళ్లు కారు బయలుదేరపోతోందనగా ఇద్దరు ఇంగ్లీషువారు తమ కారులో అటు వెళ్లటం జరిగింది.

వాళ్లు ముంతాజ్ క్రందనలు విన్నారు. తమ కారు ఆపారు. సిగర్ సాహసం...

గూండలమీద వడ్డారు వాళ్లూ ఎదురు తిరిగారు. కొంతసేపు తీవ్రంగా పోరాడుకున్నారు. గూండలు రివాల్వర్లు కాల్చారు. ఇంగ్లీషువారిలో 'పేగర్' అనే అతనికి గాయం తగిలింది.

ఇంతలో ఈ విశేషాన్ని చూస్తున్న కొందరు ప్రేక్షకులకి ధయిర్యం వచ్చింది. వారూ యుద్ధంలోకి దిగారు.

ఇండోర్ ముతావారికి తమ వోటను భాయం అని తెలిసింది. పలాయనం చిత్తగించారు. తమ కార్లలో ఎక్కి మాడ

మహాధరోక్కులు

మహాధర వళనీమహానైరాను



వళనీ మెడికల్స్ వల్లపు
స్థలిక బండె
మేలయండు మర్క మెరుగలేక
కాని పనులకెల్ల గాయుతిపాక్షిరా!
హృదయపర్తి యీ మహాధరోక్తి.

మియ్యారు... ఒక్కడు తప్ప. ఇతన్ని గాయ
కన్న సేగర్ వదలకుండా ఎట్టుకున్నాడు. ముంతాక్, డ్రయవరు, సేగర్ అనువృత్తికి
పోలినుట వచ్చారు. ఎట్టుబడ్డ గూండాని వెళ్లారు. సేగర్ పిహసంవల్ల దుండగీళ్లు
తీసుకువెళ్లిపోయారు. బావ్లా శవంతోబాటు ఆచూకీ తెలిసింది.

ఆవేశాలూ...

బొంబాయి హాయికోర్టులో విచారణ ప్రారంభం అయింది. ముఖ్యసాక్షి సేగర్ అని పేరే చెప్పనక్కరలేదు.

ఈ దారుణ నేరం ఇండోర్ రాజ్యం ఆధిపతి తుకోజీరామ్ హోల్కార్ అబ్బు మీదనే జరిగిందని విచారణలో తెలిసింది.

బొంబాయి, ముంతాక్ బొంబాయి! తిరిగి వచ్చేసిన తర్వాత ఇండోర్ కి రావలె నినదని హోల్కార్ ఎన్నోసార్లు కమరు చేశాడుట. వారు నిరాకరించటంతో ఈ దారుణ నేరానికి పాల్పడ్డాడు. అతను నడిపి ఆరుగురూ ఇండోర్ పెయిన్స్ లో అడి కారులే.

వారిలో ఒకరికి మరణదండన లభించింది. తక్కినవారికి వివిధశిక్షలు వడ్డాయి. పదవికి నష్ట స్తీ...

ఇక ఇండోర్ మహారాజు సంగతి? బ్రిటిషువారు అతన్ని పదవీఘృతడిన చెయ్యాలని నిశ్చయించుకున్నారు. అయితే కొంచెం దయతలచి స్వయంగా పదవీ పదులుకునే అవకాశం ఇచ్చారు.

వేరవిచారణ పూర్తి కాకముందే అతని ఆ పని తేశాడు.

శర్మిష్టాదేవి...

హోల్కార్లు కథ కొంత విచిత్రమయినదే తన భార్య-ఆమె హైందవమతానికి చెందినది-బతికి ఉన్నప్పటికీ అతను ఒక ఆమె కన్ వనితని వివాహం చేసుకున్నాడు. ఆమె పేరు మిక్ మిల్లర్. వివాహానికి ముందు ఆమెని హైందవమతంలో చేరిపించి 'శర్మిష్టాదేవి' అనే పేరు పెట్టాడు. వివాహంతరు ఈ కొత్త ఆమెరికన్ దేవిలో సకల సుఖసౌఖ్యాలతో జీవిస్తూనే ఉన్నా టు ఇండోర్ లో...

ఇక సేగర్ సంగతి-బావ్లా తల్లి తన కృతజ్ఞత తెలుపుకునేందుకు అతనికి పెద్ద మొత్తం ధనం ఇవ్వబోయింది కాని అతను స్వీకరించలేదు.

బావ్లా వీలువామాలో సోకాథాయికి ఒక్క రూపాయలు రాశాడు. అవి ఆమెకి దిక్కాయి. కాని ఆమె హోల్కార్ నుంచి ఏమీ పరిహారం వాలా పొంది పుచ్చుకుంది.

ప్రతిభ క్రొత్త ఏడాదికి క్రొత్త పత్రిక

ప్రతిభ సచిత్ర వారపత్రిక
తొలి సందిక మార్చి 29కి

ప్రతిభ సచిత్ర వారపత్రిక

[వముఖ రచయితలు, రచయిత్రులే కాక యువరచయితలు, చిత్రకారులు, ఛాయాచిత్రకారులు, వ్యంగచిత్రకారులు, ఎందరో పాత క్రొత్తల మేలుకలయికగా తమ ప్రతిభను చాటు తేలుగు ప్రతిభ.

మీ యింటింటా వారం వారం కథలు, కవితలు, నవలలు, చిత్రాలు, సినిమా చార్లలు, స్త్రీ సమస్యలు, విడ్డల బాగాగులు అన్నిటిని చిత్రీస్తూ, సమకాలిక ప్రపంచాన్నే అద్దంలా మీ ముందుంచుతుంది. హాస్య భరితంగా, అందచందాల మూడు రంగుల ముఖ చిత్రంతో మీకు విజ్ఞాన కాలక్షేపం.

14 తెమ్మి — పేజీలు 64 — త్రివర్ణ అట్టు గాక
విడి సరి : 0-40 పైసలు

	కొత్తదాకా	విజయవాడకా
సంవత్సరం చండా	... రు. 23-00	రు. 20-80
అర్ధసంవత్సర చండా	... రు. 11-50	రు. 10-40
మూడునెలల చండా	... రు. 5-75	రు. 5-20

ఏజెంట్లుగా ఉండదలచినవారు వెంటనే వ్రాయండి.

'ప్రతిభ' వికలాంధ్ర విడ్లింగ్స్, విజయవాడ 4

సెంటిస్టులు

నొప్పుని ఆది శీఘ్రంగా తొలగించునట్టి విధానమును

కనుగొన్నారు



మైక్రోప్రైవేట్ ఆస్ప్రో

ఇప్పుడు, మొదటిసారిగా భారతదేశంలో ప్రత్యేక పేట్రుబడినది

తొలి మా సమస్య: "ఆస్ప్రో" యొక్క పరిశోధన కేంద్రం, భారత యొక్క సమస్య మీద పని చేస్తున్న సెంటిస్టులు ఇప్పుడు, క్రొత్త మైక్రోప్రైవేట్ ఆస్ప్రోను కనుగొన్నారు - ఇది భారత అతి శీఘ్రంగా పోగొట్టే పాదరసము.

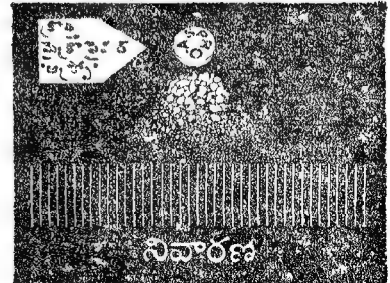
మైక్రోప్రైవేట్ అంటే ఏమిటి? మైక్రోప్రైవేట్ అంటే, ఆస్ప్రోలోని నొప్పిని పోగొట్టే వదర్శము ముప్పుది రెట్లు నష్టంగా క్రొత్త ప్రత్యేకమైన వదర్శిలో రెట్లు ఉదించింది. ప్రతి మాత్రలోను ఇప్పుడు ఇంచుమించు 16 కోట్ల అతి మాత్స్యమైన అణువులు పుంటాయి. అందువలన, రెండవంక కన్నా ఎక్కువగా నొప్పిని పోగొట్టే శక్తి అతి శీఘ్రంగా పని చేసి, మూడు రెట్లు శీఘ్రంగా నొప్పిని తొలగించును. అతి శీఘ్రంగా పని చేస్తుంది. చాలా సేపు పుంటుంది. క్రొత్త మైక్రోప్రైవేట్ ఆస్ప్రోలోని చురుకైన, నిద్రాము ముఠానంగా, అతి త్వరగా ఇమిడి కోరినమందే సుండి 7 గంటల లాకే పుంటుంది. ఇంచుమించు, మైక్రోప్రైవేట్ ఆస్ప్రో అతి శీఘ్రంగా నొప్పిని తొలగిస్తుంది. మరియు లాల్ పేపు పుంటుంది తీసుకోవడం చాలా సులభము: క్రొత్త మైక్రోప్రైవేట్ ఆస్ప్రోను మీకు ఇవ్వవచ్చు తీసుకోవచ్చును. అలాగే కాఫీ, నీళ్లలో కలిపి తాగి, ఒక గ్లాసుకు నీళ్లలో కాని, లేక వేడి పానీయముతో కాని తీసుకోవచ్చును.

వీటికోసం క్రొత్త మైక్రోప్రైవేట్ 'ఆస్ప్రో'ను వారండి: గొప్ప, తల నొప్పి, ఒక నొప్పి, వంటి పోటు, కీళ్ల నొప్పి, జ్వరముతో కూడిన జ్వరము, ప్లూ, కీళ్ల నొప్పులతో కూడిన జ్వరము, గొంతుగొప్పి. మోతాదు: పెద్దవారి: రెండు విళలు, అవసరమే మళ్లీ చేసుకోండి. కొంతమంది: ఒక విళ. నేక రాక్షర్ల సలహా: క్రొత్త మా చేసుకోవలసి.

క్రొత్త మైక్రోప్రైవేట్ 'ఆస్ప్రో' ఈ విధంగా పనిచేయుంది:



నికలోడు అణువు సులభంగా త్వరిత అంత వెచ్చగాను అది ఇంచుమించు. అందువల్ల మీకు నొప్పి కష్టంగానే లాల్ చేపు లాగింది.



ఇది మైక్రోప్రైవేట్ చెయ్యబడుట కలన, ప్రతి, క్రొత్త మైక్రోప్రైవేట్ ఆస్ప్రో, కీళ్లలోను ఇంచుమించు 15 కోట్ల అతి మాత్స్యమైన అణువులు పుంటాయి. ఇంచుమించు, అతి త్వరగా పనిచేసి, అతి శీఘ్రంగా నిద్రాము చేస్తును.

క్రొత్త మైక్రోప్రైవేట్ 'ఆస్ప్రో' నొప్పిని, నిద్రాముచేయు, ఇప్పుడు మీకు ఇదింటే చాలిలో అతి అద్భుతమైన సౌధపము.



మైక్రోప్రైవేట్ ఆస్ప్రో

అతి శీఘ్రంగా నొప్పిని తొలగించునట్టి

వికలం ద్రు లెక్క

ఏ సామూ ఏరుగ్ని తానా మ్రాతం
 విందుపాటాన్ని కోట్లయ్యాడు.
 ముంతాజ్ ఉపితనిశేషం భగవద్గురు
 యంతో గడిపింది.
 పెద్ద ప్రతిచిహ్నం...
 బాబూనాథ్ దేవాలయందగ్గర ఆ బేగురు

ఆ వేశాలూ...

రంగు భవనంమాత్రం అలాగే ఉంది-అను
 కుంటాను. ముంతాజ్, తానా విషాద
 గాథకి అదృశ్య వర్ణన వివర్ణం. ●

అవీ - యివీ...

ఆంధ్రసంఘం (ప్రయోగ)

అంబోవాడు ఆంధ్రసంఘం (ప్రయోగ) విశ్వ
 విద్యాలయం ఉపరణతో బాధికోల్పనం అరుపు
 కున్నాడు. సంపాద్యకర్లు శ్రీ డి. పి. సీతారామ
 నారాయణ స్వగతం వల్లారు. విద్రాహు బా
 క్కున్నారావు ముఖ్య అతిథిగా విచ్చేశారు. బామరా
 వీన రత్నవేణి భరణవట్ట ప్రదర్శనం జరిగింది.
 హరికథా కాలక్షేపం, వివేచ ప్రదర్శనలు జరి
 గాయి. ఉపాధ్యక్షులు శ్రీ సి. ఆర్. కె. నూర్
 వంజన సమర్పణ చేశారు.

ఆంధ్ర సాంస్కృతిక సమితి (మైసూరు)

మైసూరులోని ఆంధ్రసంస్కృతిక సాంస్కృతిక,
 ప్రభాకర జవిత్రీ వేదాల సభ్యుల రాయలరాజ్ కుమారి
 సమ్మనించారు. డోటర్ క్లబ్బులో ఏర్పాటు చేసిన
 ఈ సమ్మనంలో ఆధ్యక్షుడు డా. యస్. వి. నూర్
 నారాయణరావు కవిగారి సాంస్కృతిక ప్రశంసించారు.
 శ్రీ వేదాల సభ్యుల రాయలరాజ్ కుమారిలోని పరి
 వసు గురించి ఉపన్యసించారు. ●

మీకు మరియు
ఇతరులకు





అమోఘతరం... సువాసన

నేటికల్లా తాదా పుష్పముల... **ప్రియ**


సువాసనలకు **బెంగాల్ తెమికల్**

లంకా * బొంబాయి * కాన్పూరు * ఢిల్లీ



అవాన్స్ ఇంటర్నేషనల్ ఫర్నిచర్ మాన్యు
 ఫ్యాక్చరర్స్ ఇంగ్లండ్ వారు రూపొందించిన
 బ్రెట్టెడ్ లగ్జరీ - క్లర్. రిక్కువ వెలకి
 లభించే, దృఢమైన ఈ ఇంగ్లీషు
 ఉన్న కవర్ డిజైను సెంటర్ ఎవార్డ్స్
 పొందింది.

శ్రీ ఆంధ్ర సాంస్కృతిక సమితి



సుఖ జీవిత సేవ

"పెద్దన్నె ద్యమహిమ"

విద్యుల సాటిలేని కీర్తి శత తార్కాణము

తే. టి. కృష్ణమూర్తి ఆచార్యగారి

'మేల్ మాయల్ మందు'

(Registered)

దీర్ఘకాల చర్మరోగములకు వక్కని నివారణ

అంగు, ఎర్రంగు పాదలు, దబ్బులు, పొట్టు, గజ్జి (చర్మ సంబంధము) పాదలు గల నోట్లలో
 కముర్లు, నోడిలో పాడివిన్నుడు, నొప్పి లోకుండుట, నివ్వచేడి బొచ్చలు గలిగినా తెలియకుండుట,
 సుగంధితు శుభ్ర ఆనందములందు వ్యాపించి, రక్తములో కలిసి చుట్టు కలుగజేయుట, (నరము
 సంబంధము) చేతిచేళ్ళ ముడుచుకొనుట, బొచ్చలు లేచుట, ముక్కు బంధములు, పాదము
 లందు కేసలు పుండ్లు, ఎర్రదబ్బు, కాలవేరులు ప్రేళ్ళ తగ్గుట, ముక్కు నొట్టవదుట,
 నాచులు విమగు పుట్టించు రుములు (అపి సంబంధము) గీటికి చక్కని నివారణ.

1 మందలం (40 కోణాలు) సూనె, లేహ్యము రు. 11/- తపాల బిరుదు రు. 2.50
 ౪ బొమ్మల శ్రీ పరమాత్మ చైతలం రు. 5/- తపాల బిరుదు రు. 2/-
 సిద్ధి దార్శక

తే. టి. కృష్ణమూర్తి ఆచార్యగారి & సన్యు

5/22, మేల్ మాయల్ P.O., (N.A. Dt.)

విలాపిస్తూనే
కట్టోకి
వచ్చిందా భీష్మడు?



కెకామలక్ష్మి

ప్రతిరోజూ రాత్రి వది వదికొండు గంటలు కూడా దాటకుండానే పక్కంటి పిల్లడు ఆరుపులా పడబొబ్బలా మొదలు పెడతాడు. లేని కూర్చుని కూడా అరుస్తాడు. వాళ్ళమ్మ రెండు మొత్తి తిరిగి వదుకోపెట్టాలని చూస్తుంది. ఓ వారం రోజు లిది గమనించి ఓ ఉదయం పూట అడిగాను 'మా మీ రొడ్డువక్కగా ఉచ్చి కిటికీ అడుగు రక్కలు వేసేయకూడదా- ప్రియోక్తి రాత్రి మా పి భయపడుతున్నాడేమో' అని. దాని కావడం తెక్క చెయ్య లేదు పరికరా-సికేతెలుసు పిల్లలపెంపకం అప్పుట్టు చూపింది!

చాలామంది తల్లులకి పిల్లల్ని నిద్రలో కట్టడంలో రకరకాల పద్ధతులుంటాయి. ఒక్కొక్క తం అదిరిపోయేలా జోకోట్టి నిద్రలో కొడతారు. ఒక్కొక్కరు ఉయ్యాలలో వడేసి కుదిపి వదిలిపెడతారు. ఇదంతా ఏదాదీ రెండేళ్లవాళ్ళకి. కాని బదారేళ్ల పిల్లలు నిద్రలోంచి ఏడుస్తారేసే ఏం చేయాలి? వాళ్ళెందు కలా ఏడుస్తున్నారో కనీసం తెలుసుకోవడా? అంటే 'అంత చంటాణ్ణి పోయి అడగడం ఏమిటి? బాలుగంటించక' అంటుందొక యిల్లాలు. కాని పద్ధతి అదికాదు. చిన్న పిల్లలకి కూడా కలలు వస్తాయి. అని భయపడకుండా

అయినవి కూడా కావచ్చు. ఎగలల్లా రక రకాల మాటలు వింటారు. తల్లి తండ్రి

బిల్వరాధుకోదల్లాంటివి మాట్లాడుకోవడం మీద ప్రమాదం చూపారు. పునరావృత భయంకర రాక్షసుణ్ణి గురించి చదువు తారు. అమ్మ. అమ్మమ్మ చెప్పే పోలికలు భయాలు, బావాళ్ళు అన్నీ వాళ్ళ చిన్న మెదడులో గూడుకట్టుకొని తాత్త్విక భయపెట్టవచ్చు. ఆ భయం నీడకలలాగా పీడించి, తెలివైనవైన కొద్ది శక్తాలు దాకా పరివరాలు కూడా గుర్తించలేని మన: పీడిలో ఉండొచ్చు. ఇవే అలోచించకుండా కసిరిపోట్టి తిరిగి వదుకోపెట్టే ప్రయత్నం లేదుడెవరినీ లాభం ఏమిటి? - యాపారి నీడకలలో అమ్మ రావచ్చు! అంతే

పిల్లలకి వదుకోదోయేముందు అప్పుడే కలిగి మైన వాతావరణం వున్నించడం మిత్ర వా అవసరం. భయంకరమైన కథలు చెప్పి, పడకవక్క కిటికీలోంచి లేని జూచి రాట్టి చూపెట్టి చేయడంవల్ల ప్రయోజనం ఉండదు పరికరా మన నిద్రలో పొడవుతుంది. పసి మనస్సులని ఏం పీడిస్తాయి? అని తోసిపారవేయకూడదు.

డాక్టర్ కబుర్లు

కా తు రా ము శూ తే మి తి?

ఒకసారి తిపేసిన కాటరాక్స్ (బుక్లింగ్) మళ్ళీ రావచ్చువా?

ఈ ప్రశ్న ఎందరో అడుగుతారు. నమాధాం మరొక ప్రశ్నలైనా చెప్పవచ్చు. కెవరా భూతద్దం తీసేస్తే మళ్ళీ 'వస్తుందా'? రాలేదుకదా!

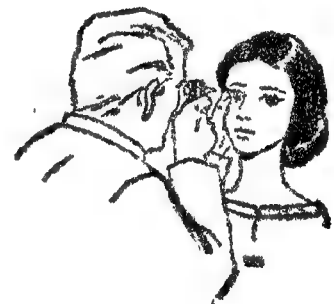
కన్ను భూతద్దం మనకంటే కాటరాక్స్ విస్తరించిపోతారు. ఈ మనక భూతద్దం మూండు, వెమిక, లోపం ఎక్కువయ్యా రావచ్చు. దీనిరకంపై మూండు దశలో తెలియడం.

కంటే భూతద్దం గాబట్టి పుష్కలంగా ఉంటుంది. 'బరిష్' అనే పర్వతయం తెలుక ఉంటుంది. ఒకరి కళ్ళలోకి తగ్గిపోయేటటువంటి ముఖం వారి కళ్ళలోకి భూతద్దం పోతే చూస్తున్నప్పుడు మళ్ళీ కాటరాక్స్ వస్తే కంటేవీక తెల్లగా కనిపిస్తుంది.

కంటే భూతద్దం తీసేస్తే క్లుప్తమే

మూండు భూతద్దం పోకపోక. మామూలుకాళ్ళు చూడాలాగానా ఉండవచ్చు.

కాటరాక్స్ గ్రహీత ముసినీ గుడ్డి



తం పోయి మళ్ళీ భూతద్దంవచ్చు.

చాలో ఎల్. వార్నెవోలో

(బాపి రెండుంటు)

అదోయే కొత్త శమ్ముడులాంటి సున్నితమైన విషయాలు కూడా వాళ్ళని వేధించవచ్చు!

అభియోగాలలో వింతలు :

కోడలుతో వ్యవహారం జరిపిన మామ

ఒక బుద్ధుడునుకుని లేచినప్పుడు తల్లి అసలుగా చూపించాలేగాని విసుక్కుని మండి పడకూడదు. మంచిసీళ్ళు తాగించి, తిరిగి నడ్డుకు పడుకునేదాకా పక్కని కూర్చుని ముద్దుగా పలకరిస్తూఉంటే మరుక్షణంలో విద్రావోయే కుర్రాళ్ళు, శిడితే పడుకోరన్న పంగతి గుర్తుంచుకుంటే ఎంత బద్దం కలగాఉన్నా ఏ తల్లి విసుక్కుదు.

అర్రోరాతి నిద్రలో ఏడ్చేసానని వీపు పగలవేసే తల్లిలు ఉండరన్నకోకండి-వాళ్ళే ఎక్కువ ! 'రాతి మా అమ్మ కలలోకి వచ్చింది పిన్నిగారూ ఏడ్చాను' అని మీ సుపుత్రుడు పక్కింటి పిన్నిగారి సానుభూతి కోసం సాకులాడేలా చేయడం దారుణం కదా? ●

□ ఒక తల్లికీ, ఆమె కుమారునికీ ఒకే ఒక వ్యాయమూర్తి విడాకులను మంజూరు చేశాడు. ఇది అపూర్వ సంఘటన.

తల్లి వయస్సు 46 సంవత్సరాలు; పేరు శ్రీమతి ఎవెలిన్ ఓషెనెసీ. ఆమె భర్త థామస్ తన కోడలుతో ప్రేమాయణం జరిగించాడు. తల్లి పెట్టుకున్న విడాకుల దరఖాస్తును వ్యాయమూర్తి ఆమోదించారు.

కుమారుని వయస్సు 24 సంవత్సరాలు. పేరు పాట్రిక్ ఓషెనెసీ. అతని భర్త అతని తండ్రితో ప్రేమాయణం జరిగించింది కనుక పాట్రిక్ విడాకుల దరఖాస్తు కూడా మంజూరయినది. కోడలి వయసు 22 సంవత్సరాలు; మామగారి వయసు 47 సంవత్సరాలు!

మొదటి దరఖాస్తుమీద తీర్పువెబుతూ

వ్యాయమూర్తి ఇట్లా అన్నారు: 'సావం ఈ యువకుడి నివాహం శోచనీయంగా పరిసమాప్తమయినది.'



మారిన్ జానెట్ ఓషెనెసీ వయస్సు 17 సంవత్సరాలవ్వు డామెను ఈ యువకుడు చేసుకున్నాడు. ఈ పెండ్లి 1963 లో జరిగినది.

తల్లి అభియోగంలో కూడా ఏందితులు వేరాన్ని అంగీకరించారు. ఆమెకు ముగ్గురు బిడ్డలు. కుమారుని ఇంట్లో ఉంటున్నది.

ఇంతకూ యీ మామగారి ఉద్యోగమేమిటి? కారు డ్రైవరుగానూ, వంటి మనిషిగానూ, అయిన్ క్రిమ్స్ అమ్మ అసామీగానూ పనిచేశాడు. ఈ రెండు అభియోగాలలోనూ వారులకయిదే ఖర్చులను ఇచ్చుకోవలసినదిగా మామగారిని వ్యాయమూర్తి శ్రీ కెయిలెన్స్ అడే శించారు. -వి. ఎస్. అవధాని ●

బృందావన్

సుగంధ పరిమళం మీ సొమ్ము

బృందావన్ టాయిలెట్ సబ్బును వాడినంత మాత్రంచేతనే మీ శరీరం మృదువుగా, స్వచ్ఛంగా వుంటుందికూడా. బృందావన్ టాయిలెట్ సబ్బు వాడకంతో మీ సొందర్యం హెచ్చుతుంది... సాటిలేని మేలికం.

పంకజ్ సోప్స్ అండ్
అయిల్ మిల్స్, కొచ్చిన్

డిస్ట్రిబ్యూటర్లు : మెనక్స్, శ్రీ. వి. నారాయణరావు & సన్స్, పి. వి. నెం: 16, విజయవాడ-1.

పి. ఎ. ఎన్. పి, హైదరాబాద్
అడవిదే అమ్మ అయినా పెట్టదు
అన్న మాక్కి చేసిన వారిది ఎంతటి కరుకు
హృదయం వ్వు!

అడకుండా పట్టెవాళ్ళని వాణ్ములుగమాసి
దారి నంగతేమిటి?

బి. ఎన్. ఆర్, అనకాపల్లి
'అశ్రయోజకునికి ఆర్థాటాలు గొప్ప'
అన్న రామలక్ష్మిగారి సమాధానంలో
హేళన ప్రస్తుటం అవుతోంది.

అది హేళనకాదు. సామెత. 'అనమగ్నం కందున
అగోళ్ళము' అనే ప్రవర్తనలైపోయెండు' అంటారు
అటువలె చెంతు. కవులు.

కె. ఎ. ఎల్, కూరాడ
ఎదుటివారిని చూసి శూర్యవదేవారి
వేమనాని పేడదా?

వాళ్ళని వేరే మనం ఏమీ అవ్వకలేదుకీర్.
"శూర్యులే విజయ సుఖాలి" అన్నాడు. (నిప్పు
లేకుండా మళ్ళి పట్టెవాళ్ళ వేరే అనడంకూడా ఎం
దుకు!)

ఎన్. వె. బి, తిరుపతి
నేను బి.కె. చదువుతున్నాను. నవత్యకం
మండి వాకేదో బోర్లో ఉంది...

చదువుదో అనుకుంటే ఎలా? బాధ్యతకదా?
బోర్ అయినా ఇంకెవరూ ఉన్నాడు కనుక నువ్వే తెచ్చు
కొనిపోవడం కుదరాదు - ముగియదు.

ఎన్. పి. ఎన్, కాకినాడ
మీ జవాబులు చూస్తూంటే మమ్మల్ని
చూడాలని ఉంది, అదేమీ ఇవ్వడానికి
అభ్యంతరమా?

వారం వారం చూస్తూనే మీ అడవిదం బాగు
కద. అయినా నూర్చునీకెరువనా దేనికిగురిస్తా!

ఎన్. వి. ఎల్, సాయికరావుపేట
పిచ్చెక్కినవాళ్ళకి మునలితనం చచ్చన
లాడంటారు నిజమేనా?

నిజమేనా! ఎందుకంటే వాళ్ళ అలోచనలు
వాళ్ళవి. వాళ్ళ జీవనశైలి వారిదికదా?...పిచ్చెక్కిత
బాగుండును కదరా?

పి. వి. ఆర్. బి, విశాఖపట్నం
వెనకటికీర్దరు ప్రముఖ రచయిత్రులు
'నాకు కలం ఎలా పట్టుకోవాలో తెలియండి'
నాకు కలానికి పాళి ఎటుంటుందో తెలియ
దని వాదించుకున్నారు. ఆ రెండూ
తెలిసిన నేను వ్రాయడం మొదలెట్టడం
ఇప్పటికే ఆలస్యమయింది అనుకుంటాను,
సమంటారండి ఓకె రామలక్ష్మిగారూ.



పాశీ ఎటువట్టుకున్నావో చూసి రంగంలోకి దిగండి
(బి.ఆర్. వో. కె?)

పి. ఎన్. ఆర్. పి, ఆమదాలవలస
ఏమండి ఈ రోజుల్లో స్త్రీకి ఉన్నత
విద్య అవసరమా? కాదా?

అవునుకానీ, మారేలోజాలోని మాట్లాడుతూన్న
రండి?

డి. కె. ఆర్, చిత్తూరు
మానవుడు ఒక వ్యవసానికి తోనయితే
మనోవిగ్రహం ఉంటే మరలా ఎదులుకో
వచ్చని వేమ, వాదని వామిత్రుడు వాదించి
వెడు.

మనోవిగ్రహం ఉండకదా? ఉన్నాడూ వ్యవసం
అంతరి ఎలాచేస్తాడు?

యమ్. ఎన్, పెద్దాపురం
చుట్టుదిరుక్కు, వంత లకపోయి స్త్రీ
తన జీవితంలో సాధించదలచుకొన్న
దేమిటి?

ఎండమావుల్లాంటి స్వేచ్ఛా స్వతంత్ర్యాని
కావాలి!

ఎ. వి. ఆర్, హైదరాబాదు
మీరు జీవితంలో ఇంతవరకూ ఎప్పుడైనా
ఓడిపోయాడా?

అడవివాక్ రోజుకో లక్షపట్నం వోచినా
ఉంటుంది అమ్మదా, అయితే ఆ గుండెల్లాం
గెలుపా? వోచినా అంటూ జేరిన సమకాలిని
కూర్చోయి... ఈదేని సంపాదం సేగలం గా... యి
రంగంబాడుకదా!

ఎ. ఎమ్, కలకత్తా
ఆడదానిమాట నమ్మరాదు... ఎంతవరకు
నిజం?
మరి ఎవరివిన్నూలు?

బి. కె. ఆర్, కాకినాడ
నాకు ఆవి ఎక్కువ. ఆ తుత ఎక్కువ.
ఎం చేయడం?

కందలదవి కాదుకుదురా? అండి ఎత్తిది నేమి
అందురా?

ఎన్, జగిత్యాల
తమంత గొప్పవాళ్ళు లేరని ఎదుటివారిని
పించవరుచు మాచే ఈ మానవులను ఏం
చేయాలి అక్క?

అల్పవిద్యానం ఉన్నవాళ్ళు కోడెం అహంకారం
గా ఉంటారు. వాళ్ళు కావాలని అందరినీ పించ
చున్నావ్నా? అక్క ఎక్కడలేదునెత్తాల!

ఆర్. కె. ఆర్, హుల్సరా (పంజాబ్)
ఎండమావుల్లాంటిమమత, అస్వయాయులు,
(సేమాదరణలు-ప్రభవం ఈ మనుగడపై
ఎంతవరకు?

మానవుడు కష్టమూసే నుకే.

వి. ఆర్. ఆర్, కంభంమెట్టు
మా వాస్తవ్యుడపోయాక ఎప్పటికప్పుడే
జేసిరిచేస్తాను, అదిచేస్తానని మా చిహ్నాన్ని
అంటున్నారేగాని ఒక్క సూర్యం కూడా
చెయ్యలేదు? ఇలాంటి వారి వేం
చెయ్యాలి?

చిహ్నవాన్ని చేయాలని తెలిస్తే తోచనే.
కందుకోమునా? అన్నారోదగ్గ.

కె. వి. ఆర్, కో. (మధ్య ప్రదేశ్)
నన్ను అర్థంచేసుకొని నాకు అను
గుణంగా తిరగే సమాచారం కావాలని
కోరిక-చదుకుతుందా?

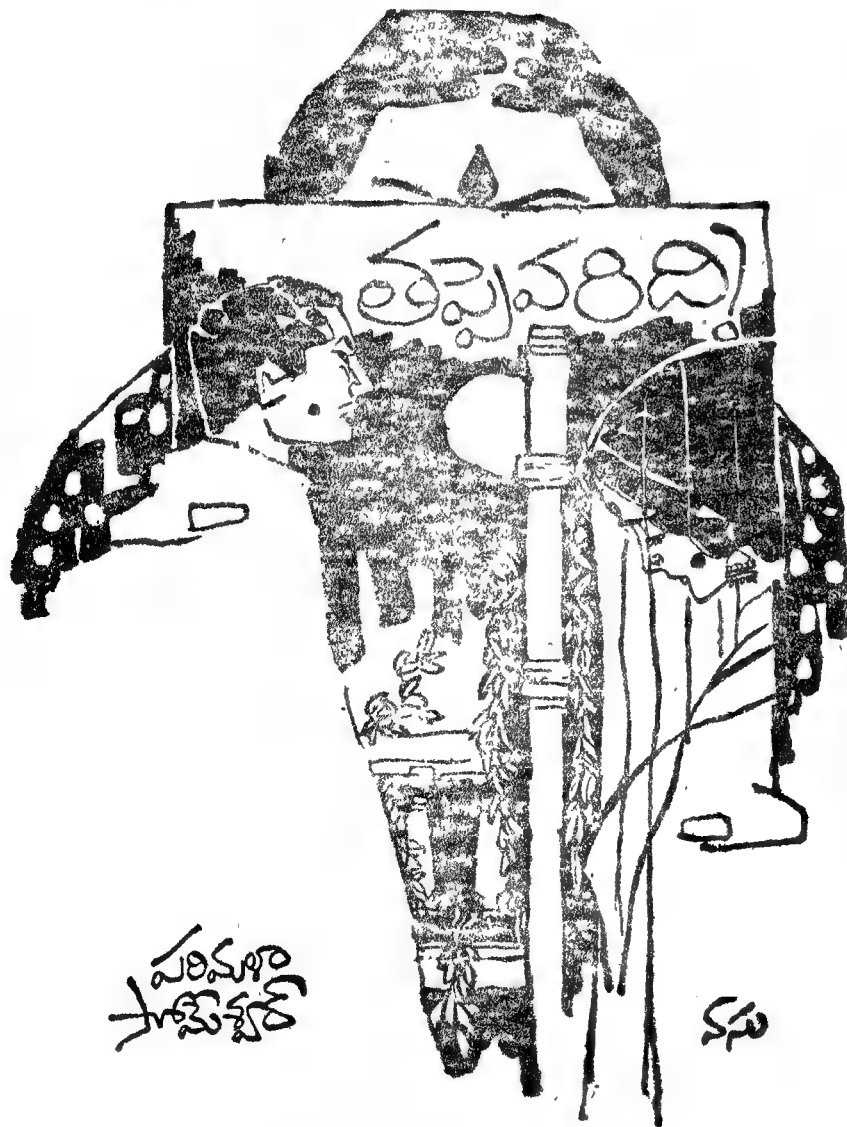
ఇదే కోరిక: ఈ భాగ్య దొరికినవాడు మీ
కోరికలన్నక చెరవేతుంది.

ఎమ్. కె, తిరుపతి
నిజాన్ని ఉన్నదున్నట్టుచేస్తే అమో
దించలేరు ఎందుకని?

దేని నిజానికి చక్కెరపూత అనువరం- మింగి
కాంటే.

పి. డి, కుంభకోణం
మాది అనుకూల దాంపత్యం అక్కయ్యా.
భార్యభర్తలు కలిసి మంచిమంచి పనులు ఎలా
చేస్తానా కన్నె అందిచ్చిస్తుంది సోదరీ.

డి. ఆర్. డి, సామర్లకోట
నాకు వివాహం అయి వదిలినవత్తలా
తైంది. ఓ సామెతాలని ఉంది...
చిహ్నవాన్ని ఇచ్చి చిహ్నం అన్నా
కదా, మారేవరకూ సమాచారం ఉంది.



(గత సంచిక తరువాయి)

ఆ రోజు—నా జీవితాన్నే మార్చివేసిన ఆ రోజు, నా బ్రతుకులో విషభండు బ్రదర్లైన ఆ రోజు యిప్పటికీ తల్పుకుంటే, బాధతో; సిగ్గుతో, అనష్టంతో చచ్చిపోతాను. ఆ రోజు సాయంత్రం సన్నుషికి వెళ్లిన 'ప్లాజా'లో ఏదో ఇంగ్లీషు పిక్చర్ చస్తే, నాకు లోపల భయంగానే ఉంది. ఇష్టాల్లా మ్యాట్టినోంకు వెళ్లను కాని, రాతిపూట యెప్పుడూ యిల్లునడిలి బయలులేను, ఇంట్లో అమ్మారాళ్లు ఏడురు కూస్తుంటారని ఓవక్కా బొంగ, చివరకా బంధువులుగాని, మా వాళ్లుగతి పుస్తాకులు

గాని యివరైనా కనిపిస్తే ఒకమూయి వెంట అంతదూరం రాతి పూట సికింద్రా బాద్ వెళ్లి నినిమా చూసి వస్తున్నానని మావాళ్లతో చెప్తారని మరోవంక భయం. దీని అంత భయవదుతున్న దానిని ఆ సంగతి ఇందిరతో చెప్పామంటే ధైర్యం వాలేది కాదు, పెద్దగా ఎగతాళి చేస్తుందని భయం. ఎలాగో సగం చచ్చి పోలువరకు వెళ్లేను.

అక్కడకు వెళ్లక తేలిసింది సినిమాకు వచ్చింది మేమిద్దరమే కాదని మాలోపాటు మరిద్దరు యువకులున్నారని—అందులో 'సురేశ్' ఒకతను, రెండవ అతను 'ప్రకాశ్'. మరో ముగ్గురు అంతవరకు చూడలేదు

గాని అతనిపేరు రెండు మూడుసార్లు ఇందిర అంటుంటే విన్నాను. అతనిపేరు అంతబాగా గుర్తుంటానికి కారణం యేమిటంటే అతను యెంతో అందంగా ఉంటాడని చెప్పుండేది ఇందిర యెప్పుడూ. కాని శేవంతగా అమెను వట్టింతుకోలేదు.

ఇప్పుడు స్వయంగా చూసేక ఇందిర మాటల్లో అతిశయోక్తి యేంలేదని తెలిసింది. అవదు మనుష్యుల్లో అందుబా నుగ వాళ్లలో అంత అందమైనవారుంటారని శేను ఊహించనుకూడా లేదు ఏప్పుడూ. రెప్ప వాల్చకుండా అతనినే చూస్తూ నిలబడ్డాను నేను. ఇందిర వా వెయ్యి నోక్కే సరికి యీ రోకంకో వడ్డాను. అమె చితిపిగా వచ్చింది.

ఆ వత్స యెందుకో తెగటుగా అదిసింది బాగు. అం నంతుకున్నాను నేను.

హాల్లోకి వెళ్లి కూర్చున్నాం. ముందు సకాక్, తరువాత ఇందిర, ఆ తరువాత నేను, వా వక్కన సురేశ్—ఈ రకంగా కూర్చుంటామని మొదట ఊహించని నేను కంగారుపడ్డాను. వరపురుసుడి వరకున కూర్చుని ఉన్నానన్న భావం వా నరాలు విగుడు కుపోయేట్లు చేసింది. కాని యేదో తెలియని అనుభూతితో వా శరీరం వరవశించి పోయింది. రాజకుమారుడిలా అందంగా హందగా ఉన్న సురేశ్ వెంట కూర్చుంటే ఆ క్షణంలో వా హృదయం వాకు తెలియకుండానే ఆకలందంతో గంతులు తెక్కు పొగింది. ఓవక్క యివ్వల, మరోవక్క భయం—ఒక చిత్రమైన మానసికస్థితిలో పడిపోయేను నేను.

ఇక్కడ వాగురించి చెప్పాను. అప్పుడు వా వయస్సు పడ్డెనిమిది సంవత్సరాలు. నేను పుట్టి పెరిగిన కుటుంబం, నా మనస్తత్వం, దానికి తోడు నేను ఆడపిల్లల కాలేజీలో చదవటం యివన్నీ నన్ను యిష్టాల్లా పురుషులకు దూరంగా ఉంచినయ్. అంతమాత్రాన నాలో కోరికలు లేవనుకోటం పొరపాటు. కన్నె పిల్లలందరిలానే నాకూ ఎన్నో కలలున్నయ్. ఆ కలల్లో ఒక మందర గంభీరవిగ్రహం

వివ్వడో కనిపిస్తూండేది. ఆ దివ్య మంగళ సుందరమూర్తికి పాదదాసిని వేసు. అతను నా భర్త, నా ప్రపంచం, నా దైవం. నా సమస్తమూ అతనే. అతను ఒక ఏణ అయితే ఆది వినిపించే మధుర నాదాన్ని వేసు. అతని సుందర గులాబీ పువ్వుమైతే అది విరజిమ్మే కమ్మని పరిమళాన్ని వేసు. అతని చలదమాను అయితే అతను ప్రస రించజేసే శీతలకాంతిని వేసు. అతను లేచేదే వేసు లేసు. వే సతని శరీరంలో అత్మలో ఒక భాగాన్ని మూతము.

ఇలా వేసు చూడని, నా రాజకుమారు డినిగురించి ఎన్నో కలలు కంటూ ఉండే దానిని. ఆ కలలు ఒక రూపం ధరించే రోజూ, నా రాజకుమారుడిలో వేసు లింగ మయ్యేరోజు ఎప్పుడు వస్తుందా అని నిరీక్షిస్తుండేదానిని అనవరతమూ. మరో ముఖ్యమైన విషయమేమిటంటే నా భర్త లోనే ఆ గులాబిన్నీ ఉండాలనీ, ఎప్పుడో కోరుకునేదానిని. ఏదో ఒక ఆకర్షణ ఉందని ఎవరినో వెంటిగా ప్రేమించటం తరువాత ఆశాభంగం సొందటం మరల యింకోకరిని ప్రేమించటం, చి వ రి కి యైనది నో పెళ్లిచేసుకుని జీవచ్ఛవంతా బ్రతకటం యివన్నీ నాకు సచ్చేనికావు. అందుకే ఇందీర తన బాబ్స్ ఫ్రెండ్స్ అని అంతగా ప్రేమించటం మాసి అసహ్యం ము కునేదానిని వీళ్ళందరిమీద చూపే ప్రేమ వంతటినీ తన భర్త మీద చూపితే ఎంత భాగుండును అనుకునే దానిని.

కాని యిప్పుడు యీ సురేశ్ వక్క కూర్చున్న యీ సమయంలో నా పౌద యంలో యేదో మెత్తదనం బయలు పడింది.

ఇందీర సురేశ్ వైపు చూస్తూ 'ఈసె మిస్ భారతి. గేట్ హా కంపెనీ' అన్నది నవ్వుతూ.

వేసు లెల్లబోయి చూసేను. ఇదేమిటి నా పేరు భారతి అంటుందని.

ఇందీర కళ్ళతో స్టైచేసింది. వేసు మెదలకుండా ఊరుకున్నాను.

ఇందీర ప్రకాశ్ తో గట్టిగా నవ్వుతూ ఏవో కబుర్లు చెప్పింది. సురేశ్ నా వక్రిగా జరిగి నన్నేదో అడుగుతున్నాడు. నాకంతా అయోమయంగా ఉంది. ఇందీర సురేశ్ లంటే తనకెంతో యిష్టమన్నీ

అతనికి కూడా తనంటే యిష్టమనీ చెప్పింది. మరి ఈ ప్రకాశ్ ఎవరు? ఆతనితో యంత వసువుగా మాట్లాడు తోందే సురేశ్ ని వదిలేసి! సురేశ్ కి కోపం రానా? సురేశ్ మూతం? తనకుదగ్గరగా జరిగి యెంతో వసువుగా మాట్లాడు తున్నాడే, ఎమిటిదంతా? ఇదేదో వద్ద పూహంలాఉందే అలా ఆలోచించుకుంటూ కూర్చున్నాను.

ఓ వక్క ఆ రకంగా ఆలోచిస్తున్నా మరోవంక సురేశ్ సాన్నిహిత్యం వాకెంతో ఆనందాన్నిచ్చింది. అతని అంశాన్ని చూసి వేసు వివశమైన మాట నిజం.

'ఇంటర్వల్' కి నూవనగా 'రైట్లు' పేరిగినయ్, అంతవరకు అప్పట్లో కనపడిన సురేశ్ వంక చూసేను. అతని కళ్ళు మెరుస్తున్నయ్. ఎంత ఆకర్షణ యీ యువకునిలో! ఇంత అందమైన యువకుడు ఇందీరంటే యెలా యిష్ట పడ్డాడు? ఐనా స్త్రీ పురుషుల మధ్య ఆకర్షణకి అందంతో పనేమిటి? ఇందీర అతి సామాన్యంగా ఉంటుంది రూపం విషయంలో. ఐనా యెంతో మహామహి అందగత్తెలను వలకరించటానికే సాహ సించలేని మగవాళ్ళంతా ఇందీర వెంటే యెందుకు పడతారో అర్థం అయింది. ఒక స్త్రీలో కాని, పురుషుడిలోకాని ఎదుటి పెక్కుని ఆకర్షించాలన్న ఉద్దేశ్యం ప్రబలంగా ఉండి, దాని కనుకూలంగా ప్రయత్నాలు కూడా చేస్తే తప్పకుండా వాళ్ళ నాకర్షించగలుగుతారు. ఇందీరకు మగవాళ్ళంటే మోజా. ఆ మోజా కొద్దీ వాళ్ళని తన మాపులతో, మాటలతో ఏ రకంగానైనా ఆకర్షించాలని ఎప్పుడూ తాపత్రయ పడుతుంటుంది. అందుకే మగవాళ్ళు అసె వేపు ఆకర్షింపబడతారు.

సురేశ్ కూడా అలాటి మగవాళ్ళలో ఒకడనుకోగానే నా కెందుకో అనూయ లాటి భావం కలిగింది. వెంటనే నన్ను వేసు విమర్శించుకున్నాను. ఇందీరంటే అతను యిష్టపడితే నా కెందుకు మధ్య అనూయ? అతను నా కేమవుతాడు? వెంటనే నాలో కదలిక బయలుదేరింది.

సురేశ్ ప్రథమ పీక్షణంతోనే నా పౌద యాన్ని దోచుకున్నాడు! ఆ దివ్యం అనుకోగానే నా కెందుకో భయం వంతోషం

రెండూ కలిగినయ్.

సురేశ్ కూర్చోండింట్నాకి ఆర్డర్ చేస్తూ తాగేం. రైట్లు తీసోయినయ్.

మళ్ళీ మనకవీకటి, వెచ్చని చీకటి కోద్దీ సేవయినాక నా చేతివిరిగి యేదో వేడి స్పర్శ తగలటం చూసి ఉలికిపడ్డాను అది సురేశ్ చెయ్యి!

నా శరీరంలో రక్తప్రసారం ఆగిపోయింది కోద్దీ క్షణాలుపాటు మొద్దురాయిలా కూర్చుండిపోయేను. కాని వెంటనే నా చేతిని తీసేనుకున్నాను. ఆ తరువాత యేం చెయ్యలేదు. పినిమా అయేవరకు వే సి తోకంలో లేసు.

మళ్ళీ రైట్లు వెలిగినయ్. పినిమా అయిపోయింది. తూలుతూ బయటకు వచ్చేను. ఎవరివంకా చూడటంలేదు వేసు. చూడటానికి భయం వేసింది.

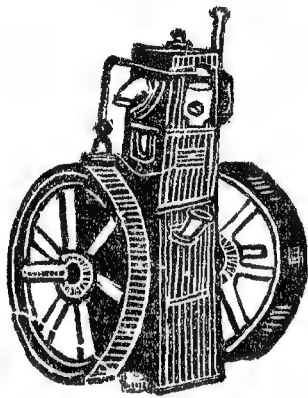
ఇందీర రిక్నాలు పీలిచింది మా యిడ్డ రికి చెరోటి. నా రిక్నాలో కూర్చున్నాను. చివరకు రిక్నా వదిలేముందు మర్యాదకోసం వాళ్ళిద్దరికి గుడ్ నైట్ చెప్పేను. అతిరికి అప్పుడు సురేశ్ వంక చూసేను. మత్తుగా అందంగా వాడిగా వచ్చి వా గుండెను తాకినయ్ అతని చూపులు. నా గుండె రుల్లుచుంది. తల తిప్పేసుకున్నాను. రిక్నా సాగిపోయింది.

ఆ రాత్రి వేసు భోజనం చెయ్యలేదు. నిద్రపోలేదు సురేశ్ స్వరించిన నా చేతిని వదేపదే చూసుకున్నాను. ఆ స్పర్శ నాలో కలిగించిన అనభూతిని తల్చుకున్నాను. 'ఎంత తియ్యటి అనుభూతి!' ఎవరో అంటున్నారు నాలోనుండి. కాని వేసు మా త్ర త భయపడిపోతున్నాను. 'ఏం జరిగిందివాళ? ఏం జరిగింది?'

ఎప్పుడో నిద్రలోకి ఒరిగేను. మళ్ళీ మెలకువ. వెంటనే నిద్ర. ఆ నిద్రలో వెచ్చని పురుషస్పర్శ!

తెల్లవారింది. రాత్రిని తలుచుకుంటే భయం వేసింది. మామూలుగా కాలేజీకి వెళ్లేను. ఇందీర నవ్వింది నన్ను చూడ గానే 'రాత్రల్లా నిద్రలేచట్లుండే' అన్నది. నా కనహ్యం చెయ్యలేదు--ఎందుకో.

ఆ తరువాత అదివారం కిచ్చాయ్ గార్డెన్స్ కు పోదామంది. ప్రకాశ్, సురేశ్ కూడా వస్తున్నారట. సురేశ్! నా గుండె బిడతంతవలన



మీనా డీజల్ ఇంజన్
6HP 650 R.P.M.

ఉత్పత్తిదారులు :-

శ్రీ తిరుమల ఇంజనీరింగ్
కార్పొరేషన్,

191, 4వ అడ్డు రోడ్, మదరాస్.

అంధ్రప్రదేశ్ లో జిల్లా వారిషిజంట్లుకావాలి

వాయిదాల చెల్లింపు ప్రాన్సిస్టర్

వెలుతు రు. 10/
వెలుతువ సుంభముగా
చెల్లింది రు. 320
వెలుతు 'లెలి క్లీన్'



పార్శ్వంలో 3 బ్యాంక్స్ ఆల్ వర్క్ 8
ప్రాన్సిస్టర్లకు పొందండి. వివరములు :-

ATLAS CO., (AP-22)
Box No. 1329, Delhi-6.

రు. 20 కి గడియారం పొందండి

మాచే కొత్తగా కనిపెట్ట
బడిన స్క్రీము డ్వారా
రు. 147 నిలువగల మా
రోమర్ పిపుల్స్ వాచ్
రు. 20 లోకే పొందండి
నేడే మా అర్థరు సంపద



Romer Agencies, (AP 15)
Box 1441, DELHI-6.

తప్పేవరిది?

వేసు రావన్నాను పిల్లదండి ఇందిర.
రాను, రానేను అని ఖచ్చితంగా చెప్పేను.

కాని, కాని - నా అంతరాంతరాల్లో
ఒక బలహీన రేఖ మెదిలింది. సురేశ్ కోసం
వెళ్ళమంటూ ప్రోత్సహించింది నా హృదయం.
ఆ బలహీనతకు లొంగిపోయేను. ఆదివారం
ఇందిరతోపాటు శ్రీమతి ఈసారి నా కంటికి మూర్తీభవించిన
మన్నుడులా కనపడ్డాడు సురేశ్. వాలోని
ప్రేత్యం మేల్కొంది. నా హృదయం
అతనిని మామూలే పురి విప్పిన నెమలిలా
నాట్యం చెయ్యసాగింది.

వాలోని గంభీర్యం, నమ్రత; అన్నీ
ఎగిరిపోయినయ్యే. అతనితో యే వే వో
మాట్లాడేను. వగలబడి నవ్వేను. ఆతనెం
చెప్పినా, ఏం మాట్లాడినా అద్భుతంగా
కనిపించింది నాకు. ఆ రోజుల్లా హాయిగా
గడచిపోయింది.

అలా నాలుగైదుసార్లు అతనితో
వివారాలకు, నినిమాలకు వెళ్ళటం జరి
గింది. ఆ కొద్దినమయంలోనే అతను వా
హృదయాన్ని ఆకమించేసుకున్నాడు
నాకప్పటికే పూరిగా తెలిసింది-నే నతనిని
(ప్రేమిస్తున్నానన్న పొంగితి

అంతకుముందు వేను ఊహలోకంలో
వా భర్తను చ్చితింతుకుని అతనిని ప్రేమి
మాండే దానిని. నా పెళ్ళయిన వెంటనే
ఆ ఊహాచిత్రానికి బదులు రక్తమాంసాలు
గల వా భర్తనే ప్రేమించవచ్చుననుకునే
దానిని. వివాహం అయిన ప్రేత తన భర్తని
ప్రేమించి ఆరాధించటం ఎంతో గొప్పగా
ఉండవచ్చు. కాని ఒక పురుషుడిని ముందు
గానే ప్రేమించి తరువాత వివాహమాడితే
-అదోరకం (ఫీట్) నవలలు, సినిమాలు
తమ ప్రధానాన్ని నామీద మావటం
ప్రారంభించేయ్.

ఆ నయనే అలాటిది. ఆ నమయంలో
ప్రతి బాలికకూ ప్రేమ కావాలి. ఒక
పురుషుడిని ప్రేమించటంకన్న ఎక్కువగా
ఆ పురుషుడు తనని ప్రేమిస్తున్నాడన్న
భావం ఎంతో తృప్తిని, గర్వాన్నియిస్తుంది.
సురేశ్ ని ప్రేమించటం మొదలెట్టేను
నేను. ఊహకే ప్రేమించటమేకాదు, అతనిని
తప్పే మరొకరిని వివాహమాడకూడదన్న

విశ్వాసానికి కూడా వచ్చేను.

కాని ఈ సంగతి అతనికి చెప్పటానికి
పాధ్యపడలేదు నాకు. మొదటి సంగతి.
అతనికి నా గురించి యేం తెలియదు.
అఖరికి అతని దృష్టిలో నా పేరు
'భారతి'. అలాటివాడిని నన్ను పెళ్ళి చేసికో
మని ఎలా అడగను? ఐనా యిప్పుడు
తొందరే మొచ్చింది, నన్నుదిగా అడగ
వచ్చుననుకున్నాను.

సురేశ్ కూడా నా యెడల ఎంతో
అభిమానం మావటం, ఇందిరకన్న వాతవే
చనువుగా ఉండటం నాకు ధైర్యాన్నిచ్చింది.
మొదటిసారిగా నా ఆంధానికి వేసు పొంగి
పోయేను. అందం నిషయంలో ఇందిర
నా కాలిగోటికి కూడా పనికిరాదు పైగా
నాలాటి స్వభావం ఏ పురుషుడికైనా
నచ్చుతుంది. ఇందిరలోలా చాలో విశ్వంజ
లతలేదు. అలా ఆలోచించుకుంటూతప్పి
పడ్డాను నేను.

కాని హఠాత్తుగా నా వెత్తిన పిడుగు
పడ్డట్టు ఒక వార్త తెలిసింది. ఆ మధ్య
ఫదిరోజులుగా ఇందిర సురేశ్ వాళ్ళతో
తలసి ఎక్కడెక్కా తీసుకువెళ్ళటం మానే
సింది. కొన్నాళ్ళు తనే తీసుకువెళ్ళుం
దని వేచిఉన్నాను. కాని అఖరికి నిగ్ర
హించుకోలేక అడిగేను. 'సురేశ్ ఏమయ్యా
డు? కనపట్టలేదే అన్నాను.

'ఏమో వాకేం తెలుసు?' అన్నది
ఇందిర. ఆమె అన్నడు బాటూ రికార్డులో
డయాగ్రాఫ్ వేసుకుంటోంది. మేము
కాలేజీలో 'ఎవర్స్ రాక్' దగ్గర కూర్చు
న్నాం. ఆమె సమాధానం నాకు బాధ కలి
గించినా. ఆశ్చర్యాన్ని కలిగించలేదు. ఎందు
కంటే ఆమె స్వభావమే అంత. ఎంతోమంది
కలుస్తారు ఆమెను. ఎలాకలుస్తారో అలాగే
వెళ్ళిపోతారు. ఈ మధ్యలో పినిమాలా,
పిక్కిల్ లూ-ఆ మాత్రం వినోదం చాలు
ఇందిరకు. ఆమె అల్పసంతోషి.

విట్పూర్నేను శేను.

కాని సురేశ్ ని ఎలాగైనా చూడాలి అని
నాకు కోరికగా ఉంది, అందుకని శేను
'పోసి కనీసం అతని ఆ డ్రెస్ పు యి నా
తెలుసా?' అనడిగేను.

'ఊహూ, అలావేం చెప్పిన్నది కూడా
తెలియదు. అన్నట్టు ఈ మధ్య అతని
కెక్కడికో ప్రాన్స్ పరంబందనీ యెవరో

అన్నట్లు గుర్తు. ఎం అతనితో నీకేం
వని?' రికార్డులోనుండి తలెత్తుకుండానే
అడిగింది ఇందీర.

ఇక నాకు దుఃఖం ఆగలేదు. ఏమని
చెప్పను ఆమెతో? నా గురించి యేమీ

తెలియని ఒక పురుషుడిని పేరు తప్ప
మరేం తెలియకపోయినా అతనిని ప్రేమించే
ననీ, అతనిని తప్ప మరెవరినీ పెళ్లిచేసి
కోసనీ ఎలా చెప్పవా నెకు? అసలు ఇందీరకు
ప్రేమంటే ఏమిటో తెలుసా?

మాట్లాడికుండా ఇంటికి వెళ్లిపోయేను
నేను. అప్పటినుండి పిచ్చి యెత్తినట్లు
యింది నాకు. నేను నిజంగానే మరణం
ప్రేమించేను. నాకు తెలిసిన ప్రథమ పురుషుడు
మధు మరేకే. నాది కూడా తొలి ప్రేమ.



వైద్యుడు తనకి బిట్టలన్నీ మారాయనంటే తనవని నిష్కళంకమైనా తలెత్తే ఆదాయాన్ని
ముద్దల కొండి మరగ గం పర్వ యొక్క అతని అదేకా క్తి వల్లనే. మీ ఇద్దరినీ
ఉతుకును చాలా సులభం చేస్తుంది. మీ బిల్లుల బద్దయి. వద్దయి. చీరలు... ప్రశీదీ అమిత
తెల్లగాను. ప్రశీదీ పరిశుభంగాను వుంటుంది. పర్వతో ఇంట్లో ఉతుక్కోండి.

సర్ఫ్ అమిత తెల్లగా ఉతుకును

అంబాహెస్. 44-14076

అంబాహెస్. రివర్ 48333



ప్రత్యేక చికిత్స
 Licenced under M. & T. P
 Act - Rule (83)
 నిర్ణయించినము - నరాల వలసినత
 పోనీ మంటికి కట్టకుండా కే కే మర్చనకు
 శ్రేణు 1 నీటి రూ. 27/- నె కం
 ముందుగా పంపాలి.
డా. రత్నం పన్నె, (Estd 1904)
 జంతువుల చికిత్స వంటెన వద్ద,
 New Malaspet,
 హైదరాబాద్ - 36 ఆం ప్ర.

పుస్తకములు

5 పుస్తకములు పెట్టు రూ. 5-50
 (1) కాక్కికాపుర (2) మహాభారత
 (3) మంజునాథ పద తిరుగు (4) 84 అవన
 ములు (5) రుద్రాక్షామల అలంకారము
 పుస్తకము రూ. 2/- పోస్టల్ ఓర్డరు
 అవసరం అంగీకరిస్తామి.

SULEKHA TRADERS.
 (WAT-7) Beat No. 13, Aligarh.

రూ. 20/-లకు ట్రాన్సిస్కో

మిక్కిలీ నరనమ
 ధరలో కో అవ
 ట్లీ వద్ద తిప్పెన
 రూ. 20/-లకే నరి
 కొత్త ఆల్ఫర్ట్ 3 బ్యాట్ ట్రాన్స్మిర్సు
 సింగిల్ మిలర్లు ఇంగ్లీషుకోవడే వ్రాయండి.



CEYLON TRADERS
 (WAP-22)
 Post Box 1257, DELHI-6.

తప్పేవరిది?

పొరుగుమైన నిర్బంధమైన వా ప్రేమను
 నాకు మొదటగా వరిచయమైన పురుషుడికి
 అంకితం చేయాలనుకున్నాను. కాని
 యిప్పుడు ఒరిగిందేమిటి? అప్పటినుండి
 ఇందిరతో స్నేహం తగ్గించుకున్నాను నేను.
 ఆమె కూడా యెందుకో నామీద శ్రద్ధ
 చూపటం మానింది. నా ఒంటరితనంలో
 సురేశ్ తోటి వరిచయమైనదివారే జన్మిస్తే
 వస్తుందేని నాటిని తల్పుకున్నాకొద్దీ అతని
 మాపులు. అతని సత్వ గుర్తుకు వచ్చి
 అతనిమీది ప్రేమ ద్విగుణ కృతమయ్యేది.
 గాలిలో దీపంలా విరాధారము, నిరుప
 యోగము, హాస్యస్వరూపమైన అయిన అనాటి
 నా అనురాగాన్ని తల్పుకుంటే యిప్పుడు
 సత్వ కూడా వస్తుంది నాకు. నా ఆశలు
 యెంత అర్థహీనమైనవో నా ప్రేమ
 యెంత గుడ్డిలో వా కన్నులు అర్థంకాలేదు.

ఫైనలియర్ పరీక్షలయినయే. ఫలితాలు
 కూడా వెలిసినయే. అందరూ ఆశించినట్లు
 ఫస్టు క్లాసు రాకూగా బోటాబోటీ స్పృహ
 మార్పులు వచ్చినయే. అనలు సునకాలు
 ముట్టుకుంటేనా నరిగ్గా? వేసవో? వాకు
 పెళ్లి సంబంధాలు రాసాగినయే. మావాళ్ళ
 ప్రయత్నాలు చూస్తుంటే వారు మతి
 పోయింది. నా మనసులో సురేశ్ కి తప్ప
 మరో పురుషుడికి తావులేదు. అంతేకాదు.
 వాకు తెలిసిన, నేను ప్రేమించిన సురేశ్
 యేనాటికయినా నా భర్త కాగలడని నాలో
 అదోరకం పిచ్చినమ్మకం పాటుకుపోయింది.
 ఎప్పుడో ఎలాగో వస్తాడు సురేశ్ నాకోసం,
 అని నా గాఢసమ్మకం.

అందుకే మావాళ్ళు నా పెళ్లి ప్రయ
 త్నాలు జరుపుకుంటే కోసం వచ్చింది
 నాకు. కాని నా మనసులోని కోరికను
 వెల్లడించే అవకాశంలేదు నాకు. మా వాసా
 చండకాననుడు. ఆయన యేమంటే అది
 జరిగితీరడంలేదే!

అందుచేత జీవచ్ఛవంలా వాళ్ళు జరుపు
 తున్న మంతనాలన్నీ చూస్తూ గడిచేను.
 అంతవరకు ఊరికే పెద్దవాళ్ళు అవీ
 యివీ మాట్లాడుకోవటం తప్ప చూపుం
 కని వరుడుకాని, అతని జరపువాళ్ళుకాని
 యెప్పుడూ రాలేదు.

కాని అకస్మాత్తుగా మా వాస్తవ ఒక

రోజు వచ్చి రేపే అబ్బాయి వస్తున్నాడు
 చూడటానికి అని చెప్పేడు. వాళ్ళ వాస్తవ
 గారు చిన్నతనంలో తనకి బాగా తెలుసు.
 అబ్బాయి బుద్ధిమంతుడు. ని జయవాడలో
 ఉద్యోగం ఏదో వనిమీద పైద్రాబాడు
 సచ్చేడట అమ్మాయిని చూసి వెంటనే రేపు
 లాత్రికే మగల విశయవాది వెళ్ళాడట.
 తనకి వచ్చిలే రిరువార మిగతావాళ్ళు
 కూడా వచ్చిచూస్తారట. ఏదో లాంఛన
 ప్రాయంగా చూడటానికి వస్తున్నాడే తప్ప
 అంతాతల్లిదండ్రులయిష్టమేనట. వాళ్ళు
 ఎలాచెప్తే అలా వింటాడు. వాళ్ళు పిల్లకి
 అందం, చదువు ఉండి మంచి సాంప్ర
 దాయంగల కుటుంబంలోనుండి వస్తే
 వాలు. కట్నం విషయంలో కూడా పట్టించు
 లేదట అంతగా. ముఖ్యంగా వాళ్ళకు కానం
 సింది మంచి కుటుంబంనుండి వచ్చిన
 బుద్ధిమంతులారైన పిల్ల! ఇలా వాళ్ళని
 గురించి ఓ అర్థంబంటేపు ఏకరువు
 పెట్టేడువాస్తవ.

రేపే పెళ్లి చూపులకు వస్తున్నారని
 టంతో నాకు భయంవేసింది. మనసులో
 సురేశ్ ని ఉంచుకుని ఎవరో ముఖ్య
 ముహూర్తం తెలియని మునకుడిమందు
 పెళ్లి చూపులకోసమని కూర్చోవాలంటే
 అనష్టం వేసింది నాకు. ఆ రాత్రి అల్లా
 గుండె పగిలేలా యేడ్చేను. ఒక్కసారిగా
 వేసు వచ్చినిలే బాగుండునని కోరు
 కున్నాను. బ్రతకటం ఎంతో దుర్భరమని
 పించింది. నా భావోద్వేగానికి తగ్గట్టుగా
 తెల్లవారేసరికి పెళ్లి న జ్వరం వచ్చింది
 నాకు మాటగెండు డిగ్రీలతో.

ఇంట్లో అంతా కంగారుపడుతుంటే
 ఆనాటికి పెళ్లి చూపులు తప్పినయేకదా
 అని నంతోషవడ్డాను నేను. ఆ సాయం
 త్రం అతను వచ్చేడు కాని వాకు జ్వరంగా
 ఉండటంవల్ల నన్ను చూడకుండావే వెళ్లి
 పోయేడనను. మా కుటుంబాన్ని గురించి,
 మంచి చెడ్డలను గురించి వాళ్ళ వాస్తవ
 గారికి వాళ్ళకూ అందరికీ తెలుసు కనుక
 అమ్మాయి రూపం అంత లెక్కలోకి రాలేదు.
 ఆ చనటను తల్పుకుంటే అప్పుడే అనన్యం
 వేసింది నాకు. 'మా అమ్మా, చెల్లి
 వస్తారు వారరంజాల తరువాత. మా
 చెల్లెలు కనుక పెతెక్ట్ చేసిందంటే నాకు
 వచ్చినట్టే ననుకోండి' అప్పట్లో!

కాబట్టి అప్పుడు తప్పించుకున్నా తరువాత అప్పులేదు పాకు. అతనన్నట్లు అతని అమ్మ, చెల్లెలు వచ్చేరు చూట్టానికి. వాళ్ళకంటేకే నేను బ్రహ్మాండంగా కనపట్టంవల్ల వెంటనే వారంరోజుల వ్యవధి కూడా లేకుండా పెళ్లి ముహూర్తం కూడా పెట్టించేరు.

ఇక నా మనసు రాయి చేసికోక తప్పలేదు. నా తొలి ప్రేమతాలాకు మందర స్వస్థాలు, మధురోహలూ అన్నీ చంపుకుని దివాహానికి సిద్ధపడ్డాను. వా హృదయం, ఆత్మ అన్నీ సురేశ్ కి అంకితం చేసేను. ఇక తుచ్చమైన యీ శరీరం ఏమైతేనేం ఎవరి కైతేనేం అనుకున్నాను.

పెళ్లిరోజు రాశనవచ్చింది. మా కులాచారం ప్రకారం మేలిముసుగులో ఉన్నందువల్ల పెళ్లి బరుగుతున్నంతసేపూ నాముఖంలోని భావాంశు వందిట్లోని జనానికి, పరుడికి కనపడకుండా దాచుకోగలిగేను. కాని ఎంతకాలం ఆడగలను దాగుడు మూతలు?

ఆ రాత్రి - నవదంపతులంలా అనందోత్సాహంతో ఎదురుచూసే ఆ శోభన రాత్రి వాపాలిట కాళరాత్రిలా ఆసన్నమయింది. వా శరీరంమీద స్పృహలేదు. మాటిమాటికీ సురేశ్ జ్ఞప్తికి రాసాగేడు. ఇంకా అతను వా హృదయాన్ని విడిపోవలేదు. కాని వా వక్షస్థలంమీద వ్రేలాడుతున్న పసుపు తాడు అది తగదని హెచ్చరిస్తోంది.

బలవంతాన నా ఆలోచనలను అణచి పెట్టుకుని ఉత్తమ హిందూ స్త్రీలా, ఒక పురుషుడి భార్యలా నా విద్యుత్త ధర్మాన్ని నిర్వర్తించటానికి గదిలో అడుగు పెట్టేను.

నేను తోవలకు ప్రవేశించగానే బయట అమ్మలక్కలు తలుపు గొళ్ళం పెట్టేసేరు. అంటే యీ గదిలో నే నిప్పుడు శ్వాసీ వస్తుమాట! మనసులేని వధువుకు వివాహ బంధం పంకెళ్ళగా తప్ప మరెలా కనపడతయ్యే?

రెండు నిమిషాలు అక్కడే నిల్చున్నాను. అతను మంచంమీద అటూ యటూ కవలినట్లు లీలగా తలినంది తం వంతు కుప్ప వాకు.

అతను దగ్గోడు ఉబ్బానా, వైశ్ణవ తప్పు లేదు వాకు.

అతనిని నేను ప్రేమించలేదు, మోహించలేదు. కాబట్టి అతని హృదయం ఎలాటిదైనా. అతని రూపం ఎలాటిదైనా నా కవనరంలేదు. కాని నే నతని భార్యను అతని కోరికలు తీర్చటం నా ధర్మం.

మెల్లగా నడచివెళ్ళేను మంచందగ్గరకు. మొట్టమొదట వంగి అతని పాదాలకు నమస్కరించేను-ఆ సమయంలో సురేశ్ జ్ఞప్తికి రాకుండా ఉండేందుకు శాయశక్తులా ప్రయత్నిస్తూ.

వెంటనే రెండు బలిష్ఠమైన చేతులు నా శరీరాన్ని మట్టివేసినయ్. ఆ స్పర్శతో నిశ్చలంగా వణికిపోయేను నేను. నామేలి ముసుగు జారిపోయింది. ఒకరకమైన మూర్ఛావస్థలో అతని చేతుల్లో వారి పోయేను.

కొద్దిక్షణాలు గడచినయ్, వాకు స్పృహ తప్పి పోతోంది.

'భారతీ! భారతీ!' అని యెవరో పిలుస్తున్నారు నన్ను.

ఓ! ఎంతతీయ్యటిదా కంకం! సురేశ్! ఔను, నా సురేశ్ దే ఆ కంకం!

మళ్ళీ అదే కంకం! 'అయ్యో! భారతీ!' పలుకుకున్న అతని పట్టు విడిపోవటం, నేను కళ్ళు తెరచటం ఒకసారి జరిగినయ్.

ఓ... ఏమని చెప్పను నా భావాలు? ఆ మంచంమీద నా భర్త స్థానంలో కూర్చుని ఉంది యెవరోకాదు-సురేశ్! అనందోద్రేకాలతో నేను వేసినకేక నా కంకంలోనే ఉండి పోయింది. వా శరీరంలోని అణు

వలువూ అతనిని దూడగానే పుంకింతి పోయింది. వా తొలిప్రేమ విఫలం కాలేదు. నేను ప్రేమించి మనసారా కోరుకున్న పురుషుడే వా జీవిత భాగస్వామి అయ్యేడు. అంతకంటే ఏ ప్రీతికైన యింక యేం కావాలి?

ఒక్కసారిగా లేచి సురేశ్ మెడ కాగలించుకున్నాను.

'అబ్బ! సురేశ్, మవ్వ! ఎంత అద్భుతమంతులం మనం!' అన్నాను.

కాని ఆశ్చర్యం! అతను వెంటనే నన్ను విడిలింది కొట్టేడు.

'నువ్వు భారతీవికదూ?' అన్నాడు తీక్షణంగా నా కళ్ళలోకి చూసి.

'ఉహూ, వాపేరు సుజాత, మీతో 'భారతీ' అని చెప్పింది ఇందిర. అదంతా ఓ తమాషాలే, ఇందిర పంగలి విూకు తెలుసుగా?' అన్నా నవ్వుతూ.

కాని అతను నవ్వలేదు.

'ఛీ! ఇలాటి పంపకి నా భార్య అతి వాకు తెలియదు.' అన్నాడు అనన్యాయం కుంటూ.

వా కాళ్ళక్రింది భూమి కదలిపోతున్నట్లయింది.

'క్షమించండి, నేను వంపకిని కాను...' అని మరి చెప్పబోయేముందే అతనందుకున్నాడు 'నువ్వు వంపకివికదూ? మంచి కుటుంబంలోనుండి వచ్చినదానివి ఎంతో బుద్ధిమంతురాలి ననుకున్నాను. ముక్కూ మొహం తెలియని మగవాడితో అడ్డమైన

హెడ్ ఇన్వోడ్స్ అండ్ వికను!



తిరుగుళ్ళూ తిరిగి ఇంకానే పేరుకూడా మార్చుకున్న మవ్వ వంశకి కాక యెమిటి? కాబో 'భారతి' వంటూ చెప్పుకున్నావు. మరొకటి 'మాలతి'గా తిరిగి ఉండవచ్చు. తిమ్మ సమ్మెదలా? ఇందిర ఎలాటిదో నాకు తెలియదా? దానిపేరాం చేసి దానిని... పేర్లు మార్చుకో నేర్చినదానిని - మవ్వక యెంతటిదానో అన్నాడు తన దంపుగా.

నాకు దుఃఖం అగలేదు 'మీ పాదం పిక్కిగా చెప్పున్నాను. వేనే పావమూ యిరగను నాలో యెలాటి కల్పవంశేడు ఇందిర రకరకాల తిరుగుళ్ళు తిరుగుతుం దని నాకు తెలుసు, కాని ఆమెకు యెంత దూరంగా ఉందామన్నా తనే నాలో పువం చేసుకుని నమ్మకూడా తనవంట తెప్పుకుంది ఒకస్మిలో మీ భార్యలో ఎలాటి పవిత్రత ఉందాలని మీరు కోరు కంటున్నారో అది నాలో ఉంది అనుకో కుండా మిమ్మల్ని కలుసుకోవటం తటస్థం చింది. ఆ రోజు ముందుగా మీరుకూడా పనిమాకే మనస్సున్నట్లు నాకు ఇందిర చెప్పలేదు.

ముందే వెళ్ళి ఉన్నట్లయితే యెట్టి పరిస్థితుల్లోనూ వేనా సినిమాకి వచ్చే వాని కాదు.

మొదటిసారిగా చూడగానే మీరు నిన్నకర్పించారు. నాకు తెలిసిన ప్రథమ పురుషులు మీరే. నిజం నమ్మ నమ్మండి మీరుకూడా నాతో ఆ కొద్దిరోజులూ యెంతో సన్నిహితంగా ఉండటంవల్ల వికార నమ్మ ! కేమిందేరని భ్రమపడ్డాను. నాకా

తప్పే వ రి ది?

తుగా మీరు కవనడటం మానివేసేరు. ఇందిరనడిగితే తనకి తెలియదంది. ఇంకా నేనెం చెయ్యను? తప్పే ధైర్యంలేక యా పెళ్ళికి ఉప్పుకున్నాను. మిమ్మల్ని చూడ గానే నా కంఠ అనందమయిందో మీరు కూడా నమ్మచూసి అలానే సంభవడతా రనుకున్నాను. కాని...కాని విచారిలా...' అన్నెన దుఃఖావేశంతో నా కంఠం పెగల లేదు.

కాని నా దుఃఖం అతని నేమాత్రం కదిలించలేదు. 'పైగా మరింత కలుపుగా అన్నాడు. 'హూ, ప్రేమలు ప్రేమ! పేరులు మార్చుకుని వరాయి మగవాడితో ఏకాద్వయం కోట్ల సేకు కూడా ప్రేమించటం చేత నవ్వుమా?'

అతని మాటలకు నా గుండెలో ముల్లు గుచ్చుకున్నట్లయింది. అయినా తప్పదు, అతను నా భర్త, 'నిజం. దైవపాక్షిగా చెప్పున్నాను. నాకు యింక యెవ్వరూ తెలియరు. మీరు తప్ప యీ లోకంలో అంతా పరపురుషులే నాకు, మిమ్మల్ని తప్ప మరో పురుషుడిని చేసికొన్నట్లయితే పర పురుషుడిని పుల్లించినట్లే అయ్యేది. కాని నాకా దౌర్భాగ్యం తప్పింది దేవుడా కరుణించేడు. మీరా ఇందిరవే అడగండి నేనెలాటిదానో చెప్పుంది' అన్నాను.

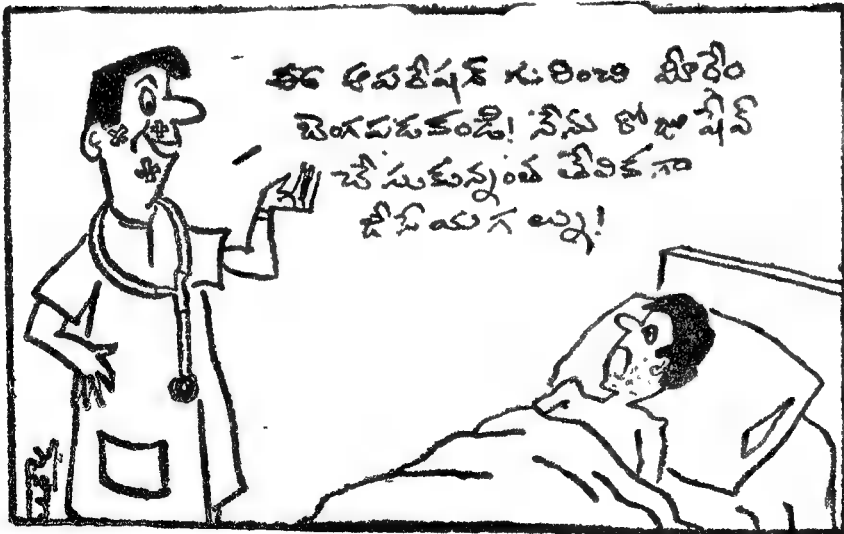
'హూ, తోడుదొంగలు విచారిదర్బరూ, ఒకరినిగురించి మరొకరిని అడగరా! ఇది మరీ బాగుంది' అన్నాడు మరేక వెలుకారంగా. అంతే, అతరువాత నేనెంత బ్రతికా

తినా నవ్వువేస్తూ గాభంలేక పోయింది. ఆ రాత్రే తలుపులుబాది గొళ్ళం తీయం చేరు. వేను బజారుస్త్రీనని, మా నాన్నా వాళ్ళు మోసంచేసి నమ్మి అంటగట్టారని చెప్పి వాళ్ళంతా వెళ్ళిపోయేరు.

అమ్మ మొత్తుకుంది. తాన్న సమ్మ వానబాడేడు. మెడ పట్టుకుని గొంతు పిసకబోయ్యేడు. ఇంధాపులర్చువచ్చి నాన్న నాపేరు. అతరువాత యెవరేంచేసినా లాభం లేక పోయింది.

అయిన నమ్మ వదిలేసేరు. వెంకోజాణ తిరక్కుండనే మళ్ళీ పెళ్ళి చేసుకున్నట్లు కూడా తెలిసింది. ఇక వాస్తవ యెలా ఉందో నేరే చెప్పాలా? అమ్మగుండె అగి రెండు వెంలొన్నే తనిపోయింది. వాన్న దిగులుతో మంచమెక్కారు. ఇద్దరు చెల్లెళ్ళు ఒక తమ్ముడు వదుపుకుంటున్నారు. వాళ్ళ భారం నావిరాద వడింది. వాళ్ళకోసం విజయవాడలో ఓ చిన్న ఉద్యోగం చేస్తున్నాను.

మేడమ్! ఇదీ నాకథ. ఇదంతా చదివి మీరు కన్నీరు కారుస్తూ ఉంటారు. నాకు తెలుసు విచారెంత సుస్పిత హృదయుతో. కాని కన్నీరు కార్చి యెం ప్రయోజనం? చేతులారా నేనే సర్వనాశనం తెచ్చిపెట్టు కున్నాను. నురేకే ననవంసిన పతేం లేదెం దులో. తను ముక్కు మొసం తెలియని ఆడవాళ్ళతో తిరగగా లేనిది తన భార్య పరపురుషుడి సిడకూడా సోకకుండా ఉండాలని కోరుకోవటం అన్యాయమని మీరు తలచ వచ్చు. కాని మేడమ్! ఇది భారతదేశం. ఇక్కడి మగవాడికోసేతి, ఆడదానికోసేతి. అందుకు బాధపడటంలేదు వేను. వేను మనసే, నాకా ప్రేమించింది మరేకో వాక్కడివే. దివరకు అతనికి భార్యను కూడా అయ్యెను. కాని ఏది బానిస యెంతా కింత చిన్నమాపు చూడాలి? ఏ కల్పవంశే లీని నా మనసుని అతను చదవలేక పోయి డెందులేత? మానసికంగా, శరీరకంగా యెంతో పవిత్రంగా ఉన్న వేను యెందుకిలా బాధపడవలసి వచ్చింది? జీవితాంతం పెళ్ళి కాకపోయినా, మరొకరికంగనైవా బాధపడ వచ్చు. కాని 'బజారుస్త్రీనన్న మచ్చను నేనీ వెళ్ళిపోయేడు మరేకో. ఏ పవిత్రతకోసం మరేకోని పెళ్ళాడాలని కోరుకున్నానో; యే పవిత్రతకోసం అతనే నా భర్త కూడా అని తెలియటంతోనే పరుగించిపోయేవో ఆ పవిత్రత అనరావట్లు పొంపుతుంటే యే



చేసింది ?

దేవుమవారి? స్వయంకృతమా? విధి విలాసమా? ఏమిటి?

ఏది యేమైనా ఎంతో ఎవిత్రంగా ఉన్న వ్యక్తి ఒక చిన్న తప్పటడుగు చేసివా భగవంతుడు క్షమించలేడని, అలాంటి వారినే పెద్దగా శిక్షిస్తాడని తోస్తోంది నాకు. ఇందిరనే చూడండి, ఏ విషయం మీ సీయన్ గా తీసుకోదు, ఏ మనిషిని గాఢంగా ప్రేమించలేదు. అందుకే ఆమె జీవితంలో ఒడిదుడుకులనే ఉండవు. ఆమె నాలా 'ప్రవృత్త' విషయంలో విషమ పరీక్షల నెదుర్కొనక్కర్లేదు. ఆమె స్వభావం, నడవడి అన్నీ సచ్చిన వాడే కోడి చేసుకుంటామెను. ఎటువంటి మడికట్టుకు కూర్చున్న వాలివాళ్ళ స్వభావానికి కాస్త విరుద్ధంగా ప్రవర్తిస్తే అవసరం పాలవలసి వస్తుంది. చిత్రంకదూ?

ఇంక యితరకుంటే యేం ప్రాయమేమేదో! మీరంతా యెంతో గొప్పగా ఊహించుకుని యెంతో ప్రేమించిన సుజాత జీవితం యిలా అయింది. దీనికి యెవరినీ నిందించనవసరంలేదు - ఆఖరికి ఇందిరను కూడా. ఎందుకంటే నన్ను నాశనం చెయ్యాలని, నేను దుఃఖపడాలని ఆమె యెప్పుడూ కోరుకోలేదు. కోరుకోదు కూడా. కాని ఆమెకు తెలియకుండానే నా జీవితం ఆమెవలన నాశనం అయింది. దానికి బాధ్యతంతా నామీదే పెట్టుకులున్నాను.

ఇంక ఆపేస్తాను. వీల్చే అప్పుడప్పుడు ఉత్తరాలు వ్రాస్తూఉండండి.

మీ సుజాత

ఉత్తరం వదలటం అవగానే నా కళ్ళు స్క్రీన్ తో నిండిఉన్నయే. సుజాత! నువ్వన్నట్టు జరిగింది. ఇందిర యిప్పుడు చక్కగా తనకి వచ్చినవాడిని, తనని మెచ్చినవాడిని చేసికొని బోయిగా కాపురం చేస్తోంది. ఇంకా విరరంగా చెప్పారంటే ఆమెది ప్రేమ వివాహం! లవ్ మారేజ్!

ఎంత చిత్రమైనదీ భారతదేశం! ఇక్కడ ఎవిత్రంగా ఉండే వతి స్త్రీకీ పరీక్షలు తప్పవు. అవాదిగా భారత స్త్రీ జాతి యెదుర్కొంటున్న సమస్యే యిది వతివ్రతా మూర్తియైన అవనూయకు శింపరీక్ష తప్పలేదు. తన శరీరంతో అన్నింటి పవిత్రం

చెయ్యగలిగిన? తాదేనికి అవవాడు తప్పలేదు. కాని అతి హిమాన్యంగా బ్రతుకున్న వేలాది స్త్రీలు సుఖంగా సంతోషంగా జీవితం గడుపుతూనే ఉన్నారు.

ఇందిరలాంటి స్త్రీని యే పురుషుడూ శిల పరీక్షను కోరడు. తనకి నచ్చితే వివాహ సుజాత హృదయంలో ఆరిపోయిన ఆశా మాడతాడు. లేదా అలాంటి స్త్రీలకు దూరంగా ఉంటాడు. ఎటువంటి సుజాతలాంటి కురిపిస్తున్న ఆమె కళ్ళకిక విశ్రాంతి నిర్మల హృదయంతో యీ రంపపుకోత! ఉండదు, ఎందుచేత? దీనికి బాధ్యులెవరు? ఏమిటి విచిత్రం? ఎక్కడుందీ తోపం?

పాశాతుగా కరెంటుపోయింది. గడతలా విమ్మనీకటి. బయట పెరిపెరి మనే ఉరుములతో మెరుపులతో వర్షం.

కొంతసేపటికి కరెంటు రావచ్చు రేపటితో యీ వర్షం అగిపోవచ్చు. కాని సుజాత హృదయంలో ఆరిపోయిన ఆశా జ్యోతి మరల వెలగదు. కన్నీటి పర్వాన్ని కురిపిస్తున్న ఆమె కళ్ళకిక విశ్రాంతి ఉండదు, ఎందుచేత? దీనికి బాధ్యులెవరు? ఏమిటి విచిత్రం? ఎక్కడుందీ తోపం?





జ రి గి న త థ

కవితా భాగ్యంబునందును విదవగ్రాహిక
ఇట్లు కలుగు భాగ్యంబునందును విదవగ్రాహిక
కామేశ్వరి. రెండవ పెళ్లివాడైన కేశవమూలతో
కామేశ్వరి ఏనాడూ ఎందుకి కామేశ్వరి అలిగింది
తెలుగుకున్న కేశవమూల ఆమెని నలిగిపోయి
చదువుకోదానికి కాలేజీకి వెళ్ళుతాడు. మాడవ
నల్లని మర్రిపాటుడు. అతని అన్న రమణానికి
కామేశ్వరిని పరిచయం చెయ్యమని నల్లని
కొర్రాడు మాధవ. కామేశ్వరి కాలేజీకిపోవడం
కామేశ్వరి ఎవరంటే వివరంగా ఎలిగి చెప్ప
వండుకు మాధవ నొచ్చుకుంటాడు. కామేశ్వరి పై
రామనాథం అభిప్రాయం తెలుసుకున్న నల్లని
సత్తాత్వం చెడుతుంది. కిల్లికొట్టు గవరజా
మిశ్రాధతో సంబంధం ఏర్పరుచుకుంటాడు.
కేశవ నల్లని రామనాథానికిచ్చి పెళ్లిచెయ్యాలని
చూస్తాడు.

10

రామనాథం మాట్లాడలేదు. కారు
'కేశవ' ఇంటిముందు ఆగింది! తెల్లని
వైలాన్ జరిబట్టలు ధరించి, నడివెల్లికి
మడిజాట్టి, మడినించి ఒక ప్రక్కగా
భుజాలమీదకు జారేట్లు అప్పడప్పడ
విరుస్తూ నవ్వుతూన్న జాజామాల
ధరించిన నల్లని కారు ఆగిన చుట్టూ
వెనకవే పరాంధమీదకువచ్చి,

'వను అత్తయ్య వచ్చింది!' అంటూ
తండ్రికి చెప్పి,

'వాళ్ళా కమాన్!' అంటూ అన్న
తమ్మలిద్దర్ని అహ్లాదించింది! కేశవ

లోపలికి వెళ్ళాడు మాడినా, రామనాథం.
నలిగిపో కున్నాడుకూ హాలులోనే
కూర్చున్నాడు! కేశవ అల్లిపడ్డకు వెలి
'అమ్మా! వసుంధరవచ్చిందా! ఏదో'
అన్నాడు. నీతమ్మ-

'వచ్చింది! మన నళినికి ఏదో సంబంధం
వుందట! చూసి నానలానికే అగ్రహారం
వైపు వెళ్ళింది! తాళికి సన్నెమైంది
అతను పెళ్లికొడుకు నవ అక్కయ్యకు
దగ్గర చుట్టంట! ఇంజనీర్ ఫ్రాన్సెస్
డబ్బి చదువుకున్న అమ్మాయివైతే చేసు
కుంటానన్నాడట! పోనీ మనతో వెప్పిపో
మని వచ్చింది! ఏప్పితిల్లి! పిల్లలు లేక
పోయినా, నీకన్నా పదిమంది పిల్లలు
కలుగుతే చాలు అంటుంది!' అంది నీతమ్మ

'చెల్లమ్మ ఇంట్లోలేదు!' అన్నమాట
వక్కటే వినించుకున్నాడు కేశవ!

కేశవ హాలులోనికి వచ్చాడు! నల్లని
ఏదో పినిమాకు రమ్మని మాధవని
జరిమాలుతోంది! మాధవ రావని వశం
చేసుకుంటున్నాడు.

'పోనీ వెళ్ళవోయ్! సరదాగా! మీ అన్నకు
వచ్చిన భయమేమిలేదు! అతన్ని క్షాంతంగా
మీ తండ్రివద్దకు చేర్చే పూసే వాది'
అన్నాడు కేశవ!

'మాధవ' నళిని, పినిమాకు వెళ్లి
పోయేడు! రామనాథం వక్కడూ హాలులో
కూర్చున్నాడు!

'వైవచ్చింది కామేశ్వరి! వెళ్ళు! వెళ్ళు'

నీ అభిప్రాయం అమెకి తెలియచెప్పు!
అన్నాడు కేశవ! రామనాథం కదలలేదు!
స్థాయిపులా కూర్చున్నాడు! ఇంత 'స్నేహ
శీలి అయ్య' పెద్దమనిషికి తాను ఎలాంటి
ఉపకారం చేయజూసుకున్నాడు?' రామ
నాథం కళ్ళు చమచ్చయ్యాయి!

'వెళ్ళవోయ్! పెళ్లికూతురికుండాల్సిక
పిన్న పిల్ల చూపిస్తున్నావేమిటి?' అన్నాడు
కేశవ!

అప్పటికే రామనాథం కదలక పోవటం
చూసి,

'అలన్యం అమృతం విషం! ఏదో
వేమూ వస్తాను!' అంటూ లేచాడు
కేశవ! ఇద్దరూ పెక్కి వెళ్ళారు! కామేశ్వరి
మంచంమీద బోర్లగిలవడే వుండి తల
గడలో ముఖం దూర్చుకున్నది.

'కామేశ్వరి! ఎటూకానివేర నిద్ర
పోతున్నావా?' అన్నాడు కేశవ!

కేశవ పలకరింపుకి మంచంమీదనుంచి
లేచి వినుచుంది కామేశ్వరి. అమె కళ్ళు
ఎర్రగా ఉబ్బివున్నాయి!

'కామేశ్వరి! నీతో మాట్లాడానికి
రామనాథం వచ్చాడు! వేసు నిన్న పీకు
చెప్పిన విషయాలన్నీ జ్ఞాపకం పెట్టుకో!
జాగ్రత్తగావిను!' అని చెప్పి వరాండా లోనికి
సచ్చి మేడమెట్లవద్ద నించున్నాడు!
కేశవకి అకస్మాత్తుగా తానేదో కానివని
చేస్తున్నట్లు యోజన పరిగింది! రామ
నాథానికి కామేశ్వరినిని జవాబు చెప్తుందో
నివాలనిపించింది! ఎటూ కామేశ్వరికి
సచ్చినవాడితో వివాహం చేయాలని తను
అనుకుంటున్నాడు! కామేశ్వరి చెప్పే
జవాబు నివాలని తనకెందుకే తానతయం!
కామేశ్వరి తన్నే కోరాలనుకోవటం ఇంత
వయస్సులోకూడా తనకి బుద్ధి చాంచల్యం
వదలలేదనటానికి తార్కాణం! ఇప్పుడి
వయస్సులో కామేశ్వరిలాంటి చిన్నపిల్లతో,
యవ్వనవతితో సంసారం చేయజూసటం
హాస్యాస్పదంగా వుంటుంది కూడా! ఇలా
తనలో తాను మల్ల గుల్కాలు పడుతూ
మేడమెట్లమీదవే స్థాయిపులా నిల
బడ్డాడు!

రామనాథం కూడా కామేశ్వరినద్ద
అలా స్థాయిపులా నిలబడ్డాడు!

‘వెంటకు వచ్చాడు రామారావుగారు’ అంది కామేశ్వరి. ఆమె కంఠం కూడంగ వుంది!

రామారావు ఏమీ మాట్లాడలేదు బోయూడు!

‘వెంటకు వచ్చారు ఇక్కడికి! వాలో కంటిగా మాట్లాడటానికి అవకాశం మీ కేండుకు?’ అంది. ఆమె స్వరంలో రోదన విందుతూంది.

‘కామేశ్వరి! ఏదాది క్రితం నిమ్మ పెళ్లిచూపులుగా చూశాను. అప్పుడు నీతో మాట్లాడటానికి నాకు కాదీ, వాలో మాట్లాడటానికి నీకు కాదీ అప్పుడు అవసరం అవకాశం లేవు! ఇప్పుడు ‘కేవల’ నాది బాధార్యంకల్ల మనకీ అవకాశం వరిగింది! నిజానికి కామేశ్వరి! ఆరోజు నిమ్మ చూశాను. నీవు నాకు చాలా తెలివైనవవు! అతే మా వాళ్ళతో చెప్పాను! కానీ భగవంతునిదయ వేరుగా వుంది. వాళ్ళకి కట్టుం నవ్వలేదు! వేమ నా మనో విరగ్గయం విరగ్గజ్జగా మా వాళ్ళముందు ప్రకటించేటోగావే నీ వివాహ విరగ్గయం మా వాళ్ళకి అందింది! ఇంక వాలో వేవే కుమిలిపోయేను! తర్వాత కూడా మావాళ్ళ ఒత్తిడివల్ల అనేకమంది అమ్మాయిలను చూశాను! కానీ నీ అమ్మాయిని చూసినా, చూడబోయినా నా మనోవేగం ముందు మూర్తై పోకొట్టారేమిటి! నీవు నీవా నీతల్లి ముత్యంబీరం పొగుతుకున్నా కూడా నాకు నీమీద ద్వేషం పోయింది కాదు! కాలేజీలోని రదువులున్నాననీ నీకు ‘పెళ్లికాలేదనీ’ చూడవ చెప్పాడు! నుక్కరికిపోయిన అక్కలు చిగురించాయి! వాలో మోసులేలేయి కొర్రకొరికలు! కామేశ్వరి! కేవలగాడి నా జీవితం అంత ఋణవది వుంటాను! నాకు అంత్యమవుతుంది అనే నదులుకున్న జీవితానందం తిరిగి ప్రసాదించారు! కేవలగాడి దుష్టయ నైకా ద్వేషి వేమ గుర్తించాను! అయిన మరొకమతావుడు! ఇంక ఇంకాగే కేవల గురించిన ముత్యం రామారావు చెప్పక పోలున్నాడు. మేడపెట్టుమీద కేవల తరీరం నిమ్మతో నిండుకట్టు ఉడికి పోవోంది! తప్ప అనుకంజ ముత్యం వ్వాడు రామారావు! ఈ ముత్య పోలాం కోవమేరా రామ క్రితరణకుద్దిగా, తగ్గి



22-3-68

మీ జీవితం జరగాలని కోరుకుంటున్నాను' రామవాధం దీనంగా, వేదికోలుగా అన్నాడు!
'మన్నించండి! అవి ఎంత తేలిగ్గా అన్నారు ఆమాట! రామవాధంగారూ మిమ్మల్ని వేసు మన్నించినంత తేలిగ్గా నన్ను మన్నించేవాళ్ళుండదూ! సరే! వెళ్ళండి! నా తిప్పలు వేసు వడతాను! ఇంకమందు మటుకు ఇల్లాంటి ప్రేమ జబుర్లు చెప్పక లక్షణమైన అమ్మాయిని పెళ్ళిచేసుకోండి!' రూక్షంగా కఠినంగా అంది కామేశ్వరి. రామవాధం తల వంచు కుని ఇవతలకు వచ్చాడు. ఏకసితమైన ముఖంతో కేశవ కనపడ్డాడు! ఇద్దరూ మౌనంగా మేడ దిగారు! ఒకళ్ళ మనో గతాలు ఒకళ్ళ అర్థం చేసుకున్న స్నేహితులు వాళ్ళ ఇవ్వడు!

* * *
అనుకోకుండా వచ్చిన 'తల్లి'ని చూసి ఆశ్చర్యపోయింది కామేశ్వరి.

'వచ్చే నెలలో నేనే వద్దామనుకుంటు వ్వాను! అంతా కులాసాయేనా?' అంది. కూతురు మాటకి జగదాంబ-

'అంతా కులాసాయే తల్లి! నిన్ను చూడాలనిపించింది, వచ్చేశాను!' అంది.

సీతమ్మ, వసుంధర పుండలంపించి కావాలి, కూతురికి జగదాంబ పెట్టులేని పారె చీరలుగురించి మాట్లాడలేదు! అందరూ సంతోషంగా కబుర్లు చెప్ప కుంటూ భోజనాలు చేసారు. నలిసికూడా ఇవ్వార ఇంటిపట్టువే వుంది!

'ఇవ్వార మా ఇల్లు పెళ్ళిపొరిల్లుల వుంది!' అంది సీతమ్మ. ఆమెకి ఇంటిపందా జనం వుండాలని, అందరికీ వడపోసేతి మైన భోజనం తమ వండిపెట్టానని వుంటుంది!

'నలిసికి పెళ్ళిపంజంధం కుదిరితే పెళ్ళివారిల్లే అవుతుంది!' వసుంధర అంది.

'ఏదిన్నా సంబంధం చూస్తున్నారా?' అంది జగదాంబ!

'చూసేము అత్తగారూ! ఈవూళ్లోనే ఒక సంబంధం చూసేం! మా అడవిడుమ తోటికోడలి పుట్టుంటవాళ్ళకి ఏదో సంబంధం! పెళ్ళికోడుకు ఇంజనీరింగ్ కోర్సు ప్యాసైవాడు, విదేశాంకు కూడా వెళ్ళుతాడు!' అంది వసుంధర.

'కాబట్టి నీకే మళ్ళీనూ కాస్తా వూరెండ్ అమ్మాయిక్కుడా ఏదయినా సంబంధం చూసిపెడుదూ! నీకు పుణ్య ముంటుంది!' అంది జగదాంబ.

వసుంధర నవ్వింది. 'వాకు తెలుసువ్వం తలో ఏమీ లేవు అత్తా! అయినా మనస్సులో మీ భగ్రమ్మని తల్లు కుంటూనే ప్రయత్నిస్తాను రెండి!' అంది. కామేశ్వరి వెంపు కుచ్చితంగా చూసింది నలిసి. ఈ మధ్య కామేశ్వరి చాలా సరదాగా, చలాకీగా వుంటోంది! రెండు మూడు సార్లు కేశవతో కలిసి, సినిమాంకుకూడా వెళ్ళింది! కేశవ, కామేశ్వరితో సినిమాకు వెళ్ళటం, నలిసికి ఏవగింపు కలిగించింది! సీతమ్మ సంతోషించింది. 'ఏదో పుష్ప ఒక్క కొడుకూ, నాలుగు కాలాంపాలు భార్యతో మఖంగా వుండటం, ఏల్లా పాప లతో కల కల్లాడుతోంటుమే కదా నాక్కా వల్లింది?' అనుకుని మురిసిపోయింది. కేశవ కూడా కామేశ్వరిపట్ల చాలా ఉదారంగా ప్రవర్తిస్తున్నాడు! రాజేశ్వరితో అతను ఎక్కడికన్నా సరదాగా సీతార్లు వెల్లాలవ్వా, రాజేశ్వరికి తన మహిళా సభలూ, సాహిత్య సమావేశాలకే పైం సరిపోయేది కాదు. ఇంక భర్తతో కులాసాగా గడవటానికి ఆమెకి పైం ఎక్కడ వుంటుంది? కామేశ్వరికి, కేశవ సరదాలు తప్ప, ఆమెకేమీ ప్రత్యేకమైన సరదాలు వుండేవి కావు!

కేశవ!

'మీ ఇష్టం!' అనేది కామేశ్వరి.

'పులి నీకే వెంపు ఏకాం భద్రామా? అనేవాడు.

'మీ ఇష్టం!' అనేది.

'ఇంట్లో దాదా మీద కుర్చీలు వెసుకులి కూర్చుందామా?'

'మీ ఇష్టం!'

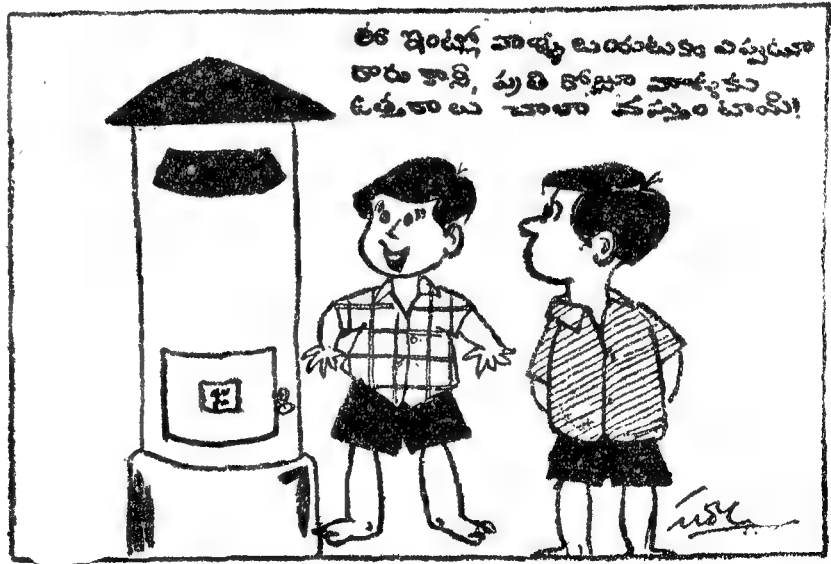
'ఇంక అమ్మ నా ఇష్టమేనా కామేశ్వరి! నీకేమీ ఇష్టంలంటూ లేనా?' అనేవాడు కేశవ!

'ఒకవేళ నీకేమన్నా సరదాలున్నా పైకి వ్యక్తపరుస్తే లాగుండిరు అని విడియ వదులువ్వానా కామేశ్వరి!'

'వాకు రిప్పవ్వట్టుంది ఒకళ్ళ తప్ప నల్లు విసటమే అంపాలు అయ్యింది!' అనేది కామేశ్వరి!

'అయితే నీకాట్టుకోని నీగుంటూ చాలాం చేండు అమర్చుకోని, తెల్లని చీర, తెల్లని జాకెట్టు ధరించి కామేశ్వరి! మా జంగారు కూచమ్మచి! వెళి మాట అజ్ఞగా పాలించేది. కామేశ్వరి వచ్చేక-

'మప్పునా ప్రక్కన పుష్పవ్వుడు నీక జాట్టుకుని వుంటేనే ముంది కామేశ్వరి! నీవు నా వయసుకి తగినదానిదిలా వుండాలంటే, నీవు నీ మట్టుకుంటేనే నవ్వుతుంది! బారుజడ చేసుకుంటే బొత్తుగా చిప్పనల్లా వుంటావు! చేస



అల్లాలువోడు నీకు తాళవ్వోడు
 పుంటాను! అప్పుడు మనిదర్నీ మాసి
 వాళ్ళందరూ నిన్ను మాసి జాలిపాదుతారు!
 పాపం! ముసలాడు అమాయకురాల్సిన
 తిన్నపిల్లని పల్లె వేసుకున్నాడు
 అంటారు! అవేరారు కేకన.

'అల్లా ఏం అనుకోరు! ఇంత పల్లని
 పిల్ల, ఇంత అనాకారి వాగమూ, కారూ
 పొడూ వున్న ఇంత వచ్చటి వసిమి చాలు
 గలి పెద్దమనిషిని ఎల్లా లొంగదీసు
 కుందో పాపం! ఆయన మంచి విద్యావేత్త!
 ఈ పాడుపిల్ల పలతో పడిపోయేరు!
 అనుకుంటారు' అవేరి కామేశ్వరి!

'అబ్బో నీకు మాటలు వచ్చినే
 రావేమో అనుకున్నాను!' అవేరాడు కేకన

'నలివి'కి తండ్రి వతనమైపోయాడవే
 బడ వట్టుకుంది! చిన్నవయస్సువాళ్ళల్లా
 ఈ వయసులో ఈ సాగుకతల్ని వెంట
 వేసుకుని ఈ పూల్లో పీకాయ తిరగట
 మేమిటి? పెళ్లి చేసుకోవటమే చాలు భగ
 ఎంతుడా! అని తాను పిగ్గువడుతుంటే,
 దాన్ని వెంటేసుకుని తిరగడం కూడా
 ఎందుకు? తప్పి చంపటానికి కాకపోతే!
 అని వినుక్కునేది.

మధ్యాహ్నం కూతురు నంటగా వున్న
 సమయంలో అంది జగదాంబ!

'సుభద్ర ఏంచేసిందో తెలుసా నీకు!'

'ఏం చేసింది?' అనగా మళ్ళీ చదువు
 కుండానని వేటి పెట్టి పుంటుందని
 వ్రాపించింది.

'ఏం చెప్పనా! నీకు నా వాటితో'

మహాద్దమంశ్లా

చెప్పలేకుండా పున్నాను తల్లి! అన్నాళ్ళ
 పెళ్లికాకుండా ఇంట్లో పున్నావు! ఎప్పు
 డన్నా ఇల్లాంటి పిచ్చు బుద్ధులు నీకు
 పుట్టాయో? అందుకే భర్తా రూపవతి
 శ్రుతు: అని పెద్దవాళ్ళ అన్నారు! దాని
 అందం అడుక్కుతినా! ఎంత అప్రతిష్ఠ
 నని చేసింది? అంటూ ఒక దండికం
 చదివింది. తల్లి ఇంత దండికం చదివినా
 కామేశ్వరి కేమీ అర్థంకాలేదు!

'ఇంతకీ చెల్లి ఏంచేసిందే!' అంది.

'చెల్లి! ఆ కులపాతకపీఠుగ, నీకు
 చెల్లెమీటే! కన్నదాన్ని నాకే దానిమాట
 తిల్యకుంటే ఏవగింపు కలుగుతోంది!
 నీ కాలిగోరుకి కూడా అది పరికాదు!
 దాన్ని నీవు చెల్లి అనకు!' అంది కంట
 గింపుగా జగదాంబ.

కామేశ్వరికి కళ్ళ గిరుమని తిరిగి
 పట్టునవాయి! కన్నతల్లిచేత కూడా
 ఈవడించబడుతూన్నంత సాతకం తన
 అందాంతమ్మ మధ్యది, చివారి చెల్లి
 ఏం చేసింది!

'అనలు వంగతి చెప్పమ్మా!' దీనంగా
 అంది. కామేశ్వరి!

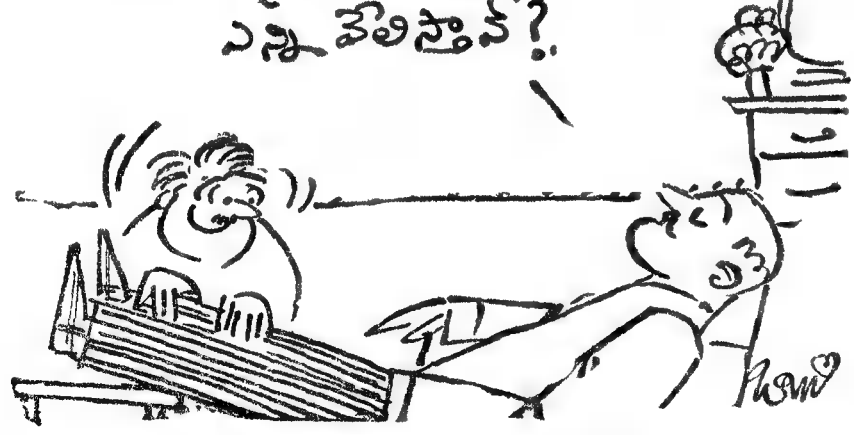
'ఏం చెప్పకోనూ! ఈమధ్యల్లా అది
 పీడిగిదిలో చదువుకుంటూ పుంటానంటూ
 మతాం చేసింది! పోవితే గది తొలియేగదా
 చదువుకుంటుంది కాబోల్దు అని పూరు
 కున్నాను! మరి ఎవర్ని రప్పించుకుందో
 నాకుములుకు తెలియ! ఇప్పుడు మూడోవం

కట్టేసింది! నాకుతెలిసికుండా, నీవేమోమందులు
 మింగేది కాబోల్దు! ఉప్పెగా జ్వరమూ
 అదీ ముంచుకు వచ్చేదే! హాపులల్కే
 అది వద్దంటున్నా వినకుండా బలవంతంగా
 ఈడ్చుక వెళ్ళితే తేలింది అనలు వంగతి!
 ఆ వెధవ ఎవడో చెప్పవే దరిద్రపు ముండా!
 అంటే ఏడుస్తుంది తప్ప చెప్పలేదు!
 ఇంకేం చేస్తాను! కడుపు చించుకుంటే
 కాళ్ళ మీద వడుతుంది అనుకొని ఇంట్లోనే
 నివేవో మందులు పోపాను! ఎన్ని మందులు
 వేసినా, ఆ ముష్టిపిండం రాలటం లేదు!
 గట్టి మందులు పోస్తే అదే చస్తుందేమో
 అని భయం! నాలుమందులకి లొంగటం
 లేదు! పెళ్లి ఏదన్నా కుదురుతుందేమో
 అంటే ఒక్కళ్ళా దిగిరావటంలేదు! ఏం
 చేయాల్సి తోచి రావటంలేదు! చక్కగా
 పుంటుంది! ఏ పెద్ద ఉద్యోగముడో కళ్ళ
 కద్దుకుని, పెళ్లాడరాదని ఆశపడ్డాను!
 నా ఆడపిల్లలకు సరీ సంవదలకు తోటు
 వుండనని మురిసిపోయేను కామప్పా!
 నా కడుపులో చిచ్చుపెట్టటానికి ఇల్లాంటి
 పాపిష్టివని చేసింది! దరిద్రపు పీఠుగా!
 అంటూ జగదాంబ కళ్ళమ్మట నీళ్ళు
 పెట్టుకుంది!

కామేశ్వరికి, సుభద్ర మీద జాలివేసింది!
 అంతులేని కోరికలతో అనభాయుపి తిలో
 నున్న బాలికలు ఇల్లాంటి అవేశాంకు ఇట్టే
 లొంగిపోతారు! చివారి సుభద్ర ఈవాడు
 తల్లి కాబోతూంది! అయినా తన కన్నతల్లి
 కారుణ్యానికి వోచుకోలేదు! అదే మామూ
 లుగా పెళ్లి అయి, ఆ పరిస్థితికి వస్తే,
 ఎన్ని వేడుకలు జరిపించేవారు? ఇరువర్తాల
 వాదా, ఎంత అత్యయత ప్రదర్శించే
 వారు? స్పష్టిలో ఒక ప్రాణి అగమనాన్ని
 ఇంత అనందంగా తిలకిస్తారు! ఒక ప్రాణి
 విరగ్మనాన్ని అనంత వేదనగా పరిగ
 జేస్తారు! సుభద్ర తల్లిగా ఎందుకు వుండ
 కూడదు? తండ్రి ఎవరో తెలిసి ఆ శిశువు
 ఎందుకు పెరగకూడదు? సుభద్ర మనస్సు
 ఎంతగా తల్లిదిల్లిపోతూందో! పిచ్చి పిల్ల!
 ఏకాకి అయిపోయిన తన అందాల చెల్లికి
 ఈ విషయం ఎల్లా గడుస్తుంది?

'అమ్మా! సుభద్రని మువ్వకూడా ఈవ
 డించుకుంటే ఎల్లా బతుకుతుంది!
 ఏదో చిన్నతనంలో తెలియక కాలు
 జాబింది. మువ్వ దాన్ని కమించాలి! అన

మోసినోలో నిన్నుతొసకుంటాగాని
 ఎన్ని వేలస్తానో?



కాశలు రాక కాసి, కన్నెవయసుతో అందిరికి కోరికలు కలుగుతాయి! అవకాశాన్ని వినియోగించుకోవటానికి భయపడేవారూ, అవకాశాలు వారిపద్దురు రానివారూ, పెద్ద సితిమంతుల్లా కబుర్లు చెప్పతారు! ఇంక బాగా డబ్బున్న పెద్దవయసుపులు కూడా నీతికి అంత ప్రాధాన్యత ఇయ్యనే ఇయ్యరు! ఇది అని నిర్వచించలేని నీతికి కట్టుబడి కన్నకూతుర్ని తూలనాడటం అవివేకం! అమ్మా! భద్రుని ఏమీ అనకు! దాని కింక ఏమందులూ పోయకు! దాన్ని క్షేమంగా ప్రసవం చేయించాల్సిన బాధ్యత నీదే! దాన్ని ఇరుకు బెట్టావంటే, ఏదో అపూయిత్యం చేసుకుంటుంది!' అంది కామేశ్వరి!

జగదాంబ ఆలోచించింది. నిజమే! కామేశ్వరి అబద్ధం ఏమీ చెప్పలేదు! సుభద్రుని తాను ఎందుకు దూషించాలి? కన్నెవయసులో కోరికలు ఉరకలు వేస్తూంటే ప్రేమించానంటూ, అవసరాలు తీర్చుకోజూచే యువకులకు శరీరాల్ని అర్పించుతారు! తను మటుకు చిన్నప్పుడు పెళ్లి కాని రోజుల్లో, ప్రక్కవాటాలో అడ్డె కుంటూన్న నాగరాజుకి వశం కాలేదూ! భాగ్యని పురిటికి పంపిన ఆ అర్చుల్లా, నాగరాజు తను అడిగినన్ని పనికిలేవా, వోలేవా, అన్నీ కొనిపెట్టి తన అనసరం తనతో తీర్చుకున్నాడు! అది వ్యభిచారము అవుతోందా!

అదొక నరదా అవ్వడు! అది నితో మంచో చెడ్డో ఏమీ తెలియదు! ఆర్థేల్లా అనితో అనుభవించినా, సుభద్రకి కలిగిన దిక్కు తనకి కలగలేదు! కలిగితే, ఏమి డొంగిరి? అమ్మా వాన్ను ఇంటిలోంచి వెళ్లబెడతారు! తనకా చదువూ చట్టు ఉండలూ లేవు! ఎల్లా బ్రతికేది! క్రిష్ణ జాబునతో పది చప్పును తనయితే! ఈ పిందీరూ, పిల్లలూ, బిల్లావాకితీ, భర్తా, ప్రేమా, ఇవిఅన్నీ తన ఆ లక్ష అవివేకపు పనినల్లా, తనకి దక్కకుండా పోనాల్సినవే! నాగరాజుమటుకు తన వని పెర్లాడతానని అన్నాడు! అదితనకు ముగ్గురు పిల్లల తండ్రి! భార్యని వాలుగోపురిటికి సుపించిన భర్త! తనని ఎల్లా పెర్లాడతాడు? తనకా ఆలోచనే కలిగిది కాదు! నాగరాజు బాళ్ళు, శంకరికూడా తనకి బాగా చనువుగా

వుండేది. రాత్రిళ్ళు నాగరాజు ఉద్యోగరీత్యా కాంపులు వెళ్లి రాకపోతే, శంకరి, జగదాంబని తమవాటాలో సాయం పడుక్కొమ్మనేది! పిల్లలు రాత్రిళ్ళు లేచి, పాలకో నీళ్ళకో ఏడ్చేవాళ్ళు! ఆ పిల్లల్ని తను నమిదాయు స్తోంటే శంకరిలేచి పాలుకలిపి తెచ్చేది. నాగరాజు కాంపుల్నించి వస్తూ, వూలూ, పాలకోవా మైసూరు పాక్ మొదలయిన స్వీట్సు తెచ్చేవాడు. వాటిలో తనకి భాగం పెట్టేది శంకరి! వాళ్ళగదిలో పెద్ద వందిర వట్టె మంచం వుండేది! నాగరాజు ఇంట్లోవుంటే ఎప్పుడూ దానిమీదపడి దొర్లుతూనే వుండేవాడు! శంకరి పురిటికి వెళ్లినప్పుడు, మిట్టమధ్యపానం తను ఇంట్లో ఉండకూ నిద్రపోతూండగా, తను మెల్లగా లేచి ప్రక్క వాటాలోనికి జారు కునేది! నాగరాజు తీసి సామాన్లు ఏవేవో తెచ్చేవాడు! మళ్ళీ మాట్లాడకుండా తను వందిరి మంచంకేసి వెళ్లిపోయేది! నాగరాజు ఇప్పు డెక్కడున్నాడో! అన్నాడు తనకి భలే నరదాగా వుండేది!

వయసుతోపున్న పెళ్లికాని పిల్లలు కన పడితే, పెళ్లయి సంసారిం చేసుకుంటూన్న పురుషులూడా అవకాశాలుంటే అనుభవించటానికి సిద్ధమవుతారు! అదొక నరదా వాళ్ళకి! దానివల్ల కలిపిచచ్చేదేమీ లేకపోయినా, ఆ నరదాలమటుకు ప్రేమ పురుషులకి తీరవేమో!

జగదాంబ కనులమ్మట అనిరళంగా నీరు ప్రవించటాన్ని చూసిన, కామేశ్వరి.

'వూరుకో అమ్మా! వూరుకో! ఏమీ బాధపడకు! నా ఆల్టాగూ వాళ్ళు ఏమన్నా అనుకుంటారు. పెక్కి నవ్వుతూ నరదాగా వుండు!' అంది. అంటూనే తన చీరచేగుతో తల్లి కళ్ళని ఒత్తింది. జగదాంబ కూతురి రెండుచేతులూ పుచ్చుకుని, 'వా తల్లీ! నీకు మేము అవ్యాయం చేసినా నీకుమటుకు మేమంటే గౌరవము పోలేదు! విన్ను కన్నుండుకు గర్వమన్నానా. తల్లీ!' అంది!

'వాకేం అవ్యాయము చేయలేదులేఅమ్మా! గతమంతా తప్పుకోని బాధపడకు!' అంది కామేశ్వరి!

నళినికి ఇంట్లో ఏమీ తోరటంలేదు! పరీక్షలు అయిపోయాయి! ఇంట్లో మేనత్త, కామేశ్వరి తల్లి వాళ్ళంతా వుండటంవించి చిరాకుగా ఇబ్బందిగా వుంటోంది! ఆమధ్య నళినికి పెళ్లివారు వచ్చారు! వసుంధర మాట్లాడిన సంతంధిమే అది! ఆ అవ్యాయు బాట బాగానే పువ్వాడు! కాని నళిని కెందులో నచ్చలేదు! పెళ్లిమాపులు చాలా నూనూలుగో జరిగాయి! పెళ్లి కొడుకూ తండ్రి వచ్చారు! నళినిచేత వసుంధర కాసీలు తెప్పించింది. కాఫీ కనలున్న ప్రేతెచ్చి లేజులమీద పెట్టింది నళిని! కేశవ పెళ్లికొడుక్కో, పెళ్లికొడుకు తండ్రికి, కాఫీలు ఇవ్వడం!


'ఈ అమ్మాయే మా కోడలు! రావు గారూ!' అంటూ, వసుంధర సంభాషణ ప్రారంభించింది.

మీరు నా మొదటి పెళ్లంటు -
అదొనా సంతోషం!!




**దేహపుష్టికి
ఆరోగ్యానికి**
ఓండిత-డిగోపాలాచార్యులవారి
దీవామృతం
69 సంవత్సరములనుండి
ప్రసిద్ధి గాంచినది
ఆయుర్వేదాశ్రమం
ఛీవట్/రిమిటర్
మదరాసు 17


ఏజెంట్లు కావలెను
35% కమిషన్
క్రియాశీల వేషనరీ
టెక్నికల్ అండ్ మార్కెట్
రెజ్యుమర్ ప్రావీన్స్సులు విక్రయించుటకు
విశిష్టము కావలెను. కొంచెం ప్రాన్సిపల్స్ కై
నో (వాయం.)
ROMER AGENCIES,
P.O. Box 1441, (ASVP-27)
Delhi-6



**కాలివేళ్ల
మధ్య
జరుపుడు
పుళ్ళు?**



**మీదను
వగుళ్ళు?**



లిచెన్సా
వాడండి
DZ1613ATG

మూడుముళ్ళూ
'అల్లా! బాగుంది! ఏంచనువుతున్నా
నమ్మా!' అన్నాడు రావు.
'బి. ఎ. పైసల్ చరిగలు వ్రాసాను!
అంది నలివి. కేశవ బాలికాపున్న కుర్చీ
మాపి,
'కూర్చో నలివీ! అన్నాడు. నలివి
కూర్చోబోతూంటే, పెళ్ళి కొడుకు నగసింహ
మూర్తి, నలివితేసిచూసాడు! అందంగా,
చలాకీగా హామగావున్ననలివి, మూర్తిని
ఆకర్షించలేదు. అతను బి. ఇ ఆవర్సుతో
ప్యానయ్యాడు! విదేశాల్లో ఇంకా చదువు
కుండుకు వెళ్ళబోతున్నాడు! కాని నలివి
స్టేయిల్ అతనికి నచ్చలేదు. నలివి
జాట్లంతా వదులుగా దుప్పుకుంది. జాట్లు
నగంలో రెండు పెద్ద ముత్యాలు పొదిగిన
రింగుపెట్టి, ఆ జాట్లంతా భుజంమీంచి
ముందుకు వేసుకుంది! రెండు కనుబొమ్మల
మధ్యా అవగంజంత బొట్టు పెట్టింది.
తెల్లని టెర్రిన్ షీర్, తెల్లని రుబీ
వాయిల్ స్టీవ్ లెన్స్ లుజా వేసుకుంది.
నన్ను మంచి ముత్యాలవారం రెండు
వరసలూ పాడుగ్గావుండేట్లు వేసుకుంది!
మూర్తికి ఆమె వేషధారణ నచ్చలేదు.
మూర్తి నన్ను బంగారపు 'రంగు' జలతారు
అంచువున్న సేరిం అంచు నంచే ధరించి.
నన్ను గాడ్లొక్క లాల్చీవేసుకున్నాడు! గోల్డు
ప్రేమ్ కళ్ళద్దాలు ధరించిన మూర్తి
వేషధారణ నలివికీ నచ్చలేదు. నిర్భ
యంగా, నిర్లక్ష్యంగా చూస్తున్న నలివి
చూపులని మూర్తి ఎదుర్కోలేక తల
వంచుకున్నాడు! రావు కాస్సేపు నలివితో
ఆమె అభిరుచులగురించి బి.సి. లో ఆమె
చదివిన సబ్జెక్టుగురించి మాట్లాడేడు.
'పెళ్ళివస్తాం బానగాదా! మీకు మీ
స్వప్నం అటు వకపొరండి!' అని పెళ్ళి
పోవటానికి రేచేసారు. కేశవ.
'నాకు ఇల్లాంటివిషయాలు మాట్లా
డటం అట్టే చేతకాదు! మీ అభిప్ర
యాన్ని ప్లెయిన్ గా చెప్పండి!' అన్నాడు
విషయంగా.
'అబ్బే దానిదేమంది? ఇంటికి వెళ్ళ
గావే అబ్బాయిని కనుక్కుంటాను! మీరు
రేపాకపారి మా ఇంటికి రండి!' అన్నాడు
రావు. వెళ్ళుతూ, దారిలో

'నిరా! అమ్మాయి బాగావేపుందికదరా
పైగా చదువుకు దిక్కుదాను?' అన్నాడు.
'నాకంత నచ్చలేదు! నాన్నా!' అన్నాడు
మూర్తి.
'ఏంచేత? బి. ఎ. ప్యానవోతోంది!
తండ్రికి వక్కరై కూతురు! బోలెడుఆస్తి
వుంది! నీవా విదేశాలకు వెళ్ళటానికి
ఉబలాటపడుతున్నావు! నీకు ఆర్థిక సాయం
కావల్సి వచ్చివా వెనక్కుదీయరు వాళ్ళు!
దెబ్బకోసం మనం అడగక్కర్లేదు నేరే!' అన్నాడు రావు.
'సర్లెండి! ఆపిల్ల వేషభేషలు నాకు
నచ్చలేదు. ఇంతకంటే బెస్ట్ మాచ్ దొరక్క
పోలే చూద్దాం!' అన్నాడు మూర్తి. ఇంటికి
కెళ్ళాక, భార్యతో చెప్పాడు రావు.
ఈ సందర్భం చూసినసంగతి!
'వసుంధర మేనకోడిలా! అయితే ఫరవా
లేదు! పిల్ల చురుకుగావే వుంటుంటే!
మన ప్రక్కంటే తయారుతోచదూతూంది.
ఒకటి రెండుసార్లు మాసిన జ్ఞాపకం
కూడామా! కాని ఆ లెక్కరదుగారు
ఈమధ్యనే మళ్ళీ పెళ్ళి చేసుకున్నాడట!
పేదఇంటిపిల్లని! మరి కట్నం గొడవ
ఆస్తిపాస్తులు ముందస్తుగా మాట్లాడు
కోకపోతే లాభంలేదు!' అంది రావుభార్య.
నందమ్మ.
'అదేం? మళ్ళీ పెళ్ళి చేసుకున్నాడా
ఎందుకూ?' అశ్చర్యపోయాడు రావు.
'ముందు పెళ్ళి ఎందుకు చేసుకున్నాడో,
మళ్ళీ పెళ్ళి అందుకే చేసుకుంటాడు!
పెళ్ళి ఎందుకు అన్న ప్రశ్నమిటి?' అంది
నందమ్మ.
'పెళ్ళి తెదిగిన కూతురుండూ పెళ్ళీ
మిటి కనక? మతిలేదా? ఈ చేసుకునేది,
రాజేశ్వరి పొగావే చేసుకుంటేపోలా?' అన్నాడు
రావు.
'ఎవళ్ళ ఇష్టం వాళ్ళది! మనకెందుకు!
పిల్ల మీకు నచ్చలేమటుకు, ఆస్తిపాస్తుల
విషయంముందు ఖచ్చితంగా తేల్చుకోండి!' అంది నందమ్మ.
'అల్లాగే చూడాలిమరి!' అన్నాడురావు.
ఇక్కడ, కేశవ, నలివి, 'పెళ్ళి కొడుకు
నీకు నచ్చాడా' అని అడగలేదు. ఎందు
చేతనో కేశవకి పెళ్ళివిషయాలు నలివితో
మాట్లాడటంసిగ్గు కలగచేస్తుంది!
(ఇంకా వుంది)

మీదం: వృత్తిలో ముఖ్యమైన వ్యక్తులను కల్పనతో చూపుతున్నాం. వ్యాపారంలో మీ ఆలోచనలకు అగ్రాంశం లభిస్తుంది. రావలసిన దుబ్బు వసూలు చేయండి. సూత్రం వివరాలను తెలుసుకోవాలి. ప్రయోజనాలను కార్యనిర్వహణ చేయాలి.

స్త్రీలకు—సంతానానికి జాగ్రత్త పంతులు లభిస్తుంది. దైవకార్యాల నెరవేరుతాయి.

వృత్తి: ఇదివరకు మీకు ఆంధ్రం కలిగి ఉన్న వ్యవహారంలో అనుకూలత లభిస్తుంది. వృత్తిలో ఆదాయం బాగా ఉంటుంది. ఉద్యోగంలో ఉద్యోగం ఆదాయం బాగా ఉంటుంది. పాటి వారిలో గౌరవం లభిస్తుంది.

స్త్రీలకు—ఆరోగ్యం బాగా ఉంటుంది. సంతానం కలిగి వారలను వింటారు.

మీదం: రావలసిన సదుద్దేశాలను సమయానికి అందజేసే పద్ధతిని అనుసరించి కలుగుతుంది. ఉద్యోగంలో యాజమానిని సమీక్షించి శ్రమకు గురి కావాలి. బాధించుకుంటే అనుకూల పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. వ్యాపారంలో మూలకాంక్షలు లభిస్తాయి. ప్రయోజనాలను చేపట్టండి.

స్త్రీలకు—ఆరోగ్యం బాగా ఉంటుంది. సంతానం కలిగి వారలను వింటారు.

కర్మానుభవం: భాగ్యవంతులతో కలిసి వ్యాపారం అనుకూలంగా ఉంటుంది. సమయానికి పని ఒకవిధంగా ఉబ్బు తెలియగలదు. వారం వారాలలో అన్ని వ్యవహారాలను నిర్వహించండి. సమయానికి కూడిన వ్యవహారాలను పూర్తి చేస్తుంది. అందరినీ కలుసుకుంటుంది.

స్త్రీలకు—కుటుంబ వ్యవహారాలు బాగా ఉంటాయి. అధిక వ్యయం జరుగుతుంది.

సంహారం: వ్యాపారంలో శ్రమించి వ్యర్థాలను పొందగలరు. సాటివారిలో మూల వట్టింపులు రావచ్చును. వృత్తిలో ప్రయోజనంగా ఉంటుంది. జరుగుతుంది. ప్రయోజనాలను శ్రమించి పొందండి. అందరినీ కలుసుకుంటుంది.

స్త్రీలకు—కుటుంబ వ్యవహారాలు బాగా ఉంటాయి. సంతానం కలిగి వారలను వింటారు.

కన్య: మీకు ముందుగా లాభించగల వ్యవహారాలలో అధికమైనది నోటిఫికేషన్లు. సమయానికి కూడిన వ్యవహారాలను లాభిస్తుంది. వృత్తిలో సాటి వారిలో పాటి పొందుతుంది. కర్మానుభవంలో శ్రమ కలుగుతుంది. అధిక వ్యవహారాలను ముగియాలి.

స్త్రీలకు—కుటుంబ వ్యవహారాలలో వివాదాలు ఉంటాయి. సూత్రం వివరాలను తెలుసుకోవాలి.

వారఫలం

22-3-68 శుక్రవారం మొదలు
28-3-68 గురువారం వరకు

మీదం: మీకు యాజమాని లేకపోయినా, యాజమాని వ్యవహారాలలో బోధించే పనిని చేస్తుంది. వ్యాపారంలో సాటివారిలో యేర్పడిన పోటీ వస్తుతుంది. స్థిరమైన వ్యవహారాలు బాగా ఉంటాయి. విద్య నైపుణ్యం కలిగి ఉంటుంది. సాటి వారిలో గౌరవం బాగా ఉంటుంది.

స్త్రీలకు—ఆరోగ్యం బాగా ఉంటుంది. సంతానం కలిగి వారలను వింటారు.

వృత్తి: వృత్తి వ్యాపారంలో మీకు సాటి వారిలో అధికమైనది ఉంటుంది. అధికమైనది జరుగుతుంది. వ్యవహారాలు ముగియగలవు. నెరవేరుతాయి. ప్రయోజనాలను కార్యనిర్వహణ చేయగలరు. వివాదాలను సమయం చేస్తారు. వివాదాలను పోషిస్తారు.

స్త్రీలకు—ఆరోగ్యం బాగా ఉంటుంది. సంతానం కలిగి వారలను వింటారు.

ధనము: వ్యాపారంలో ప్రయోజనాలను సంతానం జరుగుతుంది. అధిక వ్యవహారాలు పూర్తి చేయగలరు. ఉద్యోగంలో మీ పనిని నిర్వహించండి. రోజువారీ వ్యవహారాలను అనుకూలంగా ఉంటాయి. సమయానికి పని పూర్తి చేస్తుంది.

స్త్రీలకు—కుటుంబ వ్యవహారాలు బాగా ఉంటాయి. సంతానం కలిగి వారలను వింటారు. మకరం: వృత్తి వ్యాపారంలో అనుకూలమైన మార్పులు వస్తుంది. సూత్రం వివరాలను తెలుసుకోవాలి. సాటివారిలో మీ ప్రయోజనాలను పొందుతుంది. విద్య నైపుణ్యం కలిగి ఉంటుంది. మీ కృషి ఫలిస్తుంది. కష్ట వ్యవహారాలను బాగా ఉంటాయి.

స్త్రీలకు—ఆరోగ్యం బాగా ఉంటుంది. సంతానం కలిగి వారలను వింటారు.

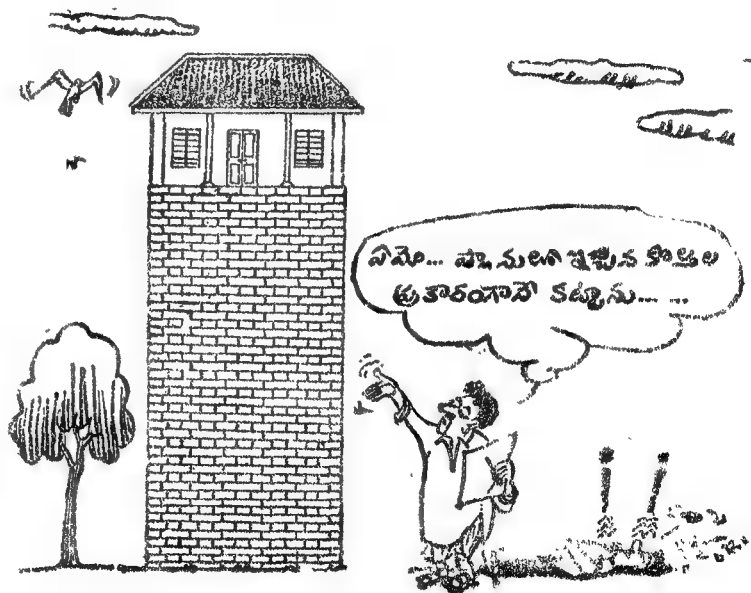
మీదం: వారం ప్రారంభంలోనే వృత్తి వ్యాపారంలో వివాదాలు ఏర్పడి తరువాత సర్దుకొంటాయి. సమయానికి కూడిన వ్యవహారాలను పూర్తి చేస్తుంది. వ్యాపారంలో మూలకాంక్షలు లభిస్తాయి. సాటివారిలో గౌరవం లభిస్తుంది. ప్రయోజనాలను చేపట్టండి.

స్త్రీలకు—కుటుంబ వ్యవహారాలు సమయానికి ఉంటాయి. దైవకార్యాల నెరవేరుతాయి.

మీదం: భాగ్యవంతులతో కలిసి వ్యాపారం కంటే మూల వ్యయం చేసే వ్యాపారాలు బాగా ఉంటాయి. వృత్తిలో ఆదాయం బాగా ఉంటుంది. వారం వారాలలో అన్ని వ్యవహారాలను నిర్వహించండి. అధిక వ్యయం జరుగుతుంది. అధికమైనది పూర్తి చేస్తుంది.

స్త్రీలకు—కుటుంబ వ్యవహారాలు సమయానికి ఉంటాయి. దైవకార్యాల నెరవేరుతాయి. వివాదాలను పోషిస్తారు. వివాదాలను పోషిస్తారు.

—మహానాథ్





వెంకటాచార్యులు ముప్పై సం-
 త్సాలు ఉద్యోగంచేసి ఆరోజు రిటైర్
 రయ్యారు. అంటే విన్నవీ నరకూ జన
 సత్తాలు వుండి ఉద్యోగం చేసినవాడు. ఈ
 రోజున జనసత్తాలు లేనివాడయి వదలి నిర-
 మణ చేశాడు. ఆయనచేసిన ఉద్యోగం ఓ
 విద్య అభివృద్ధి పాడ్ గుమాస్తా. ఆయన
 ఎదవీ విరమణ చేసిన ఆరోజున అంతా
 సంతోషంతో వీడ్కోలు ఇచ్చారు. ఆయన
 సక్స్యతో ఎల్లా ఉద్యోగం చేసింది ఎంత
 బాధ్యతతో మెరిసింది పొదాపరిణంగా
 కొంతమంది ఉటంకించారు. అంతా తలొక
 రేండు కూపాయలూ చందా వేసుకుని
 టిఫిన్ ఇచ్చారు. ఒక కాక్కిరు కాలువకప్పి,
 చేతికర్ర ఇచ్చారు. ఈ చేతికర్ర ఊతం
 తోనే నేను లేవట్టింది నడవాలి కామాలను
 కువి ఆయన శ్లాంపేపు బాధపడ్డాడు.
 చేమంతి, గులాబీపూలు కట్టి న దింత
 చేశారు. ఆ దండ చేసుకుంటే ఆయనకళ్ళు
 వేమల్పాయి. తగవద్దీ తా, రామాయణమూ
 బహుళకరించారు. ఈ అభిమ గొడవలూ
 పైల్పులోనుంచి విముక్తుడి నవటంచేత్త
 ఇక భగవన్నాను స్మరణ చేసుకుంటూ ఆ
 గంధాలు వదువుకోవాలి కామాలనుకున్నాడు.
 ఒక చిప్ప గుమాస్తా వెండిపొడుంకాయ
 బహుళకరించాడు. ఆయనకు చాలా సంతోషం
 కలిగింది. ముప్పయి సంవత్సరాలు ఉద్యోగం
 చేసి నందించలేని వెండి పొడుంకాయ
 రిటైరయినాక నందించుకున్నందుకు
 ఆయనకే నవ్వొచ్చింది.

చిత్తూరు అదొక నేడుక. వదలి
 విరమణచేసే ఉద్యోగికి ఇవ్వవలసిన
 వీడ్కోలు తరంగము.

ఆరోజు అంత వేడుకగా జరిగిపోయింది.
 నాలుగురోజులు విశ్రాంతి తీసుకున్నాడు
 వెంకటాచార్యు. ఆ నాలుగురోజులూ
 పెంపుపెట్టినట్లుగానే ఉందికాని, రిటైర్
 రయినట్లుగా లేదు.

అయిదోరోజున ఆయన పదిన్నరే
 భోజనంచేసి అభిమకు వెళ్లాడు. పెన్షన్
 పేపర్లు తయారుచేసి గుమాస్తా దగ్గరకు
 వెళ్లాడు. ఆ గుమాస్తా వెంకటాచార్యు
 గారి పెన్షన్ కాగితాలు పూర్తిచేసి
 అయిదై చూడమని, సర్కిల్ రిజిస్టరుతో
 బోంబా ఇచ్చాడు.

ఆ పర్వేను రిజిస్టరు నాలుగు వాయిదా

పెన్షన్ వచ్చింది

హరికిషన్

2-12-1940. మొదటిసారిగా జరిగినది. తొక్కటామయ్య. 8-4-1937

ఆయన జీవితంలో ఆరోజు శుభవ్రత మైనది. ఆరోజున ఉద్యోగంలో చేరా దాయన. అప్పటికి ఆయన నయస్సు పాతిక సంవత్సరాలు. భార్య రత్నమ్మ కాపురాని కొచ్చి ఏదాదాయంది. ఉద్యోగంలోని కొడుక్కేకాక, కావరానికొచ్చిన కోడలి కూడా తిండిపెట్టాని వెంకట్రామయ్య తల్లి నతాయమ్మా ఉండేది. ఆ నతాయమ్మ వడలేక రత్నమ్మ ఒక్కొక్క రోజున భోజనం చేసేదికాదు. భర్త ఉద్యోగంలోచేరిన మొదటిరోజున ఆవిడ ఏమను అంటే ఎక్కినంత సంతోషంతో భోజనం చేసింది. మనస్సుతో పుట్టెడు దిగులుతో, అరాకతితోపుట్టిన భార్యకు దగ్గరకు తీసుకునే వెంకట్రామయ్య ఆరోజున అప్యాయంగా, కోరినంతాటి రోతికట్ట రెట్టించిన అసంతోషితయంతో ఆమెకు దగ్గరకు తీసుకున్నాడు. సర్వీస్ రిజిస్టరులో ఆతారీలు చూసేసరికి ముప్పయి ఏళ్ళవాటి ఆ సంఘటన కళ్ళకు కట్టి నట్లుగా మనస్సులో మెదిలింది.

16-8-1938
అంతరంగా పెంపరగా ఉద్యోగం చేస్తున్న ఆయన సర్వమును గుర్తించి ఆయనకు ప్రాజేషను ప్రారంభించినట్లుగా అర్థమై వేశాడు. ఉద్యోగాధ్యాయంలో అది ప్రథమమెట్లు అయినట్లుగానే సంపాద జీవితంతో కూడా ఆయన ప్రథమమెట్లు ఏర్పాడు. అప్పటికి రత్నమ్మకు బాలుగడ కూనం జరుగుతోంది. సంపాద జీవితం కూడా పాటగానే నడుస్తున్నదనుకున్నా దాయన.

24-10-1940
ఆయన ప్రాజేషన్ పూర్తవటంతో అప్రూచిడు ప్రాజేషనరు అయిపోడు. ఇంక ఉద్యోగం చేతుందన్న భయంలేదు. కోటలో పాగా వేసినట్లు అనుకున్నా దాయన, రెండు ఇంక్రిమెంటు వచ్చినయ్యి. సంపాదం కాస్త కుదుట పడింది. ఏర్పాడు మురళిమోహన్ కు రెండోపిడు జరుగు తోంది. ఆ భంసతుల మధ్య వాదక సైతవాయగానే ఉన్నాడు. పాడి ఆట పోటలూ, తియకపలుకులూ ఏమిటా ఉండే

తరువాంతో అయినది నులూరునుంచి అనంతపురం అదిరివేశాడు. రత్నమ్మ గుండెల్లో తాయివడింది. అంతదూరం ఎలా వెళ్ళటమూ అది. కొంత ప్రయత్నం చేశాడు. 2-12-1940

ప్రయత్నించినా లాభంలేక అధికార్లు తన మొదటి అంకింతక పోవడంతో, భార్య ఏర్పాదాతో అనంతపురం వెళ్ళాడు. ఆ కొత్తచోట భార్యకూ, పసివాడికీ ఏళ్ళు పడలేదు. తన ఆరోగ్యమూ అంతంత మాత్రంగానే ఉన్నది. అసీరు వరిపిడుకులు కూడా అంతగా బాధించలేదు. అసీరుకు చంకాకనము. ఆయన బళ్ళారివాడు. ప్రాంతీయతత్వం ఆయనకు బాగా వున్నది. ప్రతి చిన్న అనుభూతి ఎంతో శక్తిమంత మైన భూతదండంతో మాత్రం పెద్దదిగా కనబడినట్లు. వెంకట్రామయ్య పనిలో ప్రతి చిన్నతప్పు ఆయన దృష్టిలో పెద్ద బండాయుగా కనబడి ఆ సంవత్సరం 'కొచ్చి దెప్పియలో రిజిస్టరు' పాటు చేశాదాయన. ఇవ్వవలసిన ఇంక్రిమెంటు ఇవ్వలేదు. రత్నమ్మకు వెల తప్పింది. అసలే అర్థిచి అందులో గర్భిణి అవు పామెత అమె ఏషి యంతో నిజమే అయింది.

15-4-1941
ఈ తేదీ ఎంప్రీమాసి కళ్ళు తుడుచు కున్నాడు వెంకట్రామయ్య. ఆ ఎంప్రీ ఎక్కినంతో వ్రాయబడి ఉన్నది. అది నా మడుటి వ్రాతకు సంబంధించినదే అను కున్నాడు. అసీరు భూతదండంతో వెంకట్రామయ్య తవ్వలు బాగా కనుపించినాయి. ఆ రిశ్మితవృద్ధి పెద్దదిగా ఉంటుంది ఎక్కినంతమే ఏమగుతగానే ఆ యవను 'సప్రెస్సన్'లో ఉం డా రు. కృష్ణాజిల్లా లోని కుగ్రామ వివాదియైన వెంకట్రామయ్య, ఆ అనంతపురం ఉద్యోగ రిక్వావెర్లి అక్కడ సప్రెస్సన్ లోఉంటుంటే, జీవితభార్యలు లేక ఆర్థికంగా చాలా ఇబ్బందిపడి రత్నమ్మ ఆరోగ్య విషయంలో క్రమం తీసుకోక పోవటంతో అతి బల హీనంగా ఉన్న ఆమెకు గర్భంపోయింది. ఆ బిడ్డవుంటే ఆమె కోలుకోవటానికి చాలాకాలం పట్టింది.

'సప్రెస్సన్' కాలంలో ఆయనకు పది పాను రూపాయలు అంపెమ్మ మాత్రమే

ఇచ్చారు. ఆ సమయము గానీయడంతో ఆ రోగిష్టి భార్యలో ఆ దిబ్బ ఏర్పాడితో ఆయన ఏన్నో కష్టపెట్టి అమె గుర్తికాదు. చాలాపు సంవత్సరం తొమ్మిది వెళ్ళియింది. 29-1-1943

సర్వీస్ రిజిస్టరుతో ఆ ఎంప్రీ మాది ఆయన వత్సకున్నాడు మనస్సులో క్షిణ మంది ఏమిటూ దేవుణ్ణా ఉండి ఆయన ప్రాణానికి. అర్థరు వాగిని తీసుకుని అమె అంగలో అలాగే ఏమగుంటుంది ఇబ్బు చేరా దాయన. వెలొను రోజులు. పన్నెం అంపెమ్మ పదిపాను బాపొలంగా పట్టుకో అయిపోయినయ్యి. ఆ రోజు ఆ క అంట్లో ఏమిలేదు. తిమ్మం అప్పుకూడా పిన్నమూ ఇవ్వలేదు. నువ్వుపర్కాన గడవాళ్ళంతా రత్నమ్మను 'నచ్చెర్ల'గా పిలిచి అది పిలిచే వాడు. రత్నమ్మ నే రు దా యా 'నచ్చెర్ల' వానిదే అయింది. కుమారు కుమార్తె ఏర్పడి. ఆ రోజున అట్లాగే ఏడుమూ నెలకుంటే రత్నమ్మ. గానీపది నెలకున్న రత్నమ్మకు ముద్దుల ముద్దులతో అంటుపోతాడు. తప్పు మృతు విరాళు కలిగింది. ప్రోథం కలిగింది, ఉక్కోగం కలిగింది, కోపించిచ్చింది. 'తప్పే నన్నతో ఉన్నవాళ్ళు ఏమిటోచిక భార్యకు విరుచుకు తింటాను నానానా. ఈ దిమ్మ ఉన్నపు కష్టాలు చేసేయిరా...'

'నన్ను లేచి పోతం. ఈ మా ఈ నా మనస్సేరే రిట్టా' అన్నాడు నెలకు చామయ్య నవ్వుతూ.

'అవును, అందోదృష్టితో' వత్సరం పోత యిని మన నిజానినీ ఆ వచ్చేందుకుంటే' అన్నది కోరికలూ చూస్తూ. భార్య లేచితిని తనదేంవను గట్టగా అవించి ఒక బుట్టు పెట్టుకుని, ఇద్దరి పంపించుతూ అర్థరు కొగిలం ఉండొడు.

'ఈ బాగిలం నన్ను ముదిర్చి మళ్ళా పంధానకర్తా, లేక తేరా' అన్నది రత్నమ్మ. 'మన సప్రెస్సను రద్దుచేశారు. పమ్మ విరోధిగా విరల్లయించారు. ఈ సప్రెస్సను కాలమంతా ఉ ద్యోగం లో ఉన్నట్లుగానే భావించి పూర్తిజీతం ఇచ్చారు. అదీ ఈ అర్థరు వాగితో' అన్నాడు సంతోషంగా.

'మన సప్రెస్స పంబున్నారు. సన్నె వరూ స 'సప్రెస్సన్'లో ఉంటేలేదండోయ్, భార్య భర్తల మధ్య సప్రెస్సన్ ఉండదు' అన్నది రత్నమ్మ ఏర్పాడాని ముందు

నర్సి రిజిస్ట్రారుతో తీర్మానం వెంకట్రామయ్య.
18-2-1944

అనంతపురం నుంచి విశాఖ పట్టణం బదిలీచేశారు. అనంతపురం వదిలితే చాలాను కున్న వెంకట్రామయ్య విశాఖ పట్టణం వెళ్లటానికి సిద్ధపడ్డాడు. అప్పుడు పిల్లవాడు మురళీ మోహన్ కు అయిదో ఏడు. రత్నమ్మకు ఏడో మా పం జరుగుతోంది. భార్యను పిల్లవాడిని పుట్టింటికి పంపించి తనక్కడగా విశాఖపట్నం వెళ్లాడు. అక్కడ ఆఫీసులో జాయినయి, రెండుగంటల చిన్న వాటా అద్దెకు తీసుకుని, హోటల్లో భోజనం చేస్తూ ఉండేవాడు.

వెలరోజులు హోటల్ భోజనం చేసే సరికి సగమై అప్పు హితవు తప్పింది. రత్నమ్మ మూడురోజుల కొక ఉత్తరం వ్రాసేది. బడ్డంకినక కుంపటిమీదవండుకు తినమనీ, ఈ పురుషా పుణ్యమా కాగానే వెల్లోనలనే తనూ వచ్చేస్తానని మరీ మరీ ప్రాధేయపడినట్లుగా ఉత్తరం వ్రాసేది.

నరేనకుని హోటల్ భోజనానికి స్వస్తి చెప్పి కుంపటిమీద వెంట ప్రారంభించాడు. ఆ ఇంటానికి కీ. పాతికేళ్ల తాతలున్నది. ఏనాడైనా చేగవో ఆ భార్య భర్తలకు సయోధ్యతేక ఆ భర్త అమ్మాయిని పుట్టింట్లో వదిలి తను పైన్వంతో చేరిపోయాడు. అమ్మాయి పుట్టిల్లు చేరి అయిదారేళ్లయింది. భార్యను పురిటికి కంపిన వెంకట్రామయ్యమీద మక్కువ కలిగింది.

అప్పి యుద్ధంలో జరిగినంతో కిర్రు నాలు సరిగ్గా దొరకటలేదు. బొగ్గుల కుంపటి వెలిగించటానికి సవాసీరు న్యూస్ పేపర్లు తగ్గి బిల్బీవా ఆ కుంపటి అంటు కునేదికాదు. పంటగదినిదా వాగితాల మనీ. విసనికర 'తట తట తట' కొట్టే వాడేకాని బొగ్గుల కుంపటి అంటుకునేది కాదు. ఆ అమ్మాయి రెండురోజులు మాసి మూడోరోజున సవాసి వంటింట్లోకి వచ్చేసింది.

'కుంపటి వెలిగించి అన్నం పేసు వండి పెడతాను. అన్నంలోకి అధరుపులు మా ఇంట్లోనుంచే వస్తున్నాయి. మీరు ఈ బాధ కడలేర' అన్నదామ్యాయి. ఎలాకపోయి

పెన్నన్ పచ్చింది

మాశాడు వెంకట్రామయ్య.

'మీకు ఈ శ్రమంతా ఎందుకంటే, నా తంటాలు పేసు పెడతాను' అన్నాడు తలొంచుకపో.

'మీకన్నా చిన్నదాన్ని మీరనకండి, నాపేరు వెంకటలక్ష్మి' అని ఆ కుంపటి తీసుకుని బొగ్గులు పరిచేసి నిప్పురాచేసి కుంపటి మీద బియ్యం కడిగిపెట్టింది వెంకటలక్ష్మి. అభిమానంతో చచ్చినంత పనయి అవతలిగా కూర్చున్నాడు వెంకట్రామయ్య.

'బొగ్గులు కణకణలాడుతూ మండు తున్నాయి. మీరేమీ చెయ్యవక్కర్లేదు. అన్నం దానంతట అదే ఉడుకుతుంది. ఇకటారాక వడ్డించుకోండి. ఈలోగా కండి వచ్చడి, కరివేపాకు కారం బుబ్బుకొస్తాను. అవ్వే మీరూ పేసుకుందురుగాని' చిరు నవ్వు పెదవులమీది చిందులాడించుతూ వెలిగింది వెంకటలక్ష్మి.

వెంకట్రామయ్య ముఝు రుద్దిన కందివచ్చడి ముద్దలా అయింది. వింత భావాలు కరివేపాకు కారంలా పనిచేయ్య సాగాయి. అన్నం ఉడుకువట్టింది. డిడ్డి కిందో, లేదో కాని కొంచెం సేవయ్యక ఒక్కమెతుకు పట్టుకుని మాశాడు. అన్నం ఉడికింది. కుంపటిమీదనుంచీ దించాడు. వెంకటలక్ష్మి ఇంత కందివచ్చడి, కరివేపాకు కారమూ రెండు గిన్నెల్లో ఇచ్చింది.

భోజనం చేశాడు. రత్నమ్మ చేసినట్లుగానే ఉన్నయ్య ఆ పచ్చళ్లు. ఆ రాత్రి సన్నెండుగంటలు దాటాక, వాళ్ల వాటాకి, వీళ్ల వాటాకి మధ్యనున్న గది తలుపు అవతలివక్కన గొళ్లంతిసిన చప్పుడియింది. ఇంతలవక్కన గడియ చేసి ఉంటంతో తలుపు తెరువడలేదు. వెంకట్రామయ్య లేచి నడిమంచమీద కూర్చున్నాడు. ఆ తలుపు గడియతీసే? వెంకటలక్ష్మి రత్నమ్మలా అయిపోదూ! ఎదురుగా రత్నమ్మ జాలిగా మాన్సున్నట్లు కనిపించింది. ఒకసారి గర్జి జీన్స్ లో ఇంత పట్టుతో కనిపించింది; మరోసారి మూడే దర్జల్ల పెళ్లి కూతురులా కనిపించింది. కళ్ళు మలుముకుని మాశాడు. ఈ సారి తెల్లనీరే, తెల్లరవిక, మల్లెపూలతో కనిపించింది. అందాలబొమ్మకు అన్యాయం

లేస్తే ఈ సారి వచ్చేవనకాదు, డిక్ మీ అనుకున్నాడు.

నాలుగురోజులు ఇంటికి వెళ్లలేదు. పేసాతుల ఇళ్లలో ఉండి వేరే ఇల్లు మాను కుని, ఆరోజువరకూ అడ్డెచ్చి ఇల్లు వాటి చేసి వెల్లిపోయాడు. ఆ ఇంట్లోనే ఉంటే ఈ సారి నానపోసిన పెనవవచ్చు వచ్చడో, పాశాశీనో, అప్పుడాలిపిందో చేసిపెట్టేది కదా వెంకటలక్ష్మి, ఛాన్సు పొగొట్టుకున్నాను, అనుకుని నవ్వుకున్నాడు వెంకట్రామయ్య.

16-6-1944

అనుకోని, అరంభించి సంఘటన. ఆ లేదిన రత్నమ్మ పండంటి మగిల్లవాడిని ఎత్తుకొచ్చింది వెల్లోనలనే. నూర్యోదయం అవుతుండగా నాడు పుట టంపేలి రవి కుమార్ అని వాడికి పేరుపెట్టారు. వెంకట్రామయ్యకు రోయల్ డివిజన్ గుమాస్తా పోస్టులో పర్మనెంటు చేశారు. అప్పట్నుంచీ వాడిపేరు రవికుమార్ అయినా, వాడిని ముదురుగా 'ఒరేయ్ పర్మనెంటూ' అని పిలిచేవాడు వెంకట్రామయ్య. ఈ మాట విని వచ్చేది రత్నమ్మ.

'అయితే ఈ సారి పుట్టే వాడిని 'రిక్టరుమెంటూ' అని పిలవండి' అన్నది.

'అబ్బో రిక్టరుమెంటు ఇప్పుడేక్కడ, అంతవరకూ నువ్వు పిల్లల్ని కనకుండా ఆగుతే కదా, తేగలపాతర వంశంలో దానిని' అనేవాడు ఎగలాళిగా.

'ఊహా, మీ వంశంలా తాటికాయ వంశం కాదు మాది, ముగ్గురు పిల్లలతో ముదిరిపోయేందుకు' అనేది రత్నమ్మ.

18-10-1947

నర్సి రిజిస్ట్రారుతో ఈలేదీ మాసి ఎవ్వరూ చూడకుండా కంటతడిపెట్టుకున్నాడు, వెంకట్రామయ్య. విశాఖపట్నం నుంచి విజయవాడ బదిలీ అయింది. ఆఫీసులో చార్జీ ఇచ్చాడు. టీపార్టీ జరిగింది. కృష్ణాజిల్లాకు, అందులో విజయవాడకు బదిలీ అయినందుకు ఆయన సంతోషిస్తానని అనరులు లేవు. సంతోషంగా కిల్లి నపులుతూ, సిగిరెట్టు కొల్లుకుంటూ ఇంటికి బయల్దేరాడు. ఇల్లు ఇంకో అరమైలు దూరం ఉన్నదనగా, అడ్డెక్కు ఇంటి వక్కాయన ఎదురుగావచ్చి, భుజాన చెయ్యి వేసి వివరమాచకంగా చూసి, 'రెండో

చందరగా ఇంటికి వెళ్దాం అంటూనే ఓ రిక్ష్ మాట్లాడి అందులో ఎక్కరిద్దరూ వెంకట్రామయ్యకు ఇదేమి అర్థంకాలేదు. పక్కంటాయన చెప్పమాలేదు. అయిదునిమిషాల్లో ఇద్దరూ ఇంటిముందు దిగారు. అంతా జనం, ఏడ్చులు. కాంపౌండ్ గేటుదాటి రోపతికి వచ్చేసరికి ఆరునగుండే ఆగిపోయింది. పెద్ద పిడుగు నెత్తిన పడ్డది మనస్సులో అగ్ని పర్వతం బ్రదర్లయింది. రత్నమ్మ చచ్చిపోయింది. అవిడ గుండే ఆగిపోయింది, అంతే. పెద్దవాడికి తామ్మిదోసిడు. వాడి పిడుపుమాస్తే కపాయివాడి గుండెలు కరిగి పోయినయ్యి. రెండోవాడికి మూడేళ్ళు వెళ్లినయ్యి. ఆ ఇద్దరు పిల్లల్ని తల్లి శవం పక్కగా కూర్చోపెట్టుకుని పక్కంటావిడ ఏడుస్తున్నది. పిల్లల ఏడుపు చూసి ఆ పరిస్థితుల్లో అంతా కంట తడిపెట్టారు. భార్య శవం మీదపడి తల బాదుకున్నాడు వెంకట్రామయ్య. ఎంత ఏడ్చినా రత్నమ్మరాదు. తమ మొహాని బొగ్గులుపోసి వెళ్లింది. ఆరేళ్లు శలవు పెట్టాడు వెంకట్రామయ్య.

19-4-1948

ఆరేళ్లు శలవు అయిపోయినా జీవిత సమస్యల్ని ఒకదారికి తీసుకురాలేక, అరం జీతంమీద ఉంటే ఇల్లు గడవక, ఊరికే కూర్చుంటే పిల్లల దిగులుచూసి తనూ దిగులుపడి, విచారపడి ఏమీ చెయ్యలేక మళ్ళీ శలవు అనంతరం విజయవాడలోనే చేరాడు వెంకట్రామయ్య. అంతకు పంపత్తరన్నరక్తితం తండ్రిపోవటంతోతల్లి ఆ కుగ్రామంలో ఆ ఎకరన్నర పొలంలో వచ్చే గింజలతో కాలం గడుపుతూ ఆ చిన్న పెంకుటింటో ఉండేది. తనవద్ద ఉండమంటే ఆ ఉద్యోగ వు ఊళ్ళు రానన్నది అవిడ. ఇక ఇప్పుడు కోడలు పోయాక, ఆ పిల్లలిద్దరి సంగక్షణ భారం అవిడమీద పడటంతో విజయవాడలో కొడుకువద్దనే ఉండేదవిడ.

20-4-1949

ప్రమాషన్ మీద అప్పర్ డివిజన్ క్లర్కుగా చేరాడు వెంకట్రామయ్య. ఈ ప్రమాషన్ రత్నమ్మ బ్రతికిఉండగా రావం దుకు విచారించాడు. జీవితంపోయినా జీతం పెరిగిందన్నట్లుగా భార్యపోయిన పంపత్తి

రత్నరకు ప్రమాషన్ వచ్చింది. జీతంతో ఇరవై రూపాయలు ఎక్కువ వస్తున్నవి. ఆ రోజునుంచే తల్లి పోరపోగింది. తనూ పెద్ద దానైయి పోతున్నావనీ, ఈ పెద్దతనంతో కోడలులేని ఇంట్లోఉండి ఆ పిల్లలను పాక లేననీ అవిడ కంట తడిపెట్టు పోగింది. పర్వన సావం కొడుకుమ మళ్ళీ పిల్ల చేసుకోమని అవిడ ప్రతినిత్యమూ చెప్పేది. వెంకట్రామయ్య ఏ ఏ రా రణ కూ రాలేక పోయాడు.

2-5-1950

అప్పర్ డివిజన్ గుమాస్తాగా ఒక ఇంక్ మెంటు వచ్చింది. తల్లి పోరు కాస్త అయింది. అవిడ ఓపిక తగిపోవటంతో వెంకట్రామయ్య పునర్వివాహం చేసుకున్నాడు. అవిడపేరు మంగమ్మ.

భర్తదేత అమితంగా ప్రేమించబడే భార్య చనిపోతే ఆ భర్త హృదయ పీకంమీద ఎర్పడిన శాశిని రెండో భార్య ఎన్నడూ పూర్తి చెయ్యలేదు. ఆ రెండోభార్య అడ్డుగావుండి ఆవేశం కనబెట్టవ్వకుండా చేస్తుండే కాని ఆవేశని భర్త చెయ్యలేదు. వెంకట్రామయ్య, మంగమ్మల దాంపత్య జీవితం కూడా అట్లాగే ఉన్నది.

16-8-1953

సర్వీస్ రీజిస్టరులో ఆ ఎంప్లీ ఎర్ర పిరాతో రాసి ఉంది. నా జీవిత చరిత్రలో

సువర్ణాక్షరాలతో రిఫించబడిన తెది అనుకున్నాడు. అతడిన అప్పర్ డివిజన్ సామ్మతో వెంకట్రామయ్య ఉద్యోగం భాయమైంది, జీవితంలో మంగమ్మ ఈసడింపులూ, పెద్ద పిల్ల లిద్దరిమీదా సవతితల్లి ప్రేమ, తన కూతురు ఆదిలక్ష్మిమీద అత్యంత ఆదరాభిమానాలూ భాయమైనయ్యి. ఆదిలక్ష్మి ఏడాది పిల్ల. వెంకట్రామయ్య జీవితం మలుపులో మరొక మలుపు తిరిగింది. ఇంటికి వెళ్లలే మనశ్శాంతిలేదు. ఇంటికి వెళ్లగానే పెద్ద పిల్ల లిద్దరిమీదా మంగమ్మ సాడిలు చెప్పేది. పిల్లలిద్దరూ సరిగ్గా ప్రవణ లేక తండ్రి ఇంటికిరాగానే జాలిగా చూస్తూ తండ్రిని కావాలించుకుని ఒకటే ఏడుపు. తనముందే వాళ్ళిద్దర్నీ రెండుదేబ్బలు వేసేది మంగమ్మ. భార్యభర్తల మధ్య కేమలాట. జీవితం ఇట్లా పోగిపోతున్నది. మంగమ్మ వాపురానికవచ్చిన ఆరుమాసాలే వెంకట్రామయ్య తల్లి స్వర్గస్తురాలైంది.

14-6-1956

విజయవాడనుంచి వెంకట్రామయ్యకు వెల్లారు బదిలీ అయింది. పెద్దవాడు మురళీమోహన్ వెల్లారు శాలేజీలో పి. యు. పి. చదువుతున్నాడు. రెండోవాడు రవికుమార్ కు వదిలూడో ఏడు వచ్చింది. వాడు వాలుగోసారం చదువుతున్నాడు. ఆదిలక్ష్మికి అయిదోసిడు వచ్చింది. ఆ

అలవాటు



అప్పడా బట్టో నేకారు. మరో పసివాడు అదిశేసుకు ఏదాది వెంటి. అందరు గుమాస్తాంకు మాదిరే వెంకటా మయ్యకూ తీతం చాడలేదు. అప్పలు దొయ్యక తప్పటంలేదు. ఈ గుమాస్తా ఉద్యోగిలో తనకు రెండు పెళ్ళిళ్లు. నలుగురు పిల్లలు. ఆఫీసరు ఇష్టం వచ్చి బట్టుగా తనను బదిలీచెయ్యటం తన జీవితాన్ని సమీక్షించుకున్నాడు. రత్నమ్మ కాపురానికి వచ్చిందరువారే. అదీ ఉద్యోగంతో చేరాక ఏ ఒక్క సంవత్సరమో తప్ప మిగతా ఇన్ని సంవత్సరాల్లోనూ దొప్పకోతగిన మనశ్శాంతి లేదు. మంగమ్మ కాపురానికి ఏచ్చాక అసలే మనశ్శాంతి లేదు. ఇప్పుడు పిల్లలు పెద్దవరువుకు వస్తున్నారు. వాళ్ళు వచ్చింటోకి వస్తే పెద్ద ఉద్యోగాలుచేస్తే, తనమాదిరి గుమాస్తా జీవితానికి సోమకోకవతే అదే దొలుననుకున్నాడు వెంకటామయ్య. మంగమ్మతో ఇదే అనోడు. కాని అనిద ఉద్యోగాలు మరో తీసుగా ఉండవి.

పెద్దవాళ్ళిద్దరూ ఫరవాలేదు. మీరు దీటురయ్యేసరికి వాళ్ళు పెళ్ళి పేరంటం చేసుకుని ఉద్యోగాలు చేస్తూ వోయిగా ఉంటారు. ఎటోప్పీ వా పిల్లలే అధోగతి పొలియ్యేట్లున్నాయి. రిటైరు అయ్యే లోగా ఆదిలక్ష్మి పెళ్ళిచేస్తే అదే పది

పెన్షన్ వచ్చింది

వేలు. అది కాపురానికి వెళ్ళే సరికి రిటైరయి పంచమ డబ్బులు. తీసుకుంటారు. దానికడుపున ఒక కాయకాసే సరికి ఆ పంచమ డబ్బులూ చెరిక దాన్ని పురిటికికూడా తీసుకురావేమా? ఇంక ఆదిశేష ఏ భీర్తుపారమో చదువుతూ ఉంటాడు. రిటైరుకాగానే వాడి చదువు మావ్చించి, వాడిని ఏ పాపుకారదగ్గరో గుమాస్తాగా చేర్చిస్తారు. వా పిల్లలు ఖర్చా వా ఖర్చా అట్లా రాసి ఉన్నది అని కంట తడిపెట్టేది మంగమ్మ.

ఏ సాధించూ ఉద్యోగా బాగానే ఉన్నాయి ఎప్పుడూ డేగోల, మాయ సంతగా ఉన్నది అని విసుక్కుని ఆఫీసుకు వెళ్ళేవాడు వెంకటామయ్య. అక్కడ ఆఫీసు ఆదో ప్రపంచం. కొన్ని కొన్ని ఆఫీసులు నిషవలయాలు, మరికొన్ని చెరువు లోని చేపలలాంటివి, మరికొన్ని పదిలోని మొసళ్ళలాంటివి. ఈ నిషవలయానూ, మొసళ్ళనూ చేదించుకుని బైటపడటం మనేది తెలివితేటలకన్నా, ఇళ్ళకపు కబుర్లు చెప్పేవాళ్ళకూ, కాకా పట్టేవాళ్ళకూ లాయకిగా ఉంటయ్య. కొందరి ఉద్యోగాలు దేవాలయ పూజారీలా ఉంటు మరి కొందరి ఉద్యోగాలు హిరణ్యక వరాలకు

దిక్కుతీరి తీసిపోయిగానే ఉంటయ్య. వెంకటామయ్యకు ఇద్దేళ్లు సర్వీసు ఉన్నా ఏ కోవకు చెందినవాడో అవకే తెలియదు.

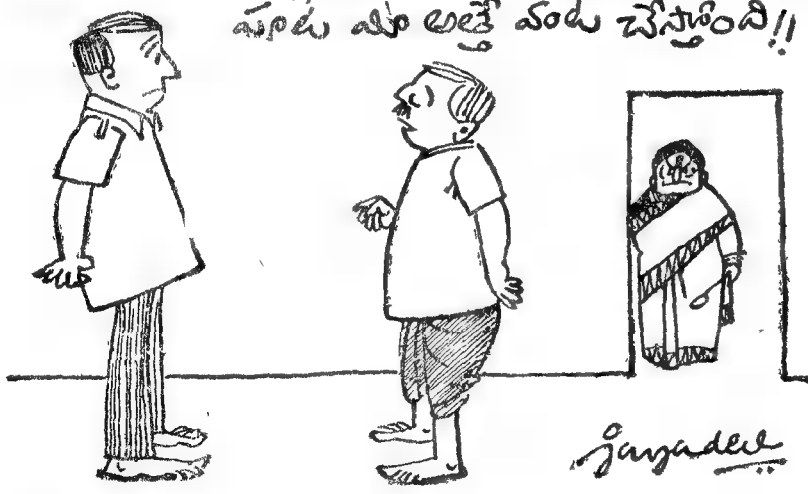
29-8-1962

వెంకటామయ్యకు హైద గుమాస్తా ప్రమాషన్ వచ్చింది. సర్వీసు పుస్తకంతో ఈ ఎంప్లీ మాసేసరికి సవ్వచ్చి మనస్సు లోనే నవ్వుకున్నాడు. అంతకు క్రితం రోజువే కోడలు క్రిడేని కాపురానికి వచ్చింది. పెద్దకొడుకు మురళీమోహన్ కు తిరుపతిలో ఉద్యోగమైంది. కోడలు అడుగుపెట్టేసరికి మామగారికి ప్రమాషన్ వచ్చిందని అంత క్రిడేనిని పొగిడారు. నట్టంట క్రిడేని కాలుపెట్టిందన్నారు 31-9-64

ఈ తీదన ఎర్రసిరాతో వేసిన ఎంప్లీ మాసే మనస్సులో బాధ పడ్డాడు వెంకటామయ్య. ఆయన పెక్క్వీలో అడుగురు గుమాస్తాలు ఉన్నారు. వారందరి డిస్పోజల్నూ తను పరిచూసి పై ఆఫీసరు సంతకానికి పంపాలి. ఈ అడుగురూ అంతా లెజికిలవారు కాదు. ఇద్దరు బద్దంమ్మలు, ఒకరిద్దరు రూల్సు తెలియకుండా రాస్తారు, ఒక్కరికి అసలేమీ తెలియదు, మరొకరికి హైద గుమాస్తా అంటే కోపం. ఈ అడుగురి డిస్పోజల్నూ సరిచూట్టానికి ఆరుకళ్ళు కావాలి. పని పత్తిడిలో చూసే చూడకుడా పై ఆఫీసరుకు పంపితే అప్పులకు చివాట్లు వెంకటామయ్య తినాలి. ఎంత జాగ్రత్తగా చూసినప్పటికీ, కొన్ని తప్ప అర్డరులు వ్రాసినందుకు వెంకటామయ్యను 'వార్నిషీట్' చేసి, ఆయన సంజాయిషీ అడిగి, ఆ సంజాయిషీ సరిగ్గా లేదనే సాకుతో హైదగుమాస్తా గ్రేడులో ఒక సంవత్సరం ఇంకిమెంటు తగ్గించేశారు, 14-9-1965

కొడుకూ, కోడలుతోపాటుగా అందరూ కలిసి ఉండొచ్చని, కాస్త డబ్బు కలి సాస్తుందనీ, రెండోవాడు కూడా కాలేజీలో చేరవచ్చుననీ, ఎంతో ఆలోచించి వెంకటామయ్య వెల్లారునుంచీ, తిరుపతి బదిలీచేయించుకుని ఈ తేదీన తిరుపతి ఆఫీసులో జాయినయినాడు. తిరుపతిలో

అల్లుడూ! కడుపు సొప్పోకో మండు
లోవ్వు వంటా తెదోగ వండుతో ఈ
షాదు మీ అత్తే వంట చేస్తోంది!!





కానాలిన్, డారిల్, కస్తెల్, ఐహారియన్,
బెహెరాన్, కెయిల్, జేరుట్ మరియు యూరెస్కో
మీరు ప్రయాణమును కాల్కరికంగా అతి మళ్ళీ
ఫెర్లవచ్చును. కూర్చో మీదుగా కూర్చోండి.
వారానికి రెండు పర్యాయాలు వున్నాయి.

ఎయిర్-ఇండియా
కనకారణం : వి.ఓ.ఎ.సి. మరియు క్వంటానో

ఉంటే స్వీమి దర్శనం కూడా కనిపించే
కొకసారి చేసుకోవచ్చునుకున్నాడు. అన్ని
అశలూ అడియాపలయివయ్య. స్వామి
దర్శనం అవుతున్నదిగాని, ఇంటికి వెళ్ళా
లంటే భయమేసేది వెంకట్రామయ్యకు.
మంగమ్మకూ, శ్రీదేవికి ఒక్కడైనా పడేది
కాదు. ప్రతివిషయంలోనూ పేచీవే.
మంగమ్మ తన అత్తగారి తనం చూపా
లనుకునేది. 'నువ్వు నాకు అత్తగారివే
కాదు, నీ పెత్తన మేమిట వేది శ్రీదేవి.

ఒకరోజున ఏదో విషయంలో పేచీ
పెద్దదియి, యుద్ధం కూడా అయింది,
మురళీమోహన్ తండ్రితో అన్నాడు.

'వాన్నగారూ, పిన్నిచేతుల్లో మేం
నిట్లా పెరిగమో మీకు తెలియనిది
కాదు. మీ కొడుకులైనందుకు నేను,
తమ్ముడూ ఆవిడ చేతుల్లో విధాయకంగా
బాధలుపడ్డము. ఈవిడ చేతుల్లో ఆంశ్వు
నట్లానికి శ్రీదేవికి ఏమాత్రం అవునరం
లేదు. ఈవిడ మోచేతినిచ్చు వాభార్య
నిం తాగటంలేదు, శ్రీదేవికి ఈవిడ అత్త
గారు కావేకాదు, అయినా సంవత్సరంలో
రిటైరయ్యేవారు. ఏ విషయవాడో,
బందిరో బదిలీ చేయించుకోక, ఈతిరునతి
నిందుకు వేయించుకున్నారు. సరే, అయిం
దో అయిపోయింది వేనూ, శ్రీదేవి
నిడిగా ఉంటాం, రేపే ఇల్లు చూసుకుని
వెళ్ళిపోతాం.'

మర్నాడే వేరే ఇల్లు చూసుకుని,
కొడుకూ, కోడలూ వెళ్ళిపోయారు.
మంగమ్మవాళ్ళనూ వానా తిట్లా
తిట్టింది. వెంకట్రామయ్య బాధపడ్డా
రిమీ నేసేదిలేక 'మీరయినా పోయిగా
ఉండండి' అని ఆశీర్వదించాడు.

ఈ సంఘటనలన్నీ గుర్తొచ్చి కళ్ళు
రేసుర్చినయ్య.

17-5-1967

వెంకట్రామయ్యకు ఏదై అయిదేళ్ళు
దిండటంతో ఆరోజువే రిటైరయ్యాడు.

సర్వినే రిజిస్టరు నాలుగు వాల్కా
ములూ చూసి, తన ఉద్యోగ జీవితంలో
జరిగిన ముఖ్య సంఘటనలన్నీ తల్చుకుని,
నివారంతో కన్నీరు తిరిగగా, పెన్షన్
కాగితాలమీద నంతకాలంచేసి, అనన్నీ ఆ
గుమాస్తాకు ఇచ్చి, అందరినీ మరొకసారి
తలకరించి ఇల్లుచేరుకున్నాడు వెంక

పెన్షన్ వచ్చింది

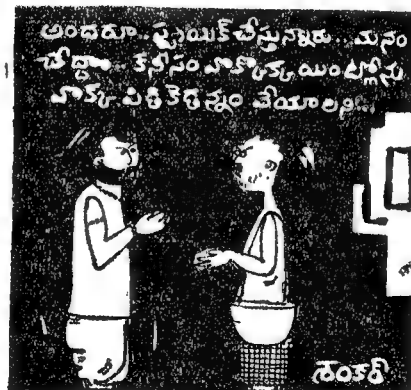
(ట్రామయ్య.

భార్యాదిడ్డలతో ఎంతో తీరికగా
మాట్లాట్టానికి ఆ రిటైరయిన హెడ్
గుమాస్తా వెంకట్రామయ్యకు ఆవాడు
తీరిక కలిగింది. ఆరోజున పెద్దకొడుకూ
కోడలూ వచ్చారు.

ఈజీప్టర్లో పడుకున్నాడు వెంక
ట్రామయ్య. ఎదురుగా భార్య మంగమ్మ,
కూతురు ఆదిలక్ష్మి, రెండో కొడుకు
రవికుమార్ కూర్చున్నాడు. మూడోవాడు
ఆదిశేషు తల్లివల్లో కూర్చున్నాడు. పెద్ద
కొడుకు తండ్రివక్కన కుర్చీలో కూర్చు
న్నాడు. కోడలు శ్రీదేవి తలుపు వానుకుని
నిల్చున్నది

'నా జీవితంలో ముప్పయి సంవత్సరాలు
ఉద్యోగరీత్యా వెళ్ళిపోయాను. ఇన్ని సంవత్స
రాల్లో ఆ జీతం రాళ్ళతో వేసు నంపా
దించి కూడబెట్టించేమీ లేదు. ఈ రోజువే
పెన్షన్ కాగితాలు నంతకంచేసి వచ్చాను.
వలకు డెబ్బయి మూడురూపాయలు పెన్షన్
వస్తుంది. ధరలు చంద్రమండలానికి
వెళ్ళిన ఈ రోజుల్లో ఈ పెన్షన్
డెబ్బలు పదిరోజులు రావు. ఇంక పిర్లాస్తిగా
నాకు మిగిలింది ఆదిలక్ష్మిపెళ్ళి, ఆఖరి
వాడి చదువూ. ఈ రెంటిమంచి నేను
విముక్తుడినయితే నా జన్మ సార్థకత
చెందినట్లే' అని పెద్దకొడుకువైపు
చూశాడు వెంకట్రామయ్య. పెద్దకొడుకు,
భార్య శ్రీదేవి వైపు చూశాడు. భార్య
ముఖం చిట్టించి చూసింది. అందులో
అంతరార్థం వాళ్ళిద్దరికీ తెలుసు.

'వాన్నగారూ, పిల్లలుగల ప్రతితండ్రికి



ఉండే అనన్నీ ఇది. ఆదిలక్ష్మి పెళ్ళి
నంగతి, ఆదిశేషు చదువు నంగతి నాకు
తెలియవు. పెద్దతమ్ముడు మాత్రం నా
దగ్గరేఉండి చదువుకుంటాడు. వాడికి
రెక్కలు వచ్చాక నాడూ ఎగిరిపోతాడు.
అంతవరకూ వా గూట్లోనే ఉంటాడు.
ఇంక పిన్ని, ఇద్దరు పిల్లలతో నువ్వు
మన ఊళ్ళో ఉంటమే మంచిదేమో! ఇంత
కన్నా వేనేమీ చెప్పలేను' అన్నాడు పెద్ద
వాడు.

కొడుకు ఏదైనా పలహా చెప్పబాడేమో
అనుకున్న వెంకట్రామయ్య మనస్సు
తల్లడిల్లిపోయింది. కాని ఏమీ అనలేక
పోయాడు

మంగమ్మ మనస్సులో కారం చల్లి
వట్టయింది. 'ఇంటికి పెద్దకొడుకువు,
మవ్వట్లా అంటే ముట్టనట్లుగా
మాట్లాట్టాం ఏమిబాగుండలేదు. డెబ్బయి
మూడురూపాయల పెన్షనులో ఇల్లెండ
వని ఈ రోజుల్లో ఆదిలక్ష్మి పెళ్ళి
నిట్లా అవుతుందనుకున్నావు. ఈ సంపాద
భారాన్ని నువ్వు వెత్తిన పేసుకోకంటే
నిట్లా కుదురుతుంది' అని నూటిగా
అడిగింది మంగమ్మ.

ఎవ్వరూ ఏమీ మాట్లాడలేదు. ఒకరి
ముఖాలోకరు చూసుకుని ముఖావకంగా
ఉరుకున్నారు.

వెంకట్రామయ్య భార్య, ఇద్దరు
పిల్లలతో స్వగ్రామం చేరుకున్నాడు.

అయిదు మాసాలు గడిచాయి.
వెంకట్రామయ్య పెన్షను మంజూరియై
వచ్చింది. ఈ అయిదువెల్ల పెన్షనూ
తీసుకుందామని తలూకాఫీసుకు వెళ్ళాడు.
వరండాలోకి వెళ్ళగావే ఎందుకో గొడ
చిక్కబట్టినట్లయింది. గుండెలు అదిమి
పట్టుకుని, అడుగు ముందుకు పడక
వరండా గోడకు ఆనుకుని కూర్చున్నాడు.
అయిదు నిమిషాల్లో వేలకొరిగాడు.

ముప్పైసంవత్సరాలు ఉద్యోగంచేసి,
డెబ్బయి మూడు రూపాయలు పెన్షన్
ఒక్కవెలయినా తీసుకుందా ఈ రోజున్నీ
విడిచివెళ్ళాడు, హెడ్ గుమాస్తాచేసి
రిటైరయిన వెంకట్రామయ్య.

కుడితేలి గుప్పెట్లో పెన్షన్ మంజూ
రయిన ఆర్డరు కాగితాలు గిజగిజ తమ్ము
కున్నయ్య.

పాఠశాలలో పాఠశాలలో ఉన్నప్పుడు తాళి
వ్యవహారంతో సంబంధం వుండదు. వారికి
కష్టములు సమానంగానే వానవస్తు
ఉంటాయి. కష్టములతో ఉన్నప్పుడు ఒక
వేళ మనస్సు తాళికాలవైపు మొగ్గినా,
వెంటనే తనతప్పు తెలుసుకుని పరిష్కార
మార్గంలో ప్రవేశిస్తుంది.

దీనికి స్వామి వివేకానంద జీవితంలోని
ఒక ఘట్టం దృష్టాంతం!

ఆయన నవ్యాశాశ్రమ స్వీకారానికి
పూర్వం నరేంద్రుడుగా ఉండేవాడు. బాల్యం
లోనూ, విద్యార్థి దశలోనూకూడా ఆయనకు
పరమార్థం దృష్టే వుండేది. తన
దగ్గర ఉన్నది యితరులకివ్వడం తప్ప,
ఇతరుల దగ్గరనుండి ఏమీ ఆపేక్షించేవాడు
కాదు. ఇతని త్యాగబుద్ధి కారణంగా చిన్న
ప్పడే యితడు తలదండ్రులవల్ల నిర్బం
ధంలో ఉంచబడేవాడు కూడా.

రామకృష్ణ పరమహంస పాన్థిధ్యం
వల్ల ఇతనిలో పాఠశాలక క్షోభ, మోక్ష
మందలి యిచ్చ ప్రబలిసవి. పరమహంసకు
ఆయనపైని అపారమైన వాత్సల్యం
ఏర్పడింది. నరేంద్రుడు ఆయనను
మొదట్లో సాధారణ పవ్యాసి అని అను
కున్నా, తర్వాత పరమహంస సామాన్యుడు
కాదనీ, అపూర్వ తక్కిన అవతార పురుషు
డనీ తెలుసుకున్నాడు. తనసంకల్పం ఆయన
వల్లనే ధైర్య వేదగ అడవి విశ్వయింను
కున్నాడు.

నరేంద్రుడు చదువుకుంటూ పుష్పకాలం
లోనే కుటుంబంలో చాలా చిక్కులు ఏర్ప
డ్డాయి. తండ్రి మరణించాడు. గాయా
దులు అసీని కాజేశారు. సంసారం చితికి
పోయింది. ఆర్థికంగా చాలా కష్టం పరి
స్థితి యేర్పడింది. తను చదువుకుంటూ
ఉన్నందువల్ల సంపాదించే స్థితిలో లేడు.
మైందుకూడా ఉబ్బోగ్గించేసి ధనం సంపా
దించ వలసిందిగా సంకల్పం నరేంద్రుడికి లేవే
లేదు. మరి కుటుంబ నిర్వహణ జరిగే
మార్గం ఏది?

కొంతసేపు నరేంద్రుడికి ఏమీ తోచ
లేదు. తర్వాత ఒక చక్కని ఉపాయం
తట్టింది. పరమహంస పద్వికా పోయి
ఆయనను ప్రార్థిస్తే ఏ తోపంలేకుండా



ఆయన చేయగలరని తోచింది. వెంటనే
నరేంద్రుడు ఆ మహాయోగి దగ్గరకు
పోయి తను కుటుంబ పరిస్థితులను
తెలియజేసి, వారి జీవయాత్ర కష్టములు
చిక్కులులేకుండా తోనపాగేటట్లు అమృత
హింస వలెనని ప్రార్థించెను.

'నా యనా! అంతా జడే అను
గ్రహం! ఆమె ఏలా తిరిగి అలాగే జరుగు
తుంది. వేరూ ఆమెను ప్రార్థించ సం
మన్నించే తీరుతుంది' అని అన్నాడు.

నిందే! నీకు దేవి కొత్తకాదు. నీ కోసం
వేమ ప్రార్థించేకన్న నీవే ఆమెను ప్రార్థిం
చడం మేలుకదా! అని ఆయన చెప్పారు.
వెంటనే నరేంద్రుడు నాథిమాయిగుడిలోనికి
పోయి ఆమెను ప్రార్థించాడు - ఆయితే
కుటుంబ విషయాలను గురించి, ఉబ్బును
గురించి కాదు. తనకు నిశ్చలమైన భక్తిని
ముక్తిని అనుగ్రహించాలనే ప్రార్థించాడు.
ఏమిసారు ప్రార్థించినా అదే ప్రార్థన.

తర్వాత నరేంద్రుడు పరమహంస
పద్వికా రాగా, ఆయన దేవికి మీ కుటుంబ
విషయం తెలియజేసి, ప్రార్థించావా?'
అని ప్రశ్నించారు. నరేంద్రుడు నిర్భాంత
పోయాడు. దేనిని చూడగానే అతనికి తన
కుటుంబ పరిస్థితి, మిగిలిన తక్కిన విష
యాలూ పూర్తిగా మరపునకు వచ్చాయి.
అందువల్ల తను ఆర్థిక పరిస్థితిని చక్క
జేయాలని నరేంద్రుడు దేవిని ప్రార్థిం
చవే లేదు.

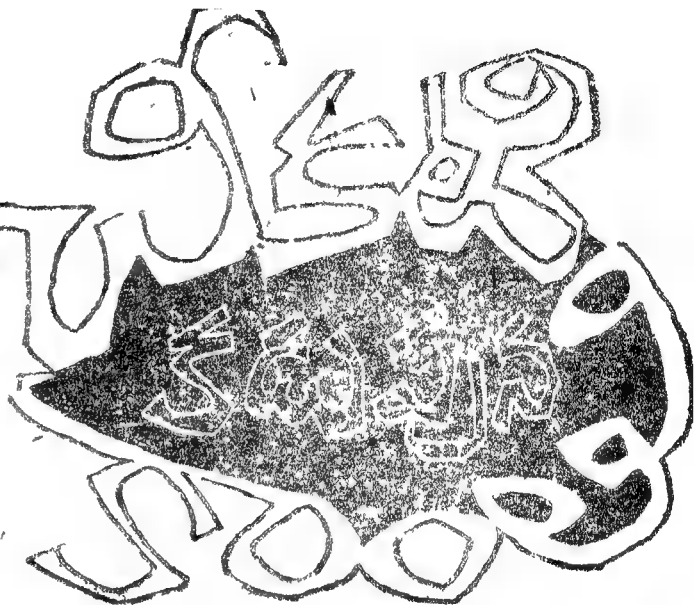
ఈ విషయాన్ని పరమహంస, నరేం
ద్రుడు చెప్పకుండానే గ్రహించి చిరునవ్వు
వల్ల 'నా యనా! నీవు ఆ విషయాన్ని
గురించి దేవిని ప్రార్థించలేవు. దాకు
తెలుసు. మళ్ళీ చెప్పకపోయినా దేవి
గ్రహించగలదులే! భక్తుల భవాన్ని ఆమె
మన్నించే తీరుతుంది' అని అన్నాడు.

**వద్దుతల్లీ! నిన్నుగనక మోసినమోలా
తొసకుంటో మొత్తం ఫిల్లు మంటలా
పడెస్తాడు సెన్సిక్వోళ్లు!**





సి.తనందారావు



జరిగిన కథ

భారత ఆస్థాన కోర్టుగా వచ్చింది. రామ తండ్రిని అరెస్టుచేసింది. అతనిని ఇంటికి అప్పజేసింది. అమ్మ వివరాలు పేకరిద్దామనుకున్న భామనింద ప్రయత్నం ఫలించింది. భారత ఆధిపతి అనురాగాన్ని ప్రకటించినా అరెస్టు చేసుకోలేకపోతాడు. అతనికి తెలిపిందలా ఒకటి. అమ్మ పెడబో నల్లపూసలున్నాయి. ఆమెకి పెళ్ళయింది. తమ దూరంగా వుండాలి అని. అమ్మ అనుకోకుండా అమ్మకు దగ్గరవుతాడు. అమ్మ పోరామధ్య రింగుతాడు. నల్లపూసల జలదాక్షిణ్య కొన్నింటిని తెలిసినతర్వాత అమ్మ గత దుష్ట్ర విమిషా త్వక తెలుసుకోవాలనుకుంటూ...

3

మొట్టమొదటి కూతురు మొదటి పుట్టిసరేనా వందగ అరిచే భవంగా జరుపు తోందిపోర్వరి-సత్యవార్తాయణగారికిక్షణోక్షణం తాలామందిని తెలుసు-ఆ కారణంచేత అప్పజేరుతుంటు చాలామంది వచ్చారు - వాళ్ళందరి అదరవర్తనలూ చూడలేక నతమతమయి పోతోంది. అప్పటికొచ్చి ఆరునెలల గర్భిణి -నందమ్మరాలు గమక ఏదాది నిందిని చివన్న మామకోవడానికి అయ్యూ ఉంది గమక అవిడ మరీ అంత నరిగిపోలేదు-అయినా ప్రయాసగానే ఉంది. ఈనందల్లో కళ్యాణ అవిడకంటే కవలు ఆనలేదు. భగ భగలాడే రవ్వం వెక్కెల్లా, రెవరెనలాడే నట్టుచీరలూ రాజ్యం చేస్తున్న ఆ నమా

వేకంత్, నూలుపీతత్, మెడల్, నల్ల పూసలతో. ఉన్న కళ్యాణి ఎవరికంటే కామతుంది ?

కూర్పుని కూర్పుని వివరకు తాంబూ లానికైనా వోమకోక వివీగి లేరింది కళ్యాణి -

వివకో రవ్వం వెక్కెపావిడతో మాట్లాడు తోన్న పార్వతిని నమోపింది 'వేమ వెళ్తున్నాను'-అంది.

పార్వతి ఏదో పెద్ద తల్లిగం లేపేస్తున్నట్లు ఒక్క క్షణం ఇటు తిరిగి 'మంచిది' అని మళ్ళీ వెంటనే అటు తిరిగిపోయింది-

అవమానంతో కళ్యాణి కళ్ళలో నీళ్లు తిరిగిపోయాయి-భారంగా ఇంటికి చేరుకుంది.

వెక్కివెక్కి ఏడుస్తోన్న కళ్యాణిని చూసి గభరాపడ్డాడు శంకరం-దగ్గరగాచేరి లాంసగా శిరసు నిమిర్ 'కళ్యాణి! ఎందుకీ దుఃఖం? నీ చిరునవ్వు నా ఇంకా బ్రతుకుతున్నాను - కళ్లు తుడుచుకో! నివ్వేటిది?'

కళ్యాణి నెవ్వరిల్లి జరిగిందంతా చెప్పింది- ఒక్కసారి దీర్ఘంగా నిట్టూర్చాడు శంకరం-

'ఏచ్చిదావా! జడగవలపినట్లే జరిగింది- దీనికి బాధపడతావేండుకు? పెద్ద స్నేహితి గారి భార్య అవిడ - అయినా కింద గుమ పొగా వనిచేస్తున్న నా భార్యని మన్య-

అవిడ అహంకారమంతా నీ దగ్గిక నాక మరెవరిదగ్గర చూపిస్తుంది?'

అనునయంగా అప్పాడు శంకరం- ఆలోచిస్తూ కూర్చుంది కళ్యాణి-

ఆ రాత్రి శంకరం కళ్యాణిని ఆప్యాయంగా దగ్గరకు రీసుకోబోతే కళ్యాణి ఎడంగా జరిగింది-

'అదేం కళ్యాణి! వీడవాణ్ణి నీక్కూడా లోకువగా ఉందా?' దివ్యబుచ్చుకుంటూ అన్నాడు-

'ఏ! ఏ! అదేంకాదు. నే నొక్కనిషయం చెప్తాను-అర్థం చేసుకుంటారా?'

'నీ మాట నీ విషయంలో కాదన్నాను? అంత కాదవలసిన మాటలు మన్య చెప్పవుగా! ఏవేటి?'

'మనం కనీసం రెండువేలయినా వేంకోతో వెయ్యలిగేవరకూ మనకు పిల్లలొద్దు-'

'రెండువేలా? మనమా? నీకు ఏద్యా?'

'ఏచ్చి కాదు - మనిద్దరమే అయితే ఎలాగో ఒకలా పొందిక వెయ్యగలము- మూడేళ్లు లేక నాలుగేళ్లు కన్నవడితే కాస్త పోగుచెయ్యలేమా? ఆలోచింపండి- అంత మరీ దరిద్రం కడుక్కుపోతుంటే పిల్లలు లేకపోతే మాత్రమేం? క్షమించండి -మొమ్మల్ని విస్తబుచ్చటాని కనటంలేదు- ముందాలోపన లేకుండా పిల్లల్ని కని వాళ్ళను నరిగ్గా పెంచలేక మనకీ, దేశానికీ కూడా ఒక బోలెగా తయారు చెయ్యటం జాతివృద్ధిలేదు-'

దేవిగారు బెదువుకున్నవారు - ఈ పీట
బాడి అదృష్టం వండి నమ్మ వరించారు,
తమ నెంచు-

నవ్వుతూ అన్నాడు శంకరం-
'హమ్మయ్య! మీ రీ మాత్రం అర్థం
జేసుకుని వాతో సహకరించగలిగితే చాలు-
మనం బీదవాళ్లమయినా మన పిల్లల్ని
వృద్ధిలోకి తీగలను-'

శంకరం తృప్తిగా నవ్వి కల్యాణిని
కుదు పెట్టుకుని అప్పటికప్పుడు చెప్పుట
తోడు కుప్పిని బయలుదేరారు 'సేమిరి
స్థానిగ్ దాక్టర్ దగ్గరికి-

పాఠశాలకి ఇద్దరు కూతుళ్లు పుట్టారు-
తరువాత ఒక కొడుకు-ఏదాది ఏదాదికి
కాన్పు 'రావడంతో' మనిషి బాగా నీరసించి
పోయింది-అన్నమానూ నడుం నొప్పి అనో
కాళ్ళ నొప్పులనో మూలగటం అలా
టయిపోయింది-

మూడో కొడుక్కు ఏదాది నిండ్రినిండ
కుండానే మర్రి వాంతులు చేసుకోవటం
ప్రారంభించింది పాఠశాల-

'అదేమిట! మొప్పటివరకూ మూలుగు
తోనే ఉన్నావుగా?' బెంగగా అడిగాడు
సత్యనారాయణ-

'నిన్న కులాసాగానే ఉన్నాగా!'
నగం నవ్వుతో నగం నీరసంతో అంది
చిర్యతి-

పాఠశాల ఆవరోగ్యం మరింత విక్రమ
వయింది-సత్యనారాయణ ఇంట్లో అడుగు
పెట్టేసరికల్లా ఒకమూలనుంచిపెద్దపిల్లల
బాక్సింగ్ లూ, మరోమూలనుంచి ఎడమిల్లల
విడుపులూ, మరో వక్కనుంచి పసివాడి
మలమూత్రాది సంభంధమైన చిరాకూ,
పడకగదిలోంచి భార్య మూలుగుూ ఒక్క
సారిగా చుట్టుముట్టేవి. ఇంటి కెండు
కొద్దానా ఆనెపించేది- సత్యనారాయణ నవా
జంగా కులాసా పురుషుడు- స్వార్థపరుడు-
నగలంతా ఎంతో శ్రమపడిన అతని శరీరం
నశీలంగానే విశ్రాంతిని, కులాసానూ కోలేది
-ఇంట్లో చాలావరణం అందుకు ఏమాత్రం
అనుకూలంగా ఉండేది కాదు- సమస్యలను
ఎదుర్కోలేని అనేకులు బలహీనుల్లాగే
అతనూ ఎస్కేపిజ్మను ఆశ్రయించాడు-
తన సమస్యలకు మూలమేమిటో ఆలోచించి
చాటిని సరిష్కరించుకునే బదులు తాగు
డున్నా, వేళ్ళలనూ ఆశ్రయించాడు అసలు

సమస్యలనే మరిచిపోటానికి-

భర్తలు పెరిగాయి-వ్యవసాయంలో వెను
కటి ప్రాక్టీస్ తగ్గింది - కుటుంబంలో
దర్జా మాత్రం తగ్గలేదు- ఇంట్లో పసి
పిల్లల దగ్గరనుంచి ఎవరు ఎక్కడికెళ్లివా
కారుమీదే వెళ్లాలి-ఏ కొత్త సినీమా
వచ్చినా ఇంటిల్ని పొది కారులో పాక్లాన్
కల్లీరిరి-ఎవరింట్లో పేరంటమయినా
అప్పటికప్పుడు పాఠశాల కొత్తచీర-శరీ
రైసది కట్టుకోవాలి-పిల్లలందరికీ మంచి
మంచి బట్టలూ, మేవోళ్ళూ, బూట్స్
ఉండాలి-ఒక వంటనునిసి, ఒక మాలి,

పైసలికి మరోమినిషి ఉండక తప్పదు-

మొట్టమొదటిసారిగా ఒక వికట

అమ్మాడు సత్యనారాయణ-

బాలుగేళ్ళయింది - అయిదువందలై నా

పోగువెయ్యలేకపోయాడు కల్యాణి శంకర

దంపతులు-

'మనకి పిల్లల్ని చూసుకునే యోగం

'దేమో?' అన్నాడు బెంగగా శంకరం-

'చ! అలా అదైర్యపడకండి-ఈ స్వీడల్

గుమస్తా ఉద్యోగం వొత్తిగా ఎదుగు

బొదుగు లేకుండా ఉంది - మరో ఉద్యోగ

చూసుకోరాదూ! ఏమైనా తెండునే



బేంక్లో ఉన్నాక కాని పిల్లలొద్దా—అనలు లేకపోయినా సరే!

అనుకోకుండా కాకినాడలో ఇంతకంటే కాస్త మంచి ఉద్యోగం దొరికింది శంకరానికి— శంకరం కళ్యాణి కాకినాడ వెళ్ళిపోయాడు—

అంతకుముందు పిల్లలతో రోగలతో పిల్లలను అదుపుతో పెట్టడం చేతకాలేదు పార్వతికి— ఒక్కళ్ళుకైనా చదువు సరిగ్గా అబ్బలేదు— అందరూ అడవిల్లలే మూడోవాడు తప్ప— వద్దాలిగళ్ళు వచ్చినా అలోకానులోనే ఉన్నాడు—

పెద్దపిల్ల పెళ్ళికెదిగింది— గొప్ప సంబంధం ఘోషి వినిమిదివేల కట్టుతో పెళ్ళిచేసారు— రెండేకరాలు హరించుకుపోయింది— లాంఛనాలూ మనుగుడువులూ పిటికి మరో రెండేకరాలు కరిగిపోయాయి—

ప్రాక్టీస్ ఇంచుమించు పడిపోయింది— విస్కీ బాటిల్ దగ్గితే లేకపోతే రోజు గడవటంలేదు నత్తన్నారాయణకి—

పెద్దమ్మాయి పురుటి కొచ్చింది— ఇంట్లో రెండు ఉయ్యాలలు వెలిసాయి— ఒకటి కూతురిబిడ్డకి, మరొకటి తల్లి బిడ్డకి—

రెండోకూతురు పెళ్ళికెదిగింది— ఈ పెళ్ళికూడా దర్జాగానే చేసారు— కొడుకు రిచ్చి రొడిలా తయారయ్యాడు— వేళ్ళు వాళ్ళ రానియ్యలేదు డబ్బులేదు గనుక— (తాగుడును మాత్రం వదిలించుకోలేక పోయాడు సత్యన్నారాయణ— అ పూటకు ఇంట్లో నియ్యంలేకపోయినా సరే, బారోకి మాత్రం వెళ్ళటం మానలేకపోతున్నాడు— రెండో అబ్బడు 'అదికావాలి' 'అదికావాలి' అని తాళిదులు వంపుతూ నలాయన్నావే ఉన్నాడు—

పార్వతి మళ్ళీ కడుపుతోంది—

ఈసారి పురుడు సవ్యంగా రాలేదు— శిశువు గర్భంలోనే చచ్చిపోయింది— అపరేషన్ చేసి తియ్యనలసి వచ్చింది—

'ఇంక నీకు పిల్లలు పుట్టరు—' అంది తల్లి దొడ్డర్—

'హమ్మయ్య!' అనుకుంది పార్వతి— ఇంతఅవస్థ పడకుండానే ఇలా 'హమ్మయ్య!' అనుకుంటున్న అవకాశం ఉందని గుర్తించలేని అమాయకురాలు—

పెద్దకొడుకు రొడ్డి— అయితే చిన్న

చీకటి కడుపున ...

కొడుకు రోగిషి—

మూడో కూతురికి కూడా వానా అవస్థా పడి గొప్పసంబంధమే చేసారు— అక్కడితో ఆనంతా పూర్తిగా హరించుకుపోయింది— మర్యాదలు సరిగా జరిగినందుకు మూడో కూతుర్ని అత్తవారు నలాయన్నున్నారని తెలిసినా కళ్ళనీళ్ళు పెట్టుకోవటం తప్ప ఏమీ చెయ్యలేకపోయింది—

పండగలకు పిలవటంలేదని, చివరకు వసువు కుంకుమయినా పెట్టటం లేదని కూతుళ్ళ దెప్పిపొడవుగా ఉత్తరాలు రాస్తున్నా సమాధానం కూడా రాయకుండా ఊరుకుంది—

పెద్దకొడుకు ఇంటికి వచ్చినప్పుడు వస్తాడు లేనప్పుడు లేదు— అతడు ఇంటికి రాలేదనే బెంగకంటే వస్తే ఎలాగనే భయమే ఎక్కువ పార్వతికి—

ఏప్పుడో వచ్చి ఉన్న ఆరగంటలోనూ ఇల్లంతా సరకంలా మార్చి, మిగిలిన వాళ్ళ గుజించిన ఆలోచనలేకుండా ఇంట్లో ఏముంటే అది తినేసి వెళ్ళిపోయేవాడు రవి— అందుకని అతను రాకుండా ఉంటేనే బాగుండు ననిపించేది పార్వతి ప్రాణానికి— రోగిషి వాడయినా నెమ్మదమ్మడయిన చిన్నకొడుకు మాధవ్ విగాదే ప్రాణాలు పెట్టుకు బ్రతుకుతోంది పార్వతి—

* * * వదమూడేళ్లు దిండ్రి నిండకుండానే ఇంటేడు వాకిరి వెల్లినేసుకుని నోరు మానుకు చెయ్యటం అలవాటుపోయింది నాలుగోకూతురు వారిజకి—

ఇంటినే కాదు—తండ్రి అర్థం సర్థం లేని వాగుడూ, రోగిషితల్లి నిష్కారణ మైన వణుగుళ్ళూ కూడా అలవాటై పోయాయి—

తను ఇంటివక్కానే ఉన్న యశోదమ్మ గారితో వరిచయం చేసుకుంది వారిజ— అవిడదగ్గర నవలలు తీసుకుని తెగ చదివేది— ఆ నవలలే ఆమెకి అనునిత్యమూ తనను మట్టుముట్టి అనేక సమస్యలను తాత్కాలికంగా మరగించేవి—తన తండ్రి పనులమండి త్రాగుడులోకి పారిపోయి నట్లు ఆపిల్ల తన చికాకుల్లోంచి పుస్తకాల్లోకి పారిపోయేది—

అప్పుడప్పుడు యశోదమ్మ ఇంటికి బంధువులొస్తూ ఉండేవారు—అప్పుడల్లా యశోదమ్మ వారిజను సాయానికి పిల్చేది— వారిజ యశోదమ్మకు ఎంతో సాయం చేసేది ఓపిగ్గా. యశోదమ్మకు జాలేసి వారిజ చేతిలో ఒక రూపాయి పెట్టేది— మొట్టమొదటిరోజున వారిజ అరూపాయి సంబరంగా తల్లిచేతుల్లో పెట్టింది—ఆ రూపాయి మాసి, అదెలా వచ్చిందో విన్న అరువాత బావురుమని ఏడ్చింది పార్వతి— ఏదో ఆవేదన కడుపును మెలిపెట్టేయగా తన క్షోభ తనకే అర్థంకాక కూతురిమీద విరుచుకుపడింది—

'పాపిష్టిగానా! చివరకు ముష్టిదాని వయ్యానా? అక్కడి ఇక్కడా చాకిరిలు చేసి డబ్బు లదుక్కంటున్నావా? సిగ్గులేదూ— ఇంత బ్రతుకూ బ్రతికి...'—

'వే నడగలేదు—అనిదే ఇచ్చారు...' బెదురుగా అంది వారిజ—

'ఇస్తే మాత్రం తీసుకోవటమేనా? పో అవతలకు పో!'—

రూపాయి కొంగున కట్టుకుంటూ కసి రింది పార్వతి—

వారిజ తలవంచుకుని ఇవతలకు నడిచింది—

ఒక వెలలోజలు గడివాయి—ఇంట్లో బియ్యం ఒక్క గింజకూడా లేదు—

'వారిజా! వీదగ్గిర డబ్బులేని లేనా?' పిరవంగా అడిగింది పార్వతి—

'నాదగ్గిరా!—నాదగ్గిరెలా ఉంటాయమ్మా!'—

'యశోదమ్మగారయ్యలేదూ!'—

'సుప్త తిసుకోవద్దన్నావుగా!'—

'అంటే బోడిపిరుషం! ఏం మానుకుని, మీ ఆయ్య సంపాదన చూసా? మీ ఆమ్మ బిశ్వరథం చూసా? తినటానికి తిండి లేక కడుపులు మాడుతున్నా పొరుషెరితీ తక్కువలేదు—వంట ఎలా వండాలి? ఈ పూట ఏం పెట్టను మీ కందరికీ? మాధవను ఎలా ఊరుకోబెట్టను?'—

కళ్ళలో నీళ్లు తిరిగిపోతున్నాయి—వారిజ లేచి తన పాత పరికిణీ మడతల్లో చాచిన రూపాయి తీసి తల్లికిచ్చింది—ఒక్కమాట మాట్లాడకుండా అందుకుంది పార్వతి— కళ్ళనీళ్లు మాత్రం అగకుండా ప్రవించాయి—

అయిదోకూతురు లత అప్పుడే ఆకలి అంటూ పేచి ప్రారంభించింది. వినుగుతో దానొక్క మాటు అంటించి అవతంకు నడిచింది పార్వతి—

ఇల్లెగిరిపోయేలా కాగాలు పెడుతున్న లతను ముష్టిగించడానికి ప్రయత్నించసాగింది వారిజ—

ఆపిల్ల మరింత పెంతెగా వారిజను చేతుల్లో తాళతో కొట్టింది— ఆ దెబ్బ అన్నీ నవించి ఎక్కడో మారుమూల ఉన్న జానీని అటుకులు లత ముందు పోసి లతను ఊరుకోబెట్టే పరికి బ్రహ్మలు దిగి వచ్చారు వారిజకి—

తరువాత అప్పుడప్పుడు పార్వతికి వారిజ ఒకటి, అర్ధా చాలాసార్లుచ్చింది— ఎలా వచ్చిందని పార్వతి అడగలేదు— వారిజ చెప్ప లేదు—

ఈమధ్య వారిజ అతి కష్టమిద డబ్బు కూడబెట్టుకుంటోంది—ఒక్క టెర్రిన్ వీర కొనుక్కోవాలని—ఒక్కటంటే ఒక్కటి— పాతిక రూపాయలు పెడతే కాస్త వాసి రకంది వస్తుందిట! ఎలాగైనా ఒక్క చీర కొనుక్కోవాలి—వదిపాను రూపాయలు పోగు చెయ్యగలిగింది—మిగిలిన పదీ ఎలావస్తాయి? వారిజ కోర్కె విన్న యశోదమ్మ జాలి పడింది—వారిజ సంతోషానికి అవధులులేవు— జ్ఞానం వచ్చాక మొదటిసారిగా అంతటి అసందాన్ని అనుభవించింది—

ఆరోజు మామూలుగా తమ్ముణ్ణి పోస్టి ట్రాక్ కు తీసికెళ్ళింది—వరీక్షచేసి మందు రాసివచ్చాడు డాక్టర్—ఆ మందు చీటి ఎట్టు కుని మందులిచ్చే కాంటిన్ దగ్గర వెళ్ళింది—

‘ఈ మందు అయిపోయిందమ్మా! ప్లాక్ లేదు—’

అంటే తన బాధ్యత తీరిపోయినట్లు ముంకాళ్ళని పీచివాడు— కాంటిన్ లో వ్యక్తి— ఉన్నారుమంటూ చీటితో నవ్వు ఇంటి కొచ్చింది వారిజ—నంగతి విన్న పార్వతి కృంగిపోయింది—

‘ఎలాగే! వాడి జ్వరం అసలే తీవ్రంగా ఉంది—మందుకూడా లేకపోతే ఎలా?’

వారిజ సమాధానం చెప్పలేదు—ఏం చెప్ప గలదు?

వారిజ టెర్రిన్ చీరకోసం పదిపాను రూపాయలు కష్టంమీద దాచుకున్న నంగతి

తలుసు పార్వతికి—

‘పోనీ ఈ మందు బజారులో కొనుక్కోస్తే?...’

అనలేక అనలేక అంది పార్వతి—

ఉలిక్కిపడింది వారిజ—దీనంగా తల్లి వంక చూసింది—

పార్వతికి కడుపులో తిప్పినట్లయింది—

‘వద్దులే! ఊరికే అన్నాను— వీడిరోగం, వారోగం ఒకవాలేతో పోయేవికావు—నువ్వు చీరకొనుక్కో!’ అంటేవే కరువులేరా ఏడవ టూనికి అక్కడినుంచి వెళ్ళిపోయింది— ఒక గంట గడిచిన తరువాత తల్లిదగ్గరకు వచ్చింది వారిజ— మాధవ నీ ర వం గా మూలుగుతున్నాడు—

‘సాయంత్రంవెళ్ళి మందు కొనుక్కోస్తా నమ్మా!’ మాధవేను చంక నేనుకుంటూ అంది వారిజ—

పార్వతి ఏ సమాధానమూ చెప్పలేదు— జూన్యంగా చూసింది—సాయంత్రం బజారు కళ్ళదానికి తయారయి పెట్టితెరిచిన వారిజ గుండె గులిచింది—

తన పాతబట్టలు చిందరవందరగా ఉన్నాయి—వాటిలో దాచిన డబ్బులేదు—

గాభరాగా మాసోన్న వారిజకు త్రాగిన మత్తులో నవ్వుతో న మీ పిం చా డు సత్యన్నారాయణ—

‘నీ డబ్బేనా! నేను తీసినా! అప్పుగా తీసుకున్నావే! ఇచ్చేస్తాను—’

‘వాన్నా!’ వెక్కి వెక్కి ఏడ్చింది వారిజ—

‘నీ! ఏడుస్తా వెండుకే! ఇప్పుడనా!’

ఇస్తావే! మీ అమ్మని కార్కలో తిప్పేను! మీ కందరికీ పట్టుపరికిణీలు కొన్నాను— మీ అక్కలకు వేలువేలు పోసి పెళ్ళిళ్ళు చేసాను—ఒక్క పదిపానురూపాయలు తాకే తీర్మానా! నమ్మకంలేదూ నాలో?’

బాపురుమని ఏడ్చాడు సత్యన్నారాయణ— కళ్ళన్నజెప్పి నిల్చింది వారిజ—విసురుగా వచ్చింది పార్వతి—

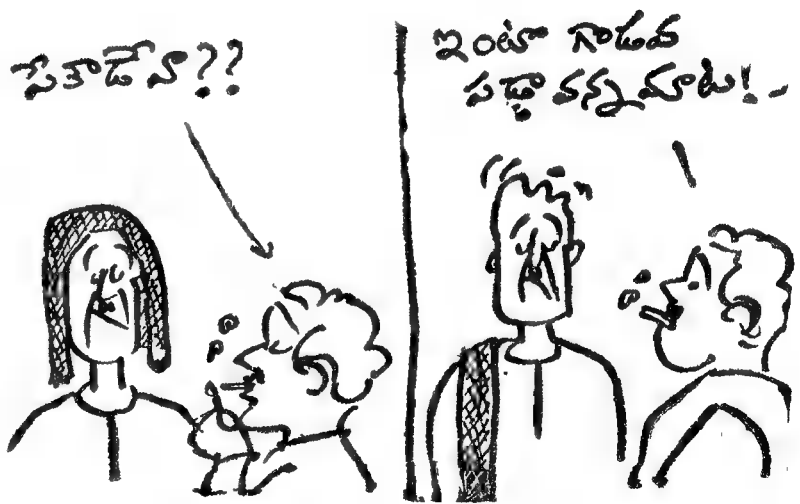
‘ఒక్క చీర తీసుకుందామని అది అడుగున దాచుకున్న డబ్బు ఊడ్చు కున్నావు—నమ్మకం లేకే! నిన్ను నమ్మ బట్టి ఈ గతికొచ్చా—కనీసం వా నగలు నీ కియ్యకుండా దాచుకున్నా ఈవాడు నా పిల్లలకి ఇంత తిండయినా దొరికేది— నువ్వెప్పుడో ఇస్తావు ఆ డబ్బు— కానీ మాధవకి మందెలా?’

‘మాధవ్ మందు! ... చేసు తెస్తాను మందు—వీడి వారిజా! ఆ చీటి లే!’

వారిజ చేతులోంచి మందు చీటి తాక్కుని బాగా అక్కడినుండి వెళ్ళి పోయాడు సత్యన్నారాయణ—

సత్యన్నారాయణతిరిగివస్తాడని ఏకోకానా నమ్మకం లేకపోయినా, పార్వతి, వారిజ రాతి పదింటిపరకూ అతనికోసం ఎదురు చూస్తూనే ఉన్నారు— వస్తాండుగంటంట! కాళ్ళతంగా కళ్ళు మూసాడు మాధవ—

తం పగలకొట్టుకుని ఏడ్చింది పార్వతి బెదిరిపోతున్న లతను ముష్టిగిస్తూ కుల్లకుల్లి ఏడ్చింది వారిజ—అమరువాద బాగాపాడ్యక్కేక వచ్చాడు సత్యన్నారాయణ—



తొప్పాడు—గతుక్కుమంది పార్వతి—

ସଂକଳନ କର୍ତ୍ତା—

—మొదటి భాగము కేంద్ర పరిశీలించండి. ౧౧

|| ఒకప్పుడు రాజా, మల్లన్నమంత్రి కాలసాహితీ

కలిసి వేట నిమిత్తం తమ రాజ్యపు సరిహద్దుల వరకూ వెళ్లారు. అక్కడ ఉన్న కాలికాదేవి గుడివద్ద సుకాంచేసి జారిద్దరూ మేట ప్రారంభించారు. కొద్దిమంది సైన్యంతో దక్షిణ దేశపు రాజు ఆ ప్రాంతంనుంచే వచ్చిమదేశానికి వెడుతున్నట్లుగా మల్లన్న మంత్రికి వార్త వచ్చింది. వెంటనే మల్లన్న మంత్రి రాజును రాజధానికి వంపి వేశాడు.

రాజు రాజధానికి రాగానే, పుల్లయ్యకు ఒక ఉత్తరాన్ని యిచ్చి యిలాగే అన్నాడు.

'మల్లన్నమంత్రి అడవిలోని కాలికాదేవి గుడివద్ద ఉండి పోయాడు. దక్షిణ దేశపురాజు సైన్యంతో సహా ఆ ప్రాంతానికి రాబోతున్నట్లు మాకు యివ్వడే తెలిసింది. కాబట్టి నీవు వెంటనే కాలికాలయంవద్దకు వెళ్లి మల్లన్న మంత్రిని తీసికొని రాజధానికి వచ్చి



వేయాలి.

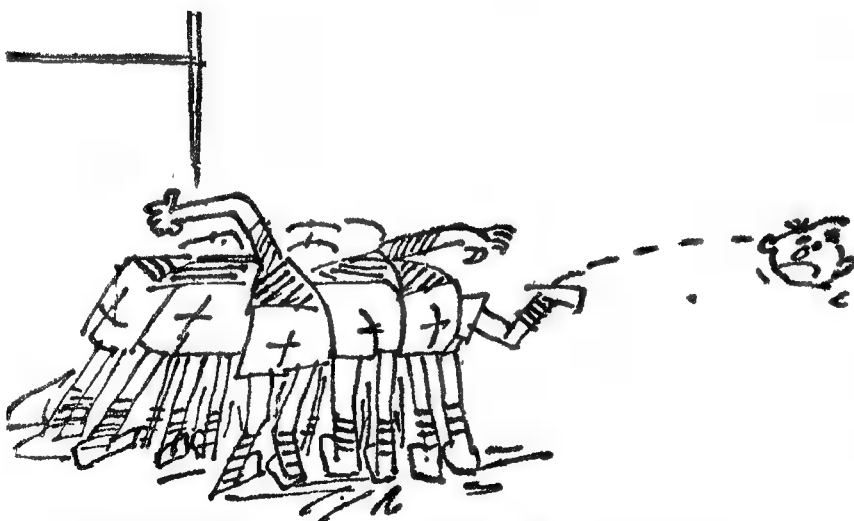
దక్షిణ దేశపు రాజు గూఢచారి అయిన పుల్లయ్య ఆ మాటలు విని తారా నంతోషించాడు. 'సరే'నని

రాజుతో చెప్పి, ఉత్తరం తీసికొని బయల్దేరాడు పుల్లయ్య.

మల్లన్న మంత్రివద్దకు వెళ్లడానికి బదులు పుల్లయ్య సరాసరి దక్షిణ దేశపు రాజువద్దకు వెళ్లి తన దగ్గర ఉన్న ఉత్తరాన్ని చూపించాడు. మల్లన్న మంత్రిని బంధించడానికి యిదే తగిన సమయమనుకొన్నాడు దక్షిణ దేశపు రాజు. తనకు రక్షణగా వచ్చిన కొద్ది సైన్యాన్ని తీసికొనివెళ్లి మల్లన్న మంత్రిని బంధించవలసినదిగా దక్షిణ దేశపు రాజు పుల్లయ్యకు అజ్ఞా అచ్చాడు.

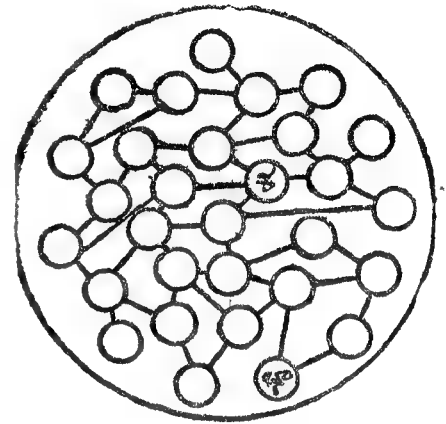
సైన్యాన్ని తీసికొని మల్లన్న మంత్రిని బంధించడానికి పుల్లయ్య కాలికాదేవి గుడివద్దకు బయల్దేరాడు. దక్షిణ దేశపురాజు ఒంటరిగా అడవిలో ఉండిపోయాడు. ఈ అవకాశం కోసమే కాదుకొని మల్లన్న మంత్రి భటులతో సహా అక్కడనే దాగుకొని ఉన్నాడు. అప్పుడు మల్లన్నమంత్రి ఒంటరిగా ఉన్న దక్షిణదేశపు రాజును బంధించి తమ రాజధానికి తీసికొని వచ్చాడు.

తన సన్నపరిచారాన్ని యిచ్చి దక్షిణదేశపు రాజు మల్లన్న మంత్రితో నంది చేసుకొన్నాడు. మల్లన్నమంత్రిని మోసగించడానికి ప్రయత్నించిన పుల్లయ్య తానే మోసగించబడ్డాడు. మల్లన్న మంత్రి సైన్యమును కొనియాడాడు. ●



ఆంధ్రరంగం

సమ

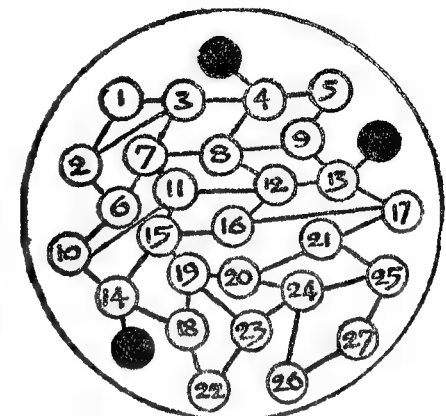


మీద వదిలి. ఇదే ఇరువత్తాం ధ్యాయ మూనూ. కాని, జాగ్రత్తగా అడితే భారత దేశం శత్రువును తప్పకుండా ఓడించగలదు. ఈ క్రింద వాయుబోయే జవాబును చూడ కుండ ఏవిధంగా ఎత్తులు చేస్తే శత్రు సేనారం సాధ్యమవుతుందో తెలుసుకోండి.

- * * *

జవాబులు

మన్నంపైంటిలోనూ పొలభ్యం కోసం అంకెలు వేద్దాం. 12 = గదిలో శత్రువు,



26 క గదిలో భారతదేశమూ ఉంటామని మొట్టమొదటో.

శత్రువు ఎంత తప్పించుకు పోదామని కున్నా భారతీయుడు అతనిని వట్టుకుని ఓడించెయ్యగల అవకాశం ఉంది. విజయం సాధించాలంటే భారతీయుడు అత్యవసరంగా 1 క స్థిరరాన్ని చేసుకోవాలి. 3 వ స్థిరరాం



మెరడుకుమేక
మహాధరగళాదినోహన్

ఇది ఒక యుద్ధరంగం. ఇందులోని మున్నులు స్థావరాలు. గీతలు ప్రయాణం చేయదగ్గ దారులు. ఒక మన్నలో 'భా' అని మరో మన్నలో 'శ' అని వ్రాసి ఉంది. భా అంటే భారతదేశం. శ అంటే శత్రు దేశం. భారతదేశం తన సరిహద్దులను కాపాడుకోవడం కోసం మరొక శత్రు దేశంతో విధిలేక యుద్ధానికి తలపడవలసి వచ్చింది.

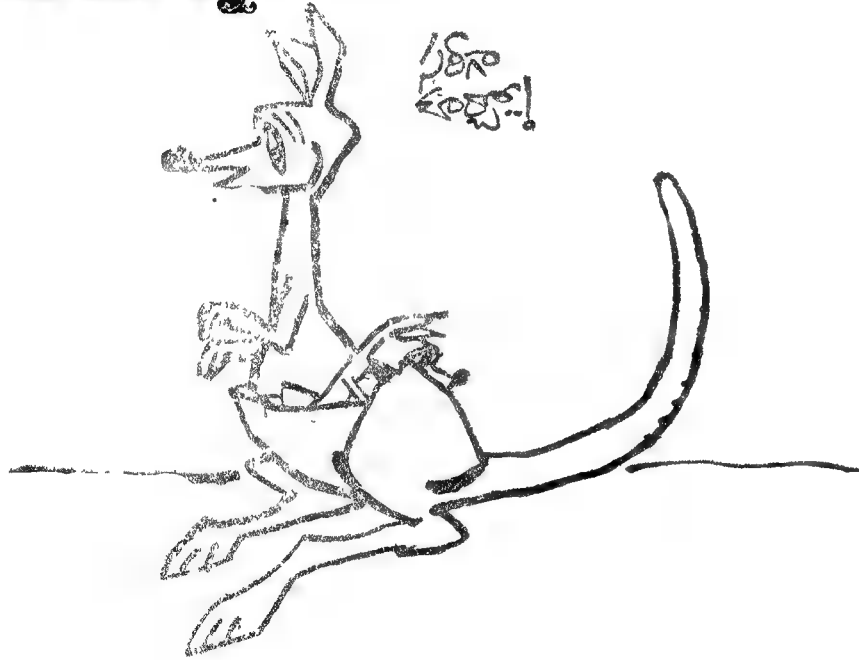
ముందర ఈ తొమ్మిది సాధ్యమైనంత పెద్దదిగా ఒక కాగితంమీదనో బల్ల మీదనో గీయ్యి. ఒక గురికరాయి భారత దేశమనీ, ఒక చింతగింజ శత్రుదేశమనీ ఊహించుకోవచ్చు. ఈ అటను ఇద్దరు ఆడతారు. ఒకరు భారతదేశపు సేనాని, మరొకరు శత్రుసేనాని. అటగాళ్లల్లో ఎవ్వరూ కూడా భారతదేశానికి శత్రువుగా ఉండి ఆడడానికి సమ్మతించకపోతే మరో పేర్లు ఏవైనా పెట్టుకోవచ్చు. ఉదాహరణకి: పింపాం-నీరుగ లేదా పెద ముడి పిగులుంటే...సగైరాలు.

అటు మొదలుపెట్టి ముందు తొమ్మిది

భా అని వ్రాసి ఉన్న మన్నలో గురికరాయి, శ అని వ్రాసి ఉన్న మన్నలో చింతగింజ ఉంచాలి. భారతదేశం ముందర ఎత్తు వేస్తుంది. ఎత్తు వేయడమంటే భా అనే మన్నలో బయటదేరి ఏదో ఒక గీతమీదుగా వెళ్లి తరువారి స్థిరరాన్ని చేరుకుంటుంది. తరువాత శత్రువు ఎత్తు వేస్తాడు. తరువాత భారతదేశం...ఇలా ఒకరి తరువాత ఒకరు ఎత్తులు వెయ్యాలి.

భారతదేశానికి వక్కవే ఉన్న గదిలోకి శత్రువు వస్తే ఆ గదిలోకి భారతసేనాని ప్రవేశించి శత్రువును చంపవచ్చు. శత్రు సేనాని ఈ స్థితి రాకుండా తప్పించు కుంటూ ఉంటాడు. అలాగే శత్రువుని వక్కవే ఉన్న స్థావరంలోకి భారతదేశం ప్రవేశిస్తే శత్రువు మీదపడే ప్రమాదం ఉంది. ఇవ్వరూ ప్రమాదాలను తప్పించు కుంటూ, ఎదిరి వక్లాన్ని ఓడించాలని ప్రయత్నాలు చేయాలి. ఎదిరి వక్లానికి మరో గత్యంతరం లేక తనవక్కవే ఉన్న స్థిరరాంతోకి ప్రవేశించేలా వ్యూహం వచ్చి

కంగారూ



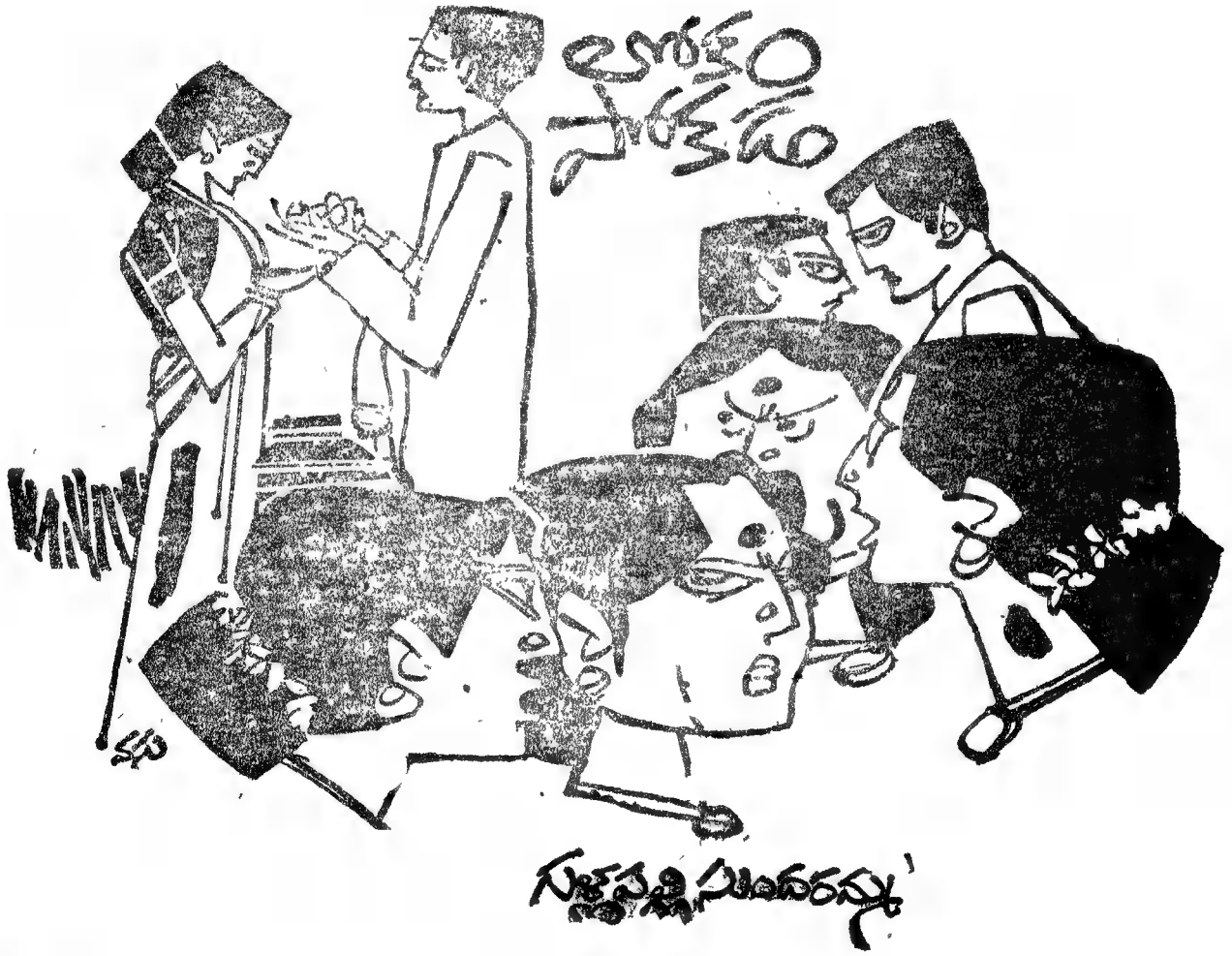
కంగారూ

ఇదొక చిత్రమైనా కాదు. ఈ విభాగానికి చెందినవాటిలో ఎక్కువ ప్రసిద్ధి చెందింది. అగ్రస్థిలియా, టాస్మానియా లలో దీని ఉనికి. రెండు వెనక కాళ్ళ మీద జూత్రమే గెంజదానికి అలవాటుపడ్డ దీనికి, తల, ముందు శరీరభాగం కుక్క పైజాలో ఉన్నా, వెనకభాగం సుమారు గాడిద వరి మాణంలో ఉంటుంది. ముందు జతకాళ్ళ మూతం చాలా చిన్నవి. తినేప్పుడు కొద్దిగా వేలమీద ఆధారపడిపోయి 4'-5' ఎత్తు ఉండే వీటి తోకకూడా పొడవుగా, బలంగా ఉంటుంది. నిజానికది వెనక మూడోకాలే! ఆడవాటికి సంబంధించింది. పుట్టిన పిల్ల బొత్తిగా అనపాయ సింథిలో ఒక్క అంగుళం మాత్రం ఉంటుంది. గుడ్డిగా, వెంట్రుకలులేని అవి, తల్లి నెంపిలో దూరి, అక్కడే తల్లిపాలు తాగుతాయి. నాలుగు వలెలకు బయటకు వస్తాయి, కానీ ఏ

మూతం అలవాడి అయినా తల్లి నెంపిలోకి దూరిపోతాయి. వెనకనుంచి ఎవరైనా తరిమితే, వరిగెడుతున్నప్పుడు తల్లి పిల్లను తీసి ప్రక్కన పడవేస్తుంది! ఇది తన రక్షణకో, పిల్లలక్షణకో, దానికే తెలియాలి! పాధారణంగా వరిగెడుతున్నప్పుడు 4-5 అడుగుల దూరమేస్తుంది. అయితే అవసరమైతే రక్షణకు 25 అడుగుల దూరం కూడా వేసి పోగొట్టుతాయి ఈ కంగారూలు. చిన్నపైజా కంగారూలుకూడా ఉంటాయి. వాటిని 'వల్లపీలు' అంటారు. గ్రేటెం, లేట్లలాగే వీటి ముఖ్యమైన అలవాట్లు. అయితే కంగారూ, కనబడక పోయినా, వరిగెడుతున్నప్పుడు తోక వేలకు కొట్టుకోనే శబ్దం వినిపిస్తూ ఉంటుంది దాటు, దాటుకి. —సమ్మి కోనేటిరావు

వైద్యునికి మేత

మంచి 1 ని చేతుకు 2 ని స్థావరం ద్వారా బయటికి రావచ్చు, లేదా 2 స్థావరం నుంచి 1 ని చేరి, 3 వ స్థావరం గుండా బయటికి రావచ్చు. ఇందులోని మూడు స్థావరాలకు అంతేలు వెయ్యకుండా నల్లని గంగుపూసి ఉండడం గమనించే ఉంటారు. ఈ మూడు స్థావరాలలోకి ప్రవేశించే అవసరం భారతీయుడికి లేదు. శత్రువును అందులోకి తరమడం సాధ్యమూ కాదు. ఒకవేళ శత్రువు తెలివితక్కువగా వాటిలో వ వే 8 పై ఫలితం అనుభవిస్తాడు. మూడింటిలోనుంచి బయటికి పోవడానికి వే రొకదారి ఏదీ లేక కన్నంలో ఎలుకలా కనుక్కుమంటాడు. కనుక ఈ మూడు స్థావరాలను గురించి ఆలోచించనక్కరలేదు. శత్రువు ఏ ఎత్తులు చేసినప్పటికీ భారతీయుడు మాత్రం ఈ క్రింది తొమ్మిది స్థావరాలనూ వరుసగా సంధర్శించాలి: 24-20-19-15-11-7-3-1-2 శత్రువు కూడా ఈ రహస్యం కనుక్కుని తాను కూడా 1 వ స్థావరాన్ని చేరుకోవాలని ప్రయత్నిస్తే చచ్చినదారివే పారి పోవలసివస్తుంది, లేదా భారతీయు యొధుడి చేతుల్లో 2 వ స్థావరంలో గాని, 3 వ స్థావరంలోగాని పాతం అయి పోవలసివస్తుంది కనుక శత్రువు 1 వ స్థావరంవైపు పోవడం అతడికి ఏమీ కష్టమకరం కాదు. భారతీయుడు పైన చెప్పిన తొమ్మిది ఎత్తులూ చేసేసరికి, శత్రువు కూడా తొమ్మిది ఎత్తులువేసి 5, 8, 11, 13, 14, 16, 19, 21, 24, 27 అవే స్థావరాలలో ఒకదానిలో ఉంటాడు. అతడు తెలివితక్కువగా 3, 6 స్థావరాలలో కనుక ఉండినట్లయితే చచ్చిపోతాడు. ఇటుతరువాత శత్రువు ఎక్కడికి వెడితే అక్కడికి భారతీయుడు వెన్నంటి వెళ్లి, అఖరికి మరో 8 ఎత్తులలో శత్రువును పట్టేస్తాడు. అంటే మొత్తం 17 ఎత్తులలో శత్రువు దొరుకుతాడు. శత్రువు తప్పుగా అడితే ఇంతకన్న తక్కువ ఎత్తులే చాలు. శత్రువు 5 వ స్థావరంలో (64 వ పేజీ చూడండి)



అవిదాకం

అవిదాక అవధ. అయితే ఆ ఊరి వారంతా అవిదాక మనాధవే అనుకోడు.

సంఘం దృష్టిలో అవిదాక పతిత. అయితే సంఘం తననలా అనుకుందికీ కారణవేచిటో అవిదాక తెలియదు. తెలుసు కుందుకు ప్రయత్నించదుకూడా. బహుశ అందువల్ల మరింత బాధితవు ఉపయోగ మేమీ ఉండదని ఆవిడ అభిప్రాయం అయ్యుండొచ్చు.

అయినా, ఎంత గుండే నిబ్బరం గల దైనా, అవిడదీ అందరినంటి మానసజన్మే అనడంపల్ల, అవ్వడవ్వడూ తటస్థమదు తూండే అనందర్పపు సంఘటనల్ల అవ మానాన్ని భరించలేక హృదయ దౌర్బల్యా నికీ గురొతూ, కొన్నిపూటలో కొన్నిరోజులో అజ్ఞాతంగా అచేతనంగా, తన గుడిశలోవే వుండిపోతుందావిడ. బహుశ, అవిడ దుర్బర జీవితానికి మనశ్శాంతి కల్పించే సమయం అదేనేమో.

అయితే, అందుకూ అనేక కొత్త అవ వాదుల్ని కల్పించి చెవులు కొరుక్కుంటూ వుంటారు, ఆ ఊరి అమ్మలక్కలంది రూసు. పాటి స్త్రీలైఉండి, తన పరి స్థితి అర్థంచేసుకోకుండా ఇటువంటి ప్రదా రాలు చేస్తూన్నందుకు ఎంతో నొచ్చు కుంటూ తనలో తనే కుమిలిపోతూ ఉంటుం దావిడి అందుకే! మొదట్లో, నలుగురి వద్దా తన ఇబ్బందుల్ని వెళ్లబోసుకుని గుండేబలుపు కాస్త దింపుకుండామనీ, నలుగురికీ తన చేత వైతన పొయంచేసి నాలుగుడబ్బలు సంపాదించు కుందామనీ, అనుకుని వెర్రిబాగుల తనంగా వెళ్తూండే దల్లా, ఆ వెర్రిన చోటల్లా వారుచేసే నిరసననూ, మోపే నీలవ నిందలనూ; సహించి, సహించి, ఇంక సహించలేక, ఇవ్వ డింక ఎంత అవసరంవచ్చినా, నలుగురున్న చోటికి వెళ్లడం అంటేనే నల్లమాలిన తయేం పట్టుకున్నందున, ఆ ప్రయత్నమే

విరమించుకుందావిడ. అయినా అవ్వడి మాత్రం ఆ విషయాలూ తప్పియా? 'చూశారా, మునుపల్లా, 'అప్పంలో' పొదుం విసిరిపెట్ట మంటారా? అప్పుడ లొత్తిపెట్ట మంటారా'— అంటూ కూడా నవికోసం కాళ్లా వేళ్లా పడి తిరుగుతుండే అవిడగా రివ్వడు ఎదుట వద్దా కూడా మొహం తిప్పకుని ఎలా వెళ్లిపోతుందోనూ— అయినా, పట్టింది చింతకొమ్మ అయినపుడు ఇహ కూలినదేం ఇర్రుంలే దానికి! అంటూ అందుకూ అనేక అవనిందలు పడేయ్యడమే కదా అవిడమీద!

అమధ్య ఇటువంటి చికాకులేనో వచ్చి కొన్నాళ్లపాటు ప్రజలకంటే పడకుండా పడున్న అవిడ, మళ్లా ఈనాడే తిరిగికాలవ కొచ్చింది. అప్పటి కప్పుడే కొందరమ్మ లక్కలు ఆక్కడచేరి వేడివేడైన పుక్కిట పురాణాల్ని ఒకరి తిరునాటాకరు వెళ్ల బోస్తున్నారు. అంతవరకూ తనూ ఆ కాల

శ్రీమంత్ పాల్గొని, పొద్దు పోతూవుండున తప్పనిసరిగా, బలు వై న సీతల్ల బిందెనూ, మోసెడు పడిటట్టల్ని భుజాని తెత్తుకుని గట్టుమీద కొచ్చిన ఒక పూర్వ మనాసిని, అవిడై అల్లంతదూరంతో చూడగానే, దబ్బున అన్ని పాపంచాలు దిగి 'అదుగోనరా అవీ!' అంది, తడిచెంగు నోటి కడ్డం చేసుకుంటూ అశ్విగ్యంగా.

'విజంగానే? అయితే అదిండా ఇక్కడే తగులడుండున్న మాట' అంది, ఎత్తుకున్న నీళ్ల బిందెని మళ్లా దింపేసి, నోటికి వదుసు పెట్టుకుంటూ ఇంజనీరింగుయ్యినిడి.

'చావ్? ఇదీ, అడవాళ్లందరి వరువూ తీసి వారేసేందుకు పుట్టిన అడదరా!' అంది శాన్సాళ్లకి మళ్లా అటునంటి చాలి శ్రీమం దొరికినందుకు గులకలు మింగుటూటూ కాస్త వయసుమచ్చిన ముఖావిడి.

'బాగా చెప్పావ్! తేకవీతే, ఆరోజు జరిగిన గొడవకి మరొకటిగనక అయితే విషయం వచ్చుండే దీపాటికీ' అంది తన కుమార్తె తోముతాగన్న బిందెమీద మాసిస్తూ ఇంకొకవిడి.

నీలాటి రేవంతా తనకి వినిపించేలాగా శాలా అడిపిసుకోడా చూసి దెవురు బెబురుగా మొదటిపాపంచా మీదే నింబడిపోయిందలా అవమానంతో కుంగిపోతూ. ఎలాగో నీళ్లు ముందుకుని దిండ్ల భుజాని తెత్తుకుని ఇంటికెళ్లి పోయిందావిడి.

'అయితే, తను విషంజిని చాలాలా? ఎందుకూ? ఆ రోజు జరిగిన గొడవ! అసలేం జరిగిందా రోజున? ఇంటికి వచ్చి తనని తన్నే ప్రశ్నించుకుం దావిడ

జాను, ఆరోజు, అంటే, పదిపానోజాల క్రితం సరిగ్గా, అదేరోజున, మిట్టమధ్యాహ్నం మంచినీళ్ల బిందె పట్టుకు చాలన కొచ్చిందావిడ. ప్రతిరోజూ నీరట్టై కొంవతో స్నానం చేసి బిందెనునీళ్లు పట్టుకొనే మధ్యాహ్నం పొద్దున్నటివరకూ మళ్లా అవసరం అని అవిడకి, ఆరోజు ఖర్చం చాలక, బిందెలో బల్లినడి చాడవల్ల మళ్లా ఆ ఎటాకానూ. తావలకి రావలి సాచ్చింది.

దోసి, పొత్తుమ్ముకూ, అసలే వారి దొడ్ల మీద ఆంగరూ అనేకవిధాల అనుమానిస్తూంటే, అందుకు అనువుగా,

అతనూ ఆ నడిమధ్యాహ్నంవేళ అక్కడికి పొనానికి రావాలా?

అవిడోచ్చేనరికీ, అవతలి గట్టున, గేదెల్ని కదుక్కుంటూన్న ఒకరిద్దరు పాతళ్ళూ కూడా తీరా అతనొచ్చే వేళకి, ఏదో అర్థంగా నవ్వుకుని ఈంలు కొట్టుకుంటూ, దబ దబా పశుపుల్ని తోలుకుంటూ వెళ్లిపోడం మూలాన్న నిర్భాసుష్యంగా వున్న ఆ మారుమూల, ఆతన్ని చూడడంతోనే, మనసులో ఏదో అర్థం కాని అనందం ఉరికలేస్తూన్నా, నిజానికి నిలావునా కంపించిపోయిందావిడ

అతనూ, అదే పరిస్థితిలో వున్నాడో ఏమో, మొదట మెట్టు దిగడానికి తట ఎటాయించినవాడల్లా. మళ్లా ఎందువల్లనో నాలుగువేపులా ఓమారు పరికాయించి మాసి, దబ్బున అవిడి వర్తకొచ్చి, 'ఇండా, ఈ పువ్వున్నే కదూ, ఆ రోజు జేరంచేసి కొంతోపోయావా?' అంటూ ఉత్తరీకుం చెంగులో కట్టుంచిన సంపెంగలు తీసి అవిడ చేతులో పోశాడు.

ఒద్దనుకుంటూనే, నాట్లు నెదుకుని, అనందంతో కళ్ళ, కదల్చుకుని ధైర్యం చేసి ఓపారి అతనివేపు చూసిందావిడ.

ఎర్రని బీరల్లో, నిప్పుపాగా, అంత ర్యంలోని నిజాన్ని తెలియజేస్తూవు అతని కళ్ళలోకి చూడగానే, అవిడ కళ్ళనూ చెప్పుగొల్లాయి.

శాల ఒకరి కళ్ళలో మరొకరు ఏవేవో విషయాలను చదువుకుంటూ వారెంత సేవలా నిలబడ్డారో, పట్టుముట్టిన జననందడికి ఇద్దరూ ఉరిక్కిపడి యధాస్థితికి వచ్చారు.

అదా, మగా, దాదాపు ఓ పదిమంది, ఏదో వింత జంతువుల్ని చూసినట్టు వారి వైపు చూస్తూ గట్టుమీద నించున్నారు. వారికి కాస్త ఎడంగా, కాళ్ళు రెండూ మెలేసుకుని, కర్ర నానుకుని, బాలకృష్ణుడి పోజులో నిలబడి, 'దీని కంఠకి కొంకట్టి నేనే నుమా!' అన్నట్టుగా సలితవంగా చూస్తున్నాడు ఇండా కటి వమల కావర్తలోని ఒకడు.

'ఏవండీ, పేష్టెరుగారూ! అతనెంత పెద్ద కరణంగారి బావమరిడైనా, ఎంత బస్తిలో ఉద్యోగం వెంటబెట్టొచ్చిన పెద్దైనా, నలుగురూ, నడచేచోట ఇంత

తెగించడం? ఓ, నీటి, జాతీ అశ్విగ్యలేదూ మనిషికి?'

'అ, అదేమి మొగట్టావో వాళ్ల రోగానికి అక్క వాల పెట్టుకుంటే, కదే ఇండాగా నేర్చేదిటండి! నా మాటవలెన్నా తెల్లజేస్తేగా, అవ్వడూ.'

'అ, ఇవారంటే, ఈ పాతికపాతళ్లవల్ల దొరికి పోయారాగనీ, అన వెన్నాళ్లబట్టి ఈ భాగవతా లిక్కడ జరుగురున్నాయో! ఎవరికెరుదా? ఇంతకీ, ఆ భాగవత్తుట్టు మొదట్లోనే ప్రయత్నించి గడ్డి పెట్టిన గొడం ముచే నవ్వు.

'ప్రయత్నం చెయ్యలేదయ్యా! ఎప్పుడో గొడవలెచ్చినా, ఆ శైలాగాడు : డినిస్తేగా మరినాడికి, పీడికి ఏవుండోగానీ-

'ఏం వుండడం నీవీటి, ఆ ముసలాడూ ఇతన్నా ఏదో ఉద్యోగం వెంటబెట్టి పింఛి పుచ్చుకన్న వాడెటాగా! అది వారిద్దరికీ చుట్టరికం! ఈ వ్యాఖ్యానాలన్నీ మొగవాడ మధ్య జరుగుతూవున్న మాట.

'అయితేమాత్రం, దానికి, దీనికి ఏం నడచందం? తప్పుకుండా మరెదో వుండుంటుందీ రిచాస్యం, చాటుగా శాలా దారిక పీక్కోకపోతే అడిగెన్నారాడూ ఆయన్ని!'

'నిలసరా, నిలదీసి నాలుగు సంగతులూ అడిగెద్దావే ఎప్పుటికప్పుడు శాలా అనుకుంటూవుంటా, అయినా, అదే ఖర్చవేగాని, తీరా ఎరటపడే సరికి, ఒక్కమాటన్నా పెగల్లు ఎరికాదా, ఎక్కణు రోవల్లమాలిన వినయం వచ్చినడుతుందికదా, వెధవ సాదా!'

'దావే, వర్చస్వం'టారు.

'అంటే, అందరూనా?'

'ఏడ్చినట్టే వుంటే తెలిసి, వర్చస్వంటే అదొక విధమైన ఆకర్షణ. నీట, నిజాయితీగల సమీరయాల మెహల్లోమాటమే ఆ శక్తి వుంటుంది.'

'అంటే, ఈ మానవాడి దగ్గరంత శక్తి ఉందంటావ్. అయితే, నాడు వెనకేనొకొస్తున్న ఇటెన్లనూ ఆ శక్తి ఉండేనా అర్థం, 'ఏడ్చినట్టే వుంది వెధవ విపర్య.'

'ఈ యదార్థం రుజువౌతుందో, లేదో చూస్తావుగా' ఇది యువకులమధ్య విమర.

'అయినా, నలుగురూ, నడచేచోట పీళ్ల కిదేం పోయ్యాలంటే? ఓ, మొగవా

బలము మరియు శక్తి కోసం—బోర్నవిటా!



బోర్నవిటా రుచి సాటిలేనిది..



ఇందుకు కిటుకు—కోకో!

కోకో, పాలు, వందదాన మరియు మార్క్తో విరేకమైన
వర్తతి ప్రకారం మిశ్రణము చేసిన ఫలితము. అదిక శక్తి నిచ్చే
పానీయము—బోర్నవిటా! బోర్నవిటాను పేడి పాలలో కలపండి.
ఈ రుచికరమైన పానీయము వలన శక్తి మరియు బలము పొందండి.

బలము, శక్తి మరియు రుచి కోసం

డౌబుల్ బోర్నవిటా

దేలా అపూరించినా, అడవిన్న దీనికైవా
నిడియం వుండేదా ?

‘దాని పిగ్గుచివడ. దానికి పిగ్గుంటే
కట్టే అసలూ, అయినా నల్లగా తారు
మల్లె మొహం, మొహంనిండా మచ్చలూ,
ఇంట్లో రంధవంటి పెళ్లాం వుండగా ఏం
మీసీ పలుస్తున్నాడంట దీన్ని.’

‘ఆ, ఆ చేయకున్నది చేత కాన్దయితే
నరే, వెనకటికోసారి, మా వారిలాగే, వాళ్ళ
దూరపు బంధు వాళ్ళాడతో. ఏదో సర
దాగా సరసాలాడేనరికి, మరి ఫదిరోజలాడా
పొయ్యితో అగ్గి పెట్టుకుండా వుట్టింటి
కెల్లి కూచుని.

‘మరెప్పుడో ఇటువంటి పొరపాటు
చెయ్యవే--’ అని ఒకటికి నాలుగుపొరల్లు
అయ్యుచేటి చెప్పించి, చెంపలు వేయించి
గాని ఒడల్లే దివకో వేయ.’

‘అలా ఇవన్నీ అమ్మలక్కల మధ్య ప్రతా
పాలు. ఏ వేరెక్కుక్కలెలా అరుచుకుంటే
మనకే!’ అన్నట్లు స్నానంచేసే తడివంచెని
రెండుచెంగులూ పట్టుకునివెండేసుకుంటూ,
ఇంటిదారి పట్టుడలను.

‘ఇంతమందీ, ఇన్ని అనుకుంటూన్నా
అక్కయ చెయ్య నంత అల్ల విచారా? ఇతనికి!
నూపిద్దాం మన మజా’ అనుకుంటూ,
ఏదో కూడబలుక్కుని, గబ గబా, అతన్ని
దాటుకుంటూ ముందుకి వెళ్లిపోయారు
ఆ గుంపులోని కొందరు యువకులు.

‘ఇదెక్కడి గ్రహచారమా!’ అనుకుని
దీగుల్లో దిగజారిపోతూ, బిందె భుజా
పైత్తుకుని, వంచిన తలెత్తకుండా, ఇంటి
దారి పట్టిందావిడ అప్పటికప్పుడే, దారో
వున్న అతని ఇంట్లో ఏదో గొడవ జరుగు
తుంది. అరిస నంచెవి, పింజెసిడుతూ,
శూన్యంలోకి చూస్తున్నట్టుగా, ఇవతం
అరుగుమీద అతను నిలబడి ఉంటే,
‘అయిందా శాస్త్రీ’ అన్నట్టుగా అతనివేపు
కోర చూపులు చూస్తూ, పై కేవీ ఎరగ
నట్టుగా కరణంగారితో ఏవో మాట్లాడు
తున్నారు ముందుగా పరుగులెత్తుకొచ్చిన
ఆ యువకు లిద్దరూను.

‘అయ్యో, అయ్యో, అరుగురు పిల్లం
రెండ్రవైయిందీ, నీ కిదేం పోయేరాం
దయ్యా ? హ్యూ, రెండుచేతులా రోరు
కొక్కుకుంటూ అంటుంది కరణంగారి
తల్లి భుక్తాయాసం తీర్చుకుందుకు అరుగు

లోకంప్రతికడ

మీది వడి దొర్లుతూన్నదల్లా దబ్బున
తేచి కూర్చుంటూ.

‘అంతంతలేసి బస్తీల్లో వున్నా, వీధులో
కెళ్లారంటే వంచినతలై డవేనిట్లకూడా
అలవాట్లేదే అమ్మా, ఆయనకీ మరి
నన్నా, పిల్లల్ని గంగలో ముంచడానికి
ఆ మాయదారి ముండి ఏం మందు
చల్లించిందో ఏవోగానీ,’ అతని భార్యగవల్లు
తోపల్లించే కీచుగొంతుకతో ఏడుపురాగం
పెట్టి అంటుంది.

‘అయ్యో భర్తమా, ఒకవేళ నిజంగావే
తను ద్రోహం చేస్తున్నదా,’ మొద్దుబారి
పోతున్న పాదాల్ని బలవంతంగా ఈడ్చు
కుంటూ. ఎలాగో ఘటాన్నింటికి చేరేసి,
నీళ్ళబిందె దింపి, మూలనున్న చింపిబొంత
పరుచుకుని పడుక్కుని, కన్నీరు, మున్నీ
రుగా కార్పించితను. ఎక్కణ్ణించొచ్చిందో
అంత దుఃఖం! ఇన్నార్లబిట్టే, నిదా
యించి పెట్టించిన పృథయ వేదనంతా
కన్నీరు రూపంగా బయటకొచ్చి, చీర చెం
గంతా తడిసి ముద్దచేసేశాక చాస్త గుండే
బరుపు తగ్గింది తిలనికీ. అంతే? అరోజా
తడిసిన జాబ్బుతో తల బలువెక్కి, దాని
మీద తగిలిన జ్వరం ఫదిరోజాలపాటు పడక
పైవే పడుండి, వాలుగురోజం క్రితం
వరకూ మళ్లా లేవలేదు తను

అయితేనేం, తన ప్రవర్తనని వేయి
కళ్లా పరీక్షించడంతో అంత శ్రద్ధమాపిన
సంఘం, ఒకటిబాదు, రెండుబాదు, ఏడంగా
పదిరోజాలంత జ్వరంతో నంటిమీద తెలి
నన్నా లేకుండా తను పడుపుప్రడు, ఏ
కొద్దిపాటి సహాయమైనా చెయ్యగలిగిందా?
అసలీ పదిరోజాలాయి అసలేమై పోయిందో
ఎక్కడికి పోయిందో నన్నా కనుక్కుందా?
అగిలేదు. ఏదో బతికి లేబట్టే కానీ,
ఒకవేళ నిజంగా చచ్చిపోయింటే కూడా,
శవం కుళ్ళి దుర్గంధం బయల్దేలే దాకా,
వీళ్ళవరూ తొంగైనా చూసుండేవారు
కారేమో కూడా!

అంత నిరాశిక్తంగా ప్రవర్తించిన
ఆ ప్రజలే ఇప్పుడు తను బతికి బయట
పడగానే తప్ప తెచ్చడానికి మళ్లా
తయారూ!

అసలు, సంఘ సంస్కరం మంటూ

అధికార వ్యతాయింకే, ఈ మేకనప్పె
పులులంతా, మన మతాచారాల పేరుచెప్పి
తనవంటి వారందర్ని మరింత నడిపిది
సాల్పెయ్యడవే అప్ప, మానవహృదయా
స్వరూపేసుకుని, ఏ పరిస్థితులవల్ల
ఎవరెలా దిగజారవల పొచ్చిందోనన్న
యధార్థాన్ని విస్మరించి, అన్యాయంగా
అధోగతికి జారనున్న వారందరికీ చేయూత
నిచ్చి ఆదుకుండానన్న సద్భావం ఏకోశా
నన్న ఉంటేగా! ఇం దురే, వీళ్ళకంటే
సంఘంలో వేరెన్నులుగా నిరసించబడ్డ
వాళ్ళు కూడా ఎంతో మేలని అనుకోవడం.
మరి, దిక్కు మొక్కు లేకుండా పడున్న
తనకే పదిరోజాలూ తనకున్నంతలోమా
ఇంతగంజి తెచ్చిపోసింది, ఆ ఎదురుగుడి
సెలో ఉండే పిల్లేగా! వైష్ణవకులంతో
వుట్టి, అవ్వడంగివాణ్ణి పెళ్ళిచేసుకుతా.
దేవేగా ఆపిల్లని వాళ్లంతా ద్వేషిస్తూంటా!
మరి దిక్కులేని పిల్లనిచేసి వీరందరూ
దాస్తేనైన అన్యాయంగా వడేసిన అపవాదుల
ఫలితంగా ఎవ్వరూ దాన్నిపెళ్ళాడకపోడం
మూలాన్న చేసుకుందుకు సిద్ధపడ్డ ఎవడో
ఒకజ్జీ అదిచేసుకుంది. ‘అమ్మ పెట్టా
పెట్టదు. అడుక్కు తివానివ్వదు’ అన్నట్లు
వీళ్ళూ ఆదరించక, ఆదరించినవాళ్ళనీ
అశ్రయించక అపిల్ల ఎలా బ్రతకగలుగు
తుందనో వీళ్ళ అభిప్రాయం? ఇంతకీ,
జాతి ఎదైలేవేం, గుణం ప్రధానంగానీ,
పాపం చేసుకుంటూన్నది కూలిననైనా
‘జరంనోటికి బాగుంటుంది. ఈవండోల్ని
వోట్ వేసుకోండమ్మగారూ!’ అంటూ
ఈ పదిరోజాలూ, రోజూ మందుతోదాటు
ఓబత్తాయినడడా తెచ్చిచ్చి తనకెలాఉండీ,
ఏంకావాతో అన్ని యోగక్షేమాలుచేసే మరి
ఇంటికెల్లి కూడులివేవాడు పాపం! అసలు
తనకి, బాగాఎక్కువైన రెండురోజాలూ,
ఆపిల్లనిక్కడే వుండిపోమ్మని. జావకూడా
దేవేగా కాచుకురావడం! నిజానికి మానవ
జన్మంటే అదీ, ఇలా దొర్లుకుపోతూన్న
అవిడ ఆతోచన్నకి పిల్లి పడదోసిన గిన్నె
చప్పుడుతో అడ్డుకల్గింది. ఉలిక్కిపడితేచి
కూర్చుని, వాలుగుమూలా నూసిందావిడ.
వాలుగువేపులా బాగా చీకటిపడిపోయింది.
అగ్గిపుల్ల సాయంతో కీరసనాయిలు బుడ్డి
వెతుక్కుని వెలిగించింది, ఎర్రకిరతో
కాలాన్న పల్లి చూడగానే బుడ్డితో

తీరనవాయి తెంతా తేదని తెలుసుకుందామి.

పడతేదని ప్రాణమేమో, కడుపుతో బాగా ఆకలవుతుంది. లేచి చిలక్కొయ్యనున్న పందిలో చెయ్యిపోనిచ్చి తడిమిచూపిందామి. నంది అట్టుడుగున బియ్యంనూకలు జరజరా చేతికితగిలాయి. మరి తెచ్చుకున్న రెండుశేర్లలోనూ పావుశేరు ఆపిల్లకి బదులిచ్చిందామె. మిగిలినవి, వదిరోజులకన్నా ఎక్కువగా పోయిందామె తనకి? అక్కడికి ఒక్కటెందురోజులు వాళ్ల నూకతోనే బావకాచుకుంది కూడా ఆపిల్ల. ఏదీ, ఇవన్నీ తెచ్చింటా పడేసుకుని మంచాన్నబడింది గనకనీ, పానం కులంలో కోవంటేనేనా నల్లిచ్చిన వందపు డాలకి కూలిగింజలు బాగావే కొల్పిందామె. మళ్లావచ్చి అటు కులుదంపిపెట్టుమంది కూడా ఆరోజు. కత్తివీటతో వెదురు కూరు చివర్లు రెండుకోసీ వాకిటివీరాది తాటాకు చివర్లు తుంటి, నాట్లసాయంతో అనూకల్ని ఉడకేసుకుందామి. తీరా, పొజ్జఉడికేసరికి, దీపంబుడ్డి, రెపారెపారెండుపార్లు ఎగిరి ఆరూర్లుండి నీకటితో తిరిగేందు కలవాటైనదిపోయి వావిడ ఆధరువుకోసం ఆమూల ఈమూల ఓపారి పడింది. ఏనాడో, ఎవరో ఇచ్చిన సొత దింతకాయవచ్చడి కాస్తంత ఎండిపోయిన అరిటాకుతోసహా, కొబ్బరి చిప్పలో కనిపించింది. పొయ్యిలో చాలాన్న వెదురుముక్క వెల్తురో భోజనంకానిచ్చి బిండెలోని గ్లాసెడునీళ్లు (తాగి, అంటల్లిగిన్నెలో ఇన్ని నీళ్లుపోసి మళ్లావచ్చి బోలెమీద పడు క్కుంది. మళ్లా అవిడ ఆరోవమ్మ గతం గోకి పరుగెత్తాయి. లేచికూర్చుని పొట్టులు పడిపోయున్న తనమెళ్ల మాంగల్యాన్ని పైకితీసి చూసుకుంది.

అమ్మ కడసారపు కోరిక చెల్లించడం కోసం, అతి చిన్నప్పడే బావకిచ్చి పెళ్లి చేసారు తనని. తనవీధివే అక్కగారింట్లో వుండి చదువుకుంటూండే బావ, ఈ మంగళసూత్రం ఇలా కొరికేబావన్న కోసం వించేగా. 'నీ కెంతో ఇష్టం వచ్చి, ఈ సంసంగి మొక్క తెచ్చావే కావీ' అంటూ బావ తనకోసమని స్వయంగా పెరట్లో వాటిని ఆ మొక్కని, తను ముట్టుకు ప్పంత మాత్రానికే ఆరోజంతగా పోట్లాడుతా ! హు ఒదివ మడిగట్టు కున్నప్పు డింట్లో తనువెళ్లి, చదవెన్నంపెడితే ఎంతో

వదిగా కలుపుచెవుటా రివేనాడల్లా, ఆపారి ఒదివవంటో బాగులేక అనుసాయానికి వెళ్లినప్పుడు, ఆ వాలుగు రోజులూ బుంగమూతి పెట్టుకుని ప్రతిదానికి వంక ర్లేంచి పోట్లాడుతూ తనవెంత ఏడ్చిందాడో !

అనలెస్సడు పోట్లాడినా, వెంటనే తనని బ్రతిమాలే బావ, తనక్కడున్న పాలుగురోజులూ ఒకే మొండికేను కూర్చోడం వల్లనే తనకి కోపమొచ్చి, ఆలరు వాత వదివే వాళ్లంటివేపే వెళ్లి డం మానుకుంది.

మళ్లా శలవువచ్చాయి ప్రతిసారి శలవులకి బావకి సాయం కోసం పాతేరు వాణ్ణి మాత్రమే పంపే మామయ్య, ఆ సారి బావ ఆ ఊర్లో చదువైపోయి వెళ్లి పోతూండడంవల్ల సామాన్ల కోసం రెండెడ్ల గూడుబండిని పంపించారు. నాన్నా, ఒదివాలేని సమయంచూసి 'నే నూరి కెళ్తున్నాగానీ, నీకేం తెమ్మంటావో కావీ' అంటూ జ్వరంతో వదుక్కున్న తన దగ్గరకి ఎప్పట్లా చమవుగావచ్చాడు బావ.

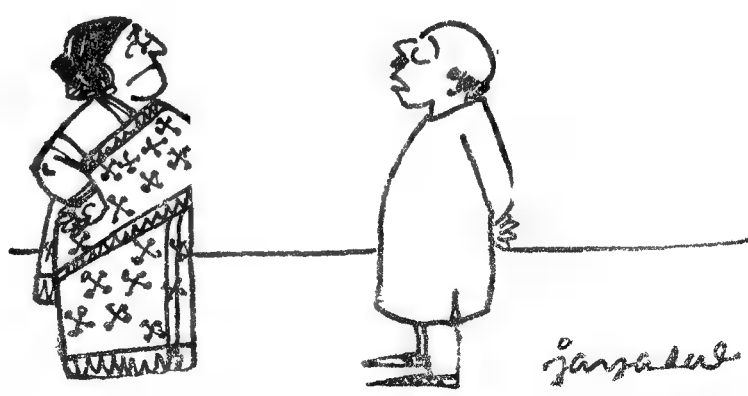
'సంసంగి పువ్వులు బావా!' అంది. అత్తయ్యగారి పెరట్లో విరజాసే ఆ పువ్వుల్ని తల్చుకుంటూ తను.

'ఓ. చెట్టంతా దురిపేసుకొచ్చి నీ

ఒక్కో రోసిస్తే, ఏం? అంటూ తలెగరేస్తూ వెళ్లిపోయాడు బావ. అంతే. ఏ దుర్ముహూర్తాన్న తనా కోరికకోరిందో అప్పట్నుంచీ ఆ కోరిక తీరని కోరికగా తన హృదయంతో అలాగే నిల్చిపోయింది- నిస్సహానిల్వూర్చి కొంతసేపు శూన్యం లోకి చూస్తూ కూర్చుందామి. ఆ వాటి వింటి జరిగిన సంగతులన్నీ ఆ వారు నీకట్లా నీదనీడలుగా అవిడ కళ్లకి గోత రించసాగాయి.

ఆ వచ్చిన జ్వరం అలాగే మశూచిలోకి దింపి, తనని అందవివారిగా చేసెయ్యడమే కాకుండా, బాళ్లు రెండూకూడా పడబోయి ఎన్నెళ్లు నైద్యం చేయించినా గుణం లేక పావడంవల్ల పెద్దలంతా కలిసి బావకి మరొకెళ్లిచేసారు. ఆ పెళ్లికి వప్పుకో ఎద్దని యిరుగుసాగు వారెంత చెప్పినా విరల, బావ నుఖం కోరుతూ నమ్మతం రాసిచ్చేసింది అను. అ.తేనాడు. నాన్న బ్రతికున్నన్నాళ్లా 'చేసుకున్న వాడెన్ని యాతనలు పెట్టివా సహించి పెద్దత్తయ్య ఎంతమంచి పేరు తెచ్చుకుందో చూలావో, కులపత్నంటే అలా ఉండాలమ్మా' అని చెప్తూంటే ఆ నీతియందు గురూచి తన యిబ్బందులేవో తనమధించేదిగాని, తన కాళ్లు బాగయ్యాకకూడా 'మరిప్పుడు నీవే ఏలుకుంటాడో, లేక మనోవల్లే

నిద్రలో ఎమ్మవగ పలవరిస్తున్నానని భూతవైద్యుడిని చూడం మళ్లీఅక్క చూశా - అబడేమో నన్నో భూతం పాలికేళ్లనుం అవీడిస్తున్న దమ్మిడు - అన్నట్టు ఎమ్మో పెళ్ళలు పాలికేళ్లయ్యలు కదూ??





అందాల కురులు మీ సొంత కు అందిమైన సిరులు కేశవరిని

మీ శిరోవాభివృద్ధికి తోడ్పడును



- * విద్యముగా వాడుటకు కేశవరిని రెడీ మిక్చర్డ్ హేరాయిల్
- * కేశవరిని పొంపుతో కేశములను కుశ్రంగా సువాసనగాపుంచుకొండి

కేశవరిని ప్రాధక్ష్ణ్యము ద్రావ్ - 14.

లోకంపోకడ

ఇస్తాదో వెల్లి అడిగెయ్యవే అతణ్ణి' అని బంధువులంతా తన నెంత విగనన లోసివా, వినలేదు సరికదా, ఏదో ఒకవిర్యాలుచేస్తానంటూ అత్తయ్య వస్తే కూడా వసేమిరా తనకేమీ వద్దని తరిమేసి పైగాతనున్నట్టు మరెవ్వరికీ తెలియనియ్యుద్దని బావకి వ్రాసి వాగ్దత్తం తెప్పించుకుంది తను.

ఇంతకీ తనిన్నియారతన్నా వద్దది పిల్లల వాడైన బావకి తనవల్ల ఏ యిబ్బంది ఉండకూడదనుకునిగానీ, పూట గడవడం కష్టమైపోతున్న తనకి డబ్బువసరం లేకదా? అందుకే పువ్వులమీస వూళ్ళో పుల్లంమ్మ నివ్వాలేక, రెక్కల్ని వమ్మ కుని కడుపు చేత్తో ఎట్టుకుని ఈ ఊరికివేసింది తను. ఏదో నలుగుర్ని మంచి చేసుకుని బతకొచ్చునని తనిక్కడకువస్తే - మరి ఇది తన మంచికే వచ్చిందో, చెడ్డకో ఏచ్చిందోగాని ముప్పై ఏళ్ళతరువాత వాటికి వేడు మళ్ళా బావ విక్కడ చూడగల్గడం? దాంతోఏదో అర్థంగానిపాతం తన నతనివేపుకి లాగుతూఉడడం, అందు ఫలితంగా ఇద్దర్ని ఊళ్ళో వాళ్ళాడిపోస్తూ ఉడడం అగ్గిబ్బ. ఇందువల్ల జరిగిన అల్లర్లు ఇన్నీ అన్నీవా? వివరికీ బాధలు వడలేక, తన బావవాదులుకోలేక, అన్నమామ 'అతను నీకేవలతాడు?' అంటూ ఈనడిస్తూ అడిగే అమ్మలక్కల్తో, 'అతడు వాకు పుప్పై కట్టిన భర్త పుతాడు' అని కుండ వగలగొట్టినట్టు

భద్రతకు, రక్షణకు పోల్చి 50 షాట్ల ఫిస్టల్ లైసెన్స్ అక్కర్లేదు. అమెరికన్ మోడల్, దొంగలు క్రూరమృగాలనుండి రక్షించుకొంది. ఏకైక ప్రమాదములు వాలు

కాలకుసయగా గజర మై వది. అటామిటిక్ 50 షాట్ల



ఏర్పాటుగండులేలేనది. విపరీతపప్పులు మిమ్ము ఆపా యునుండిరక్షిస్తుంది. జులై 1999 50 షాట్ల తోడరు; రు. 15, 50 ఏ.పి.సి. దార్జిలు రు. 2-50 కోట్లతో రు. 3-50 అవడం పొట్టుపొందికి రు. 60 మిల్లీరిజవాన్లకు ఉపసర్గకు ప్రత్యేకగోంపు.

ATLAS CO (-16)
P. O. Box 1329 Delhi-6

తప్పెయ్యాలని కూడా విన్నపిల్లో గోటి వివర సరకూ వచ్చి, మళ్ళా ఈ కాలం గానా బావ పంపారంలో మరేం కొత్త గొడవలొస్తాయో భగవంతుడా' అనుకుని ఊరుకుంది తను. అసలు తనలా వాగ్దత్తం తీసుకోవడం సారసత్వ పోయింది. ఇంతకీ, ఇందువల్ల భార్యాదిద్దలు గల బావకి తననన్నా, ఇబ్బం డెక్కు వేమో కూడా, అందుకే ఆరోజు అవ్యాయంగా తనని బావకి కలిపి అవిడ అంతంతమాట లాడి పోస్తూంటే కూడా అపరాధిలా తలొం చాల్చొచ్చింది బావకి. నా ఎన్నడోముక్కు వచ్చులారని వయసుతో, ఈ పుస్తక కట్టించు కున్నందుకు ఫలితం. భర్తానికి కట్టుబడి జీవితాన్నంత ఇలా వృధా చేసు కుని తను బతుక్కొన్నూంటే, ఈ గుడ్డి లోకం దృష్టితో తనకు కులటగా ఇని పిన్నూడా! ఇంకిలాకూడా బ్రతిక్కుంటా తను బంపంతంగా చాలాలా? చీ, ఏంజాతి ఏం నీతి... ఏవిటో, ఏనాడో వద్దనుకున్న ఈ సంఘంలో తనకేంపని? తన బావనుఇం తన బావ శ్రేయస్సు ఏదో ఆ మార్గం అను ముఖ్యంగా చూసుకోవాలి గానీ! అందుకేం చెయ్యాలి! అవిగప్పట్టు ఇవ్వాళ్ళటిట్టి ప్రశాంతంగా సాగిపోతున్నాళ్ళో నంసా రంలో ఇప్పుడు తనవల్లే ఇలా దుమా రాలు లేవడం మొదలెట్టాయి గనక తను మళ్ళా వాళ్ళకెడ మైపోతే? ఈ ఆటో చనతోచగావే, దిగ్గునలేచి, అచిరుచికట్టో లేదుముకుంటూ, దిబిదబా తనకున్న వెంజూ ముంతా ఓగవే సందితో పడేసి, గోడ కెండగట్టిన చింపి వీరవిప్పి పింజ పెడుతూ గుడిపె వాలుగుమూలా చూసింది అయితే, తనయింటిని, ఈ ఊర్ను, తన బావని వదిలి ఎక్కడికన్నా వెళ్లిపోవాలా? అమ్మయ్యా! తను బావని అప్పు డప్పు డన్నా చూసుకోకుండా ఉండలేదు, ఇంతకీ కళ్ళతో చూడ్డంతప్ప బావ దరిమిలాకి తనెప్పుడన్నా వెళ్లిందా? దివర కొక్క మాటన్నా ఎప్పుడన్నా మాట్లాడిందా? చేతుల్తో మొహం కప్పకుని, చిన్నపిల్లలా ఏడ్చిందావిడ. ఒంటో నిస్తూ, మనసుతో వేదన కలిపి ఎంతవేదనా విప్పు హగా ఉండిపోయిందో అవిడ, కోడికూత వినిపించగావే, ఉలిక్కిపడి మళ్ళా యదా స్థితికి వచ్చి బస్తా ఖజానా కెత్తుకుని

కీచుమంటూండే తలుపుని మెల్లగా దగ్గరేసి, కాళ్ళ పజుకుతుంటే, బలువెక్కిన గుండెల్ని చేత్తో రాసుకుంటూ బయల్పెరింది. గబగబా వడుస్తూన్నదిలా, తీరా కరణంగారి గుమ్మండాలు బోతూంటే కాళింక కడలదండం మాచేతాయి ఏం జరిగిందో, ఏవో ఇంట్లో వాళ్ళంతా వెనక మండువాలోకూడి ఏదో గొభరాపడుతూంటే, ఊళ్ళోవాళ్ళంతా ముందర వసారాలో నిలబడి తీవ్రంగా దేబ్బిగురించో తర్కించుకుంటున్నారు. యింట్లోని ఆలాన్ని నిల్పుకున్న అతన్ని పొటపుగా వీధిలోకి తీసువచ్చి ఏదో అడుగుతున్నాడు ముసలాయన. ఓహో దారి పొడుగున అందరూ ఇంత పెంద్రో చే మేలుకుందులు కారణం ఇదా అనుకుంటూ గొభరాపడతూ వేరే మార్గంలేక, ఒద్దకుంటూవే గోడ వార నక్కిందావిడ. ఇంటి క్లాన్త ఎడంగా వచ్చాంగదానని గొవల్లు మామూలు పొయిలోనే మాగ్లాడుకుంటున్నారు వాళ్ళిడారూ.

'చెప్పెయ్య బాబూ, ఇన్నాళ్ళూ ఇంత యోగ్యుడనిపించుకున్న సుప్రస్, యిలా వంతెంపట్టడం ఏమీ బాగుండదు' బతిమాల్తున్నాడు ముసలాయన.

'నన్ను నమ్ముకున్న మంకరికి వాళ్ళ తం ఇచ్చేయడంవల్ల తప్ప, దాచులసేసి రహస్యాలా తలపంపులోచ్చే తప్పుదారూ, వాటిలేవు. నామాట నమ్మండి', పొడిగా అంటున్నాడతను.

'హీనీ, ఇలాగనన్నా నీ భార్యకి చెప్పం దొయ్యగా?'

'చేవే సవం ఎర్రచే' అంటూ ఓసారి, రెండూరుల్లాదా, ఒడ్డునూ చెప్పాను. వెధవలోకం, అబద్ధాల్ని నమ్మినంత త్వరగా నిజాన్ని నమ్మడే? లేంపోతే ఎవర్నో పేరంటాల్ని పెన్నుకవేయకుం బదులు పాపం ఆ కావచ్చునే పెట్టుకున, ఆగిరి, పసుపుకుంకం అవిడలే ఇవ్వనే అంటే, దానికి వెయ్యి విలపలు పనివలూ అల్లి, నావారాద్దంతంచేసి చిరకి నూలులో దూకుతుందా? చెంబే దిగ తియ్యబట్టి గని, లేకపోతే పిగ లేస్తా నోదేవాళ్ళా? ఛీ, సో అడదాల్ని చూసే ఇంత అలుపా దీనికి?'

'ఇలా చేయడం తప్పేననుకో, అయినా నువ్వలా విడిగా సంధించడం, పైగా...'

'అదితప్పేనుకోండి, అయినా దేమిటి పొడిగా అరోజు వేసలా చెయ్యాలని చేంబ లేదు. తాతయ్య పొయడంటే పొరుగు రెల్లినాడే, దిహనక్రియల విమిత్తంగా ఆగి, ఎలాగో నగందారి ఒచ్చాను గదా, మళ్ళా వెనక్కిందు కనుకుని కాలవ గట్టుంటే ఇలా పచ్చేసి ప్లాసం చేశాను అనుకోకుండా అవిడ కనిపించింది. మనసులో ఏనాడో నాటుకుపోయిన మనుత కాబణంగా, సరిగ్గా సమయానికి దగ్గరున్న ఆ పువ్వుల్ని అవిడోచ్చాను. అంతే!

'అయినా, ఎంతన్నా వరాయాడదేనా?'

'కాదు, ఆడ నాకు వరాయెప్పటికీ కాదు. భాజామంత్రాల్లో, అగ్నిశాక్షిగా మంగళసూత్రం కట్టినవా...' అనేశంక గట్టిగా అరిచేసినవాడల్లా అంతలో వారిక్కరుక్కుని దిరుకున్నాడు అతని కేకలు వినగానే, ఇంట్లోవాళ్ళంతా వారి కే లేంపుల్తోనూ ఇవతరికొచ్చి, బల్లలా గోడకంటుకుపోయిన అవిడే పుష్పంగా చూసేశారు. 'ఇదుగో, ఈ మరడెమ్మ తల్లి, నాకాతురి కావరంలో నివ్వలు సోమూంట' అంటూ తీర్థయాత్రలు పూర్తిచేసుకుని ఆ సాయంత్రమే వచ్చిన అతని అక్కగారికి అవిడే చూపించింది కరణంగారి తల్లి, 'అలాగా!' అంటూ అనుమానంగా అవిడే వరీక్షగా చూసిన

అతని అక్క, అవిడే 'దొచేసి కిందనున్న పెద్ద పుట్టు మచ్చ, ఉంగరాజాట్టు నూసి గుర్తుపట్టే 'అయ్యో, ఇతి వా మరదిలు కాపుడ్రా' అంటూ గట్టిగా కొగలించుకుని, 'ఇదుగోనే, నీ యింటికి సుఖా పెద్దదిక్కా' అంటూ అవిడే తీరుకెల్లి అవిడ భర్తపక్కన కూర్చో పెట్టెంది.

ఇక చెప్పిలా? అంతవరకూ అవిడే నానాకూతలూ కూసి దూషించిన ఆ ప్రజలే, ఆ పోల్తోనే 'తన నవతి సుఖం కోసం తన కావరం కూడా మురుకుంటే' అంటే, నిజంగా ఇలాంటి ఉత్తమ ఇల్లాళ్లుండబట్టే, ఈసారిన్నా భూమ్మీద చిరుకునడుతుండేమోనరా' అంటూ అలాంటి నించి భూషిన్నా ఇంట్లోవాళ్ళా పై వాళ్ళా కూడా అవిడే ప్రత్యక్షమైవం గానే పూడించ వారింబిందారు.

'ఇకల మావాడి పుట్టినరోజు గురక పార్వతీదేవల్లే మీరు ముందుగా అక్షతలు వెయ్యాలి.'

'ఎంతసేపైనాసరే, మీ రొగ్గేనేగాని మా పిల్లని పెళ్ళికూటార్చి చెయ్యమం దోయ్!' అంటూ అదివరకల్లా తన ఎదురుగానే నిందించిన ప్రజలు ఇప్పుడు తుకలా అగ్రాసనం ఇవ్వడం చూసి, దొకంపోకడ అంటే ఇదే గానల్లు అనుకునేది తరళోతనే నవ్వుకుంటూ అవిడ.

వేతబడి గోతబడి
నాసెన్సీ, బంకమ్
బోగన్ అనివాదిస్తావు
గనా అమాటవాడి
మొహంమూడే అనవం -

ఎమో-అవేధవ
నామూడి-అచేతబడి
ప్రయోగిస్తే!



ప్రమాదంలో ముక్కలైన ముఖం పునర్నిర్మణం

□ 'సీయోహో' అనేటో ముక్కలైన చేతులు మన నిర్మాణం పట్టి జరిగింది. ఎడ్వర్డ్ ఫార్మియా అనే 21 సంవత్సరాల కుర్రాడికి కారు ప్రమాదంలో ముక్కల ముఖం అన్నీ ఏ భాగానికి భాగం వూరిపోయాయి. అతన్ని అనువ్రతిలో చేర్చిన నీనివిది గంటలకు అతని తండ్రి ప్రమాదం వంటి వీనిని ప్రాణానికి వెళ్లి తన కొడుకు ముక్కలైన

పాకిస్టన్ పరిశోధకు సహింసలోపున్న 'మిక్ కాచర్' అనే గ్రామంవారి ఇందిసోలు పడి గోచుకుంటుండూ, ఆ వూరి ప్రజలే ఎదురుతిరిగి పోరాడారు. ఫలితం— ఒక ఇందిసోలు, మరి నలుగురూ చనిపోయారు. ఇది మార్చి 3 వ జరిగింది.

సూర్యుని కోడిగుడ్డు !

కంపార్ట్ ఆ మధ్యన ఒక గుడిశ పొద అంతా ఇలా వస్తున్నాటి పడింది. దాన్ని 2 వ తేదీన సూర్యుని అయ్యనరికల్లా అది పుట్టుకుంటే మండి, యింటని ఇప్పుడే చేసేదట. గుట్టు



2 వ తేదీన అమ్మదాబాద్లో వారిజ అనే టౌన్ గవర్నమెంటు గిడ్డంగిలో పున్న 20 థన్నం బస్తాల్లా దొడ్ల అక్కడున్న ముగ్గురూ నడిగి చనిపోయారు. వీరు బస్తాల క్రింద పాతే ముకు పోయారట. హుద్— మనం తినమనిన థన్నం మననే తినడం ప్రారంభిస్తే ఎలా!

మంచి మార్చే!

వంతులు చేసుకునే తెల్లటి గోనులకు, తెల్లటి మేజోపుకు, కాలరుకు, పైన లోపీలకు, కుట్టు గవాలీ, వ్రతుకు కూలీలు కడిపి ఏలా కొన్నివందల మందియినారు. ఇప్పుడు వంతుల 'లెండి' లో ప్రాయపడి, వారి దుస్తులను మార్పు చేసింది శరీరానికి పూనినట్లుండే వీలం గివును, నడుముకు నల్లని టెల్లు ప్రవేశపెట్టండి. (డివిషన్ మేజోడు ఇప్పుడు వుండదు) తెల్లని దుస్తులలో చక్కగా కమి మీచే లూగు నర్తులు వీలం— శరీరానికి పాత్తు కుని వుండే దుస్తులలో అవరోకగా వున్నారనీ, "వీరియితే మోకం పెర్నమూల వంటి సాంపులు యింపుగా నాకిప్పుడే ఎక్కువ తెలుసున్నా యోచ్చే" అని అనువ్రతిలో దొంగలు(?) పార్షం వెలిగించారట.



వక్కుల ఒకం మంటలవచ్చి, ఆ వస్తువులు పెట్టి, బారడ ముమ్మర, దివి ముట్టతెల్ల పోనీకాళి లాస్తే, వారు దాన్ని 'పరిక్షణ'కు యిచ్చారట. ఆ వస్తువుకు మార్కెట్లో తగిలలే మంటలున్నట్లే వ్యభావం వుండవచ్చు. మార్కెట్లో కోడుగుడు ఏమా తింకా రాతీడం— మోకం పెట్టే.

రోమియోలకి

శృంగంగం

కలకత్తాలో ఒక కారులో విద్యార్థి నాలుగు వెటా కుంటే కారును మరో విద్యార్థి బృందం దెంజి డించింది. విద్యార్థి నాలుగు వాళ్ళ అల్లరి భరించ లేక— మా కారును వెండించడమే గతండా అసభ్యమైన నాలుగు మాట్లాడుతూ, ఇంకా అసభ్యకరమైన శింజులు చేసి ఆనందరున్నారని గొడుగువారి వారితో ఫిర్యాదు చేసినదికి రోడ్డు గాద వారి రోమియోను తప్పదమేనాక వారు కిక్కివచ్చిన కారుకు విగ్గు పెట్టారట. (మార్చి 3 వ) అనలే అది కలకత్తా కదా మరి.

న్ని పెట్టి, క్రింది పెగని, క్రింది దివుడ అన్నీ గొట్టుకొని వీరి పెట్టుకెల్లా అనువ్రతిలో యిచ్చా డు. గొంజగపెరిరా, లూయీస్ అతెంజోస్కో అనే యిద్దరు దాక్టర్లు స్టాన్ఫోర్డ్ సర్జరీనే యీ భాగాన్ని అతని ముఖానికి అమర్చారట. అవ రీడను ఇలా ఆనంద దాయురంగా ముగిసిందని యిద్దరు దాక్టర్లు తృప్తి చెందారట. అతని జులు పాతకలు రావాలంటే మరోసారి స్టాన్ఫోర్డ్ సర్జరీ చేయాల్సి వుంటుందని దాక్టర్ పెరిరా చెప్తూ 'దీనికాలం రాత్రి కనుక అతని ముఖంలోని భాగా న్నీ రోడ్డువారి ఎనివిది గంటలపేపు పడి ల్లిన్నా పాడులేదు.' అన్నారు. ఇంకానయం అదే యి ఇండియాలో అయితే కుక్క, ఏల్లా ఎత్తుకు రియూరేడి. కాదా!—

బహిరంగ హత్య

కలకత్తాలో ఒక వ్యాపారి తన కొట్టు మామి, యింటికి వచ్చేసరికి వంజ బీలను పోలీస్ ఇద్దరు బండ్లుంటూ ఆయన్ని పిక్ అప్ తో 'కాల్చి చంపి' అంటుంది. బలం చూపుకుంటూనే పారిపోయా గట. వెంటనే పోలీసులూ వచ్చి కోడన, పరి కోడన ప్రారంభించింది.





“తల్లిప్రేమ”లో పద్మశ్రీ ఎన్. టి. రామారావు, సాఫ్టీబి

చిత్రసమీక్ష:

తల్లిప్రేమ

తల్లిప్రేమ నవమాసాలు మోసికన్న బిడ్డమీదకే పరిమితం కాదని, పెంచిన బిడ్డమీద కూడా ఆమెకి అదే మమకారం వుంటుందనే సత్యాన్ని బోధించడానికి ప్రయత్నించిన చిత్రం ‘తల్లిప్రేమ’

‘స్వర్ణత్యాగాన్ని’ చేతపట్టుకున్న కథ తల్లిప్రేమ చుట్టూ తిరుగుతుంది. తల్లిప్రేమ, స్వర్ణత్యాగం చిత్రంతో నమసాళ్లలో అతిగా కనిపించినా— ప్రేక్షకుల సానుభూతి ప్రాతలకి, ఆదరాభిమానాలు నిత్యాలకి దక్కుతాయి.

జి.వి.వి.వి.

కేశవరావు ఆహూరి ప్రెసిడెంట్ అతని భార్య సీత మరిదిని తల్లిగా పెంచుతుంది చాలాకాలానికి— ఆమెకి, ఆమె తోడికోడలికి ఒకేసారి సంతానం కలుగుతుంది తోడికోడలి ప్రాణ సంరక్షణార్థం తన బిడ్డని ఆమెకి ‘త్యాగం’ చేస్తుంది ఆ బిడ్డ మరిదిగారి బిడ్డగానే పెరుగుతాడు సీతమ్మ గొడ్డాలగానే పిలిచి పడుతుంది! ఆమె బిడ్డతల్లిగా గుర్తింపబడనప్పుడు కథ క్లైమాక్సు (వుంపు) పెడిపోతుంది ఇదీ కథ

అంద్రమిత్రవాహుని

గ్రామ వాతావరణాన్ని, వ్యక్తుల మనస్తత్వాల్ని చూపిస్తూ గ్రామాల్లో వేటి అభ్యుదయ పథకాల్ని ప్రచారంచేసే ఉత్తమ చిత్రం ఇది!

కేశవరావుగా యన్ టి రామారావు భావనకటన అత్యుత్తమంగా వుంది సీత నటన తండ్రిని నటించారు సీతమ్మ తల్లిగా సాఫ్టీబి, ప్రేక్షకులనుంచి ఎంతో సానుభూతిని అందుకుంటారు ఈ ప్రాత ఆమె నటనాజీవితంలో ఒక మలుపు, నాణంగా పద్మనాభం, విమలగా గీతాంజలి చిత్రాన్ని రసవత్తరం చేశారు తదితర ప్రాతలలో వాగభూషణం, రామోపాస్, కాంచన, చాయాదేవి, రేణిగి సాఫ్టీ చిత్రంగా వలించారు

భువిపాటి రాధాకృష్ణ రచన బాగున్నది సుదర్శనం సంగీతం పరవాలేదు. చిత్రాన్ని ‘సీట్’గా ఏ అసభ్యుడి తావివ్వకూడా చిత్రీకరించిన దర్శకుడు శ్రీ కాంత్ నిర్మాత యస్. ఆజమ్ అభినందనీయులు.

సీతరాజు



“పతి అరుందతి”లో కాంకారావు, జమున

జమున

మార్చి 1 న తేది ఉదయం గం. 9-30 నిలకు రేఖా అండ్ మురళి ఆరున్న 'శ్రీరామ కథ' మొదటి పాట రికార్డింగ్ శ్రీ కోదండరాజు దర్శన కళ్యణలో విజయగార్డెన్స్, థియేటర్లో జరిగింది శ్రీ వడ్డవాణి దగ్గరుండి అనాటి కార్యక్రమాన్ని పాస్ గా వడివించారు శ్రీ వీటూరి వ్రాసిన-

'రామ కథ, శ్రీరామకథ,
ఎన్నిమార్లు దర్శించిన గానీ,
ఎన్నసార్లు ఆరికించిన గానీ,
తనివీరిని దివ్యకథ,

అనేది పాట చిత్రంలో 15 నిమిషా లంటుం దని నారదుడు పాడే యా పాటను యువ గాయకుడు శ్రీ బాలసూర్యుని మొదటి శ్రీకృష్ణ అత్యద్భుతంగా పాడాడని విరాళి వడ్డవాణి వెల్లడించారు ఈ పాటలో చిత్రం యొక్క మోటింగు పెడ్యాలు మార్చి 14 న ప్రారంభమౌతుందని నస్తు పెడ్యాలు ఔట్ డోర్ లో జరుగు తుందని చెప్పారు

రికార్డింగ్ కు వచ్చిన ఎన్ ఆర్ సందిని ఏమిసార్, ఎన్ని పిక్చర్లకు వ్రాస్తున్నారు? అని ప్రశ్నించాను 'మాధవి, బాబూ

సినిమా

మూవీస్, టాంగో పాల్ సంస్థలకు వ్రాస్తున్నాను' అని సమాధానమిచ్చారు ఏప్రిల్ లో తెలుగు చిత్రానికి దర్శకత్వం

గార్డెన్స్ నుండి ప్రసాద్ స్టూడియో వెళ్ళాను అక్కడ దర్శకులు ప్రత్యగోత 'రాజ్ అవుర్ రింక్' చిత్రం యొక్క మోటింగులో వూర్తిగా నిమగ్నరై వుండి కూడ నన్ను మంచి, కాస్త వీలు కల్గిన కుని వచ్చి వరామర్చించారు ప్రస్తుత జరుపుతున్న పెడ్యాలులో యా చిత్ర పూర్తి అవుతుందని, మార్చి 12 నుండి ఏప్రిల్ 10 వరకు కెకే థియేటర్ 'తమిళా' చిత్రం యొక్క ఫైనల్ మోటింగు బొంబాయిలో ముగించేసి ఏప్రిల్ 12 క మద్రాసుకు వచ్చి, ఒక తెలుగు చిత్రాని డైరెక్టు చేసే వుద్దేశ్యంలో వున్నట్లు వ్యక్తపర్చారు 'బహుశా ఏ ఏ ఏ కీ ఒ చిత్రం చేసేపట్టును' అన్నారు



'కార్య'లో జ్యోతిరపిక్తి

సినిమా డైరీ

- తొలుగులో స్వర్ణ జాబ్బి చేమకన్న "ఉప్పాడి కుటుంబం" చిత్రాన్ని ఏ ఏ ఎం అమెంట్స్ నిర్మిస్తుంది ఇందులో నాట్రతి ధరించిన పాత్రను వజ్రశ్రీ, కన్నకుమారి పాత్రను బయ్యలెండ్ల, హిరణ్ ఎం జి ఆర్ నటించును
- నవశ్రీ థియేటర్ "వీరిత్తము" చిత్రంలో విజయనిర్మల, బాబూకగా నటించును
- ప్రముఖ హిందీ టుడురాజు వూర్ నిర్మించనున్న హిందీ చిత్రాన్ని శ్రీ వడ్డవాణి దర్శన దైర్యం చేస్తారు
- బుద్రాసులో ప్రస్తుతం ప్రదర్శించబడుతున్న 'ది గ్రేట్ ఈస్టర్న్ ఫర్మస్'ను ఆర్.గు విరాళులు తమ చిత్రాలలో వుడయోగించ విశ్లేషించారు
- మ చివరిగాంకు, ఉత్తమ చిత్రాలకు శ్రీ విజయ అవార్డులు పంచి పెట్టడానికి కేరళ ప్రభుత్వం సెక్షన్లు వించి
- సూర్య అంబికూ నిర్మించే రెండు చిత్రంలో రవిచంద్రన్, జయలలిత ముఖపాత్రలను వదిస్తున్నారు
- గత రెండు మాసాలకు ముగిసేస్తున్నది కర్ణాట స్టూడియో (బొంబాయి) మూల విజయ ఒడిసది
- శ్రీ సుందరలాల్, డూంబిలి నిర్మించిన "రై" హిందీ చిత్రానికి "ఉత్తరప్రదేశ్ పాత్ర యు సంఘం" ప్రధాన బహుమతి విచ్చింది
- వడ్డీల విచ్చిందీ మిగిలిన వాళ్ళు యశ్రీ, ఎం జి ఆర్ తో నయంగా నటించును
- 'పూర్వం'కు వడ్డవాణి థియేటర్లలో ఏం రోజులు విజయవిజయం చేశారు వాడ్రాడాడల్ శివదీనోత్సవం జరిగింది

'నిద్రపోయి వారం'

ప్రసాద్ నుండి ఏ ఏ ఎం క వెళ్ళాను. అక్కడ 'లామరై నెంజమ్' చిత్రం యొక్క మోటింగు జరుగుతూ వుండింది అందలో నాయికలు యిద్దరు శ్రీమతి సరోజ దేవి, కుమారి వాణ్ శ్రీ వారిద్దరికీ సరబంధించిన పవిత్రేశాలను దర్శకులు శ్రీ బాలచందర్ చిత్రీకరించడం అయిన తర్వాత నన్ను మంచి వాణ్ శ్రీ పెట్టు దియటికి వచ్చింది 'ఏమిటమ్మా, నా చిక్కిపోయా రే' అని అడిగాను 'ఏం చేసేదండి, రాత్రింబవళ్లు బిజీ పెడ్యాల్స్ లో పాల్గొంటున్నాను. నిద్రపోయి ఒకవారం అయింది' అని చెప్తూవుంటే ఆమె పరిస్థితిని చూచిన నాకు బాలి వేసింది. 'మరి ఎప్పటిదాకా మీరు బిజీ కాలేషిట్లు యిచ్చివస్తార'ని అడిగాను 'జాన్ వెరకు ఒక్క నిమిషం కూడ విశ్రాంతి దొరకదు', అన్నదామె ఈ మధ్య యేమయినా కొత్త చిత్రాలను

మీకు తెలుసా?

పద్మశ్రీ విజయంతిమాలకి, దాక్షుడు బాలికీ మార్చి 10 వ తేదిన మద్రాసులో వివాహం జరుగుతుంది అంతా సాయంత్రం విజయ గార్డెన్స్ లో రిసెప్షన్

నటిరాజశ్రీ యితరం 'మయిలాడుం పార్లె' మూటింగు' నందర్బంగా కోవలంపద్మనన్ సముద్రంలో యునిగి పోవాలింది, కానీ ప్రముఖ హీరో రవిచంద్ర ఆమెను కాపాడడు

తెలుగునటి మీనాకు మారికి పెద్ద రంగుల పూల ఛీరలంటే చాలా యిష్టం.

ప్రఖ్యాత నిర్మాత శ్రీ శ్రీవిక్రమరావు ఎంగీతకాన్త పాఠశాలకు అని మీకు తెలుసా!

చేటి ప్రముఖులకి బాలీశికి వానలో తడవడమంటే మహా సరదా.

క్యారెక్టరు యాక్టరు శ్రీ గుమ్మడికి తెవారిలో లేడియో దుకాణం వుండేది

కల్పన చిత్రనిర్మాత శ్రీ బాబు రావును మార్చి 20 సంవత్సరాల వాడుగా కన్సిడరు కానీ ఆయన ముగ్గురు బిడ్డల తండ్రి

శ్రీ పీ టీ శ్రీనివాస్ వద్ద గొట్టం లాంటి పెన్సిల్ రెండు, మూడు రంగుల్లో వుంటావుంటుంది

పేల్లబాక జానకి వగలను యెప్పుడూ పెట్టుకోదు సాధ్యమయినంతవరకు ఖద్దరు ఛీరలను కట్టడం ఆలవాటు

అంకరించారా' అని ప్రశ్నించాను 'మొన్నచే ధనభాగ్యం పెక్కిర్నకు ఒప్పుకున్నాను ఎ ఎ ఎం 'ఉమ్మడి కుటుంబంలో పాపిత్రి అక్కయ్య దరించిన పాతనా తమిళంలో వేర్పన్నాను శ్రీ వామా మీనన్ చిత్రంలో శివాజీతో నటించున్నాను ఇవి కాక పూనుగల్ ప్రొడక్షన్స్ లో రవిచంద్రతో పటించమని అడిగిపోతున్నారు' అని జవాబిస్తూ, 'ఆంధ్ర నవిత్ర వారపత్రికలో లేఖావాణి ద్వారా తన్ను పరిచయం చేస్తు

న్నందుకు చాలా థ్యాంక్స్' అంటే అని తన సంతోషాన్ని ప్రకటించింది 'ఉత్తమనాట్యక తెగా కూడా ప్రేక్షకులు గుర్తినారు'

ఎ ఎ ఎం నుండి వాసినీ శిశి వెల్లాను అక్కడ వార్లవ ప్లొర్లో చాలా ప్రొడక్షన్స్ మూటింగు జరుగుతూవుందని తెలిపి లోపలి కెల్లాను వెర్లడమే తరువాయి దర్శకులు రామినీడు, నిర్మాతలు శ్రీ నట్యనాయణ, విశంసంపా 'రండి, రండి అని అప్యాయతను కురిపిస్తూ పెట్టుకోక తీరుకెల్లాను మా చిత్రానికి 'బంగారు నంకెళ్లు' అని పేరుపెట్టాం మొట్టమొదట మీ 'ఆంధ్ర నవిత్ర వారపత్రిక'లో మా టైటిల్ రివాణి అక పడ్తున్నాం అని దర్శకులు కోరారు

'బంగారు నంకెళ్లు' చిత్రంలో శ్రీమతి జమునా రమణారావును ఒక ఉత్తమనటిగానే గాక ఒక ఉత్తమ నాట్యకత్తైగా ప్రేక్షకులు గుర్తించగలరు అని దర్శకులు ముగించక ముందే శ్రీమతి జమునా సర్వారంకార కోభిళయై రంగప్రవేశం చేసింది. నృత్య దర్శకుడు శ్రీ హీరాచాల్ యిచ్చిన శిక్షణ ప్రకారం కథానాయిక జమునా కథాకవి, భరతనాట్యం, లావణ్య, కూచిపూడి నృత్యాలను కమ్ములపెండువు చేసేవిధంగా అభినయించింది ఈ చిత్రంలో శ్రీమతి జి నరంజీ

నాట్యకాలకు అధిపతురాలు. ఆమె శిక్షణలో శ్రీమతి జమునా అద్భుతనాట్యకత్తైగా శిక్షితులాలవుతుంది కానీ, పాశ్చాత్య నాట్యంలో ఆమెకు ప్రవేశం వుండదు ఆ సమయంలో శాంతివేతన్ విద్యార్థి శ్రీ హరనాథ్ వచ్చి ఆమెకు 'వెస్టర్న్ స్టెప్స్'నుకూడ వేర్చిస్తాడు ఈ సన్నివేశాన్ని సహజంగా చిత్రించారు దర్శకులు రామినీడు చక్కని కోణాల్లో చిత్రీకరణ

వార్లవ ప్లొర్ నుండి మూడవ ప్లొర్ లోకి అడ్డుగుపెట్టాను పెట్టులో కృష్ణా విజయనిర్మలతో నరసమాడతూ, ఆమె చేతిలోవున్న తమలపాకులను నోటిలో అందుకునే దృశ్యాన్ని దర్శకులు సంచలనరూపు 'అత్తగారు - కొత్తకోడలు' చిత్రానికిగాను చిత్రించారు విజయనిర్మలను తన బావా పుల్లో బంధిస్తూ, కృష్ణా యిలాఅంటాడు. 'నాకు తెలుసని, నీకు తెలియదనికూడ నాకు తెలుసు'

దానికి విజయనిర్మల సీగ్నల్ తల పంచుకుని 'మరి గిరికి ఉత్తరం వ్రాశారా', అని ప్రశ్నిస్తుంది, 'ఓ, ఎస్, యాపాటికి వస్తూనే వుంటాడు, మరి మత రెండో వాటకం (సారంభిస్తామా?) అంటాడు. 'కట్' అన్నారు దర్శకులు సంచలన. శ్రీ కె ఎస్ ప్రసాద్ యీ సన్నివేశాన్ని చక్కటికోణాల్లో చిత్రీకరించారు శ్రీ బాబు



'నిలువుదోపిడి'లో ఎన్. టి. రామాదాపు, దేవిక

తాను నిర్మిస్తున్న యీ చిత్రాన్ని ప్రింటర్లో
వూర్చి విడుదల చేస్తారు

శ్రీ బాబురావు వయస్సులో చిని
వాడయ్యా, దోడ్బుద్ధి గలవాడు. మర్యాద
మన్నన తెలిసిన ఉత్తముడు. తన
యూనిట్లోవుండే ప్రతివారితో మంచిగా
మనలుతూ అందరిచేత సెభాష్ అనిపించు
కుంటాడు. లైట్ బోయ్ నుండి అర్పిస్తున్న
వరకు శ్రీ బాబురావును మెచ్చుకోవడమైనా
చెవులాడా విన్నాను మంచిసాంప్రదాయాలను
యేర్పరుస్తున్న యీ యువకుడికి మంచి
తప్పక గెలుస్తుంది. నిర్మాతగా నిలబడి
మంచి చిత్రాలను నిర్మించగలడని ఆశించవచ్చు
చిత్రతొకంలో చరిత్ర సృష్టి

ప్రముఖ నటి శ్రీమతి జి వరలక్ష్మి
తమిళ 'హరిశ్చంద్ర'ను మార్చి 22 న
తమిళనాడులో విడుదల చేస్తున్నట్లు. తన
తెలుగు 'మూగజీవులు' చిత్రాన్ని జిల్లాల
వారీగా అమ్మేసినట్లు, తన తదుపరి చిత్రా
నికి 'తప్పబడుగులు' అని పేరు పెట్టి
నట్లు యిటీవల ఆమెను 'బంగారుసంకెట్టు'
పెట్టులో కలిపినవ్వుడు వెల్లడించింది.
'మూగజీవులు' చిత్రానికి స్క్రీన్ ప్లే, దర్శకత్వం,
కథ, సంభాషణలను నిర్వహించడమే
గాక కథావాయిక పాత్రమ కూడా ఆమెయే
పోషించింది ఇంతవరకు యే స్త్రీ చెయ్యని
సాహసాన్నిచేసి చిత్ర పరిశ్రమలో చరిత్రను
సృష్టించింది



అసాధ్యుడు'లో కృష్ణ, తె ఆర్ విజయ



'ప్రేమకథ'లో రవిచంద్రన్, తె ఆర్. విజయ

ని ని మా

అందరికీ అభిమాన పాత్రురాలు

ఇప్పుడప్పుడే అభివృద్ధిలోకి వస్తున్న
రమాప్రభ యిటు తెలుగు, అటు తమిళ
చిత్రాల్లో నటిస్తూ అందరికీ అభిమాన
పాత్రురాలు యింది ప్రస్తుతం నట్య

మూవీస్ లో 'ఏం జి జి' 'హోం హో నటి
స్తూంది. జి ఆర్ మూవీస్ లో, నవమణి
పిక్చర్స్ లో వాగ్డేల్ నటిస్తూంది కల్యాణ,
బాలా ప్రొడక్షన్స్ లో రాజబాబుతోనూ,
సిద్ధుశ్రీలో వర్మనాథంతోనూ నటిస్తూంది.

వాహినిలోని మరియొక ఫోర్ లో జన
రంజని పిక్చర్స్ చూటింగులో శ్రీ గుమ్మడి,
శ్రీమతి అంజలి దేవి ఒక జోలపాటుకు పెద
పులను కడపటించూచి, దర్శకులు టి రామా
రావును 'ఏమిటంటి, యీ సన్నివేశం' అని
ఆడిగాను 'ఇది డాక్టరు యిల్లు, ఆయన
భార్య అంజలిదేవి పిల్లల్లదూ మరొకరి
పిల్లను పెంచుకుంటారు ఆ పాపను నిద్ర
బుచ్చడానికై యీ జోలపాటును పొడారు'
అన్నారు శ్రీ తాతినేని చలవతిరావు,
సుబ్బయ్య వాదరి నిర్మిస్తున్న యీ చిత్రం
ఆరు రీళ్లు తయారైంది ముఖ్య పాత్ర
లను హరనాథ్, జిమన, గుమ్మడి, అంజలి
దేవి, రాజబాబు, శీతాంజలి, ప్రభాకరరెడ్డి,
రావికొండలరావు ధరిస్తున్నారు శ్రీ దాశరథి
పాటలను, రావికొండలరావు సంభాషణలను
ప్రసాదు.

తమిళంలో తల్లి ప్రేమ

తెలుగులో విడుదలయిన 'తల్లి ప్రేమ'ను
శ్రీ అజమ్ తమిళంలో నిర్మిస్తున్నట్లు
చెప్పారు ముఖ్యపాత్రలను శివాజీశేక్స్,
వడ్మిని, శాంచనలు ధరించగలరని, శ్రీకాంత్
డైరెక్టు చేస్తారనికూడా ప్రకటించారు.
తాను తెలుగులో ఒక జానపదాన్ని నిర్మించ
దర్శింపట్లు కూడా చెప్పారు

మర్యా అర్జున్ పిక్చర్స్ 'పన్నీరు-కన్నీరు'
చిత్రాన్ని గోల్డ్ ఫీల్డ్ స్టూడియోలో నిర్మి
స్తున్నారు ఇప్పటికీ వాల్చర్ శిల్ప చిత్రం
తయారైంది. ముఖ్యపాత్రలను కృష్ణ
కుమారి, వాడనాథ్, విజయలలిత, అనూ
రాధ, కునుమకుమారి, సూర్యకుమార్,
వటేష్ ధరిస్తున్నారు శ్రీ రాజశ్రీ,
మధురశ్రీ, యీ చిత్ర రచనకు బాధ్యులు.
శ్రీ టి వి రాజ పాటలను వినిస్తున్నారు.
ఈ చిత్రానికి కథ, దర్శకత్వం, నిర్మాణం
వనులను శ్రీ పిళ్ళారి పెట్టి
నిర్మిస్తున్నారు విజయలలితపై ఒక
డాన్స్ చిత్రీకరణ చెయ్యబడింది కృష్ణ

కుమారి, హరనాథులు హల్వాన్ని కొన్ని ముఖ్యసన్నివేశాల చిత్రీకరణ గోల్డెన్ రో ఫీబివరి 22 నుండి 27 వరకు జరిగింది ఈ చిత్రాన్ని మేనేజర్ విడుదల చెయ్యాలని నిర్మాత సంకల్పిస్తున్నట్లు వెలు దించారు

అంగ్లో-అమెరికన్ పాట

మారి 6 వ తేదీన ప్రతిమా పీరిమ్య యొక్క రికార్డింగ్ గోల్డెన్ స్టూడియోలో కచ్చిత రిమార్కలు కొబ్బరికాయ కొట్ట



'తారాశాంకం'లో దేవిక

జంట ప్రారంభమైంది శ్రీ టి వి రాం ఎక్ అంగ్లో-అమెరికన్ పాటని శ్రవణానందకరంగా కంపోజ్ చేసారు. ఆ పాటను జాన్ జాక్ పాడారు ఆ పాట యొక్క టెక్స్టు మీకూ వినిపిస్తూ 'ఆన్ ఎ హాట్ సమ్మర్ మార్నింగ్, ఏ గర్ల్ వేట్ వాకింగ్, హర్ స్మైల్ జలె సెన్, యాన్ పీక్ యాన్ మెన్, హర్ వాక్ అదా స్వయర్, యాన్ ఫాన్ యాన్ నిరయర్, ఈ పాటను చిత్రాలో పద్య రితామా



'పాలమనసులు'లో జమున, హరనాథ్

ఋతుక్రమం ఆలస్యమైతే?

విచారపడవద్దు ప్రబోధిగాంచిన దేవిపిల్లు వాడండి

<p>ఫార్మిక్స్ టెబుల్ట్ జరిమాతలవెంటు సగంకోర్సు ఫోర్ టేబుల్ట్ 14 మాత్రలు పొలము ఇవన్నీ అతనిము ప్రతిదో బహిరంగ</p>		<p>దేవిపిల్లు ముఖ్యంగా ఆలస్యమైన క్రమముగాకాక వాయిసలార్థతో కూడిన లేక అగమ్యతాపముతో వేరవు బాగుగ గుణపద్ధుమ</p>	<p>1. లక్ష్యసంబద్ధమంతోమ శీఘ్రముగాను అమోఘము గాను పనిచేయును 2. ప్రతిరోజును తాగియునేను వల్లపని కలిగించును</p>
---	--	---	--

MFRS SEENU & CO MADRAS-21

వ్రతాంత తెమిస్తులు మరియు ద్రగ్గిస్తు అందరివద్ద అభింశునా.
Advt Permitted under G O MS No 1121

ఐటెక్

సౌందర్య సాధనములు

ఐటెక్స్ కాటుక
ఐటెక్స్ బింది
కుంకుం చాందు
ఐటెక్స్
కం... పేన్లు



ARAVIND LABORATORIES, P.B. 1415, MADRAS-17.

రావు, నాయక కీరాసు చూచి పొద్దురు. ఈ సాంఘికచిత్రంలో శ్రీ ఎన్ టి ఆర్ మ హాషిరయన సదహాశేండ్ల ప్రాయుగల యువకుని పాత్రలో చూచి, మీ కళ్ళను విూరే సమ్మలేకపోతారు ప్రతిమా ఫిలిప్సును లాల్ సోదరులు నిర్మిస్తున్నారు చిత్రం యొక్క మూటంగు ఏప్రిల్ మొదటివారంలో ప్రారంభమౌతుంది ముఖ్య పాత్రలను శ్రీ రామారావు కీలా, రాజ బాల, జ్యోతి రెడ్డి, రాజబాబు, రాజశ్రీ గీతాంజలి, సత్యనారాయణ దరిస్తారు

సినిమా

ప్రముఖ రచయితలతో సంభాషణలను ప్రసారం శ్రీ ఎన్ టి ఆర్ కె మరాఠీ చేపడ్తారు శ్రీ ఆర్ కె వజ్రుగం వాసిన కథ ఆధారంగా యీ చిత్రం నిర్మింపబడుతుంది పాటలో ప్రారంభ మయిన యీ పూజకు శ్రీయుతులు తివికమరావు, పుండరీకాక్షయ్య, సన భారత్ ఫిలింస్ నిర్మాత, జగన్నాథరావు, డి ఎ సుబ్బారావు, ఉషా ఫిలింస్ రాజ



‘ముద్దుపాప’లో బేబీరాణి

చెన్నపురిలో హిందీ సినిమాలు

కొంతకాలంగా మదరాసు రాష్ట్రంలో హిందీ సినిమాలు నడవటంలేదన్న సంగతి అందరికీ తెలిసిందే ఈ వ్యాసం రాసే సమయానికి మదరాసులో హిందీ సినిమాలు తిరిగి చూపబడుతున్నాయి ప్రముఖులు ప్రకటించినప్పటికీ, డా. ము క నాయకులు సినిమాలు చూపేస్తే తప్ప లేదన్నప్పటికీ విద్యార్థి వాయకులు మాత్రం ఇష్టపడకపోవడంతో ఆ ప్రయత్నం నిరమించుకోవలసి వచ్చింది. మహారాష్ట్రాభిమాన సంస్థగా చలామణి అవుతున్న శివసేన మదరాసులో తీసిన హిందీ చిత్రాలు బొంబాయిలో నడవటానికి వీలులేదన్న సంగతి, ఆ తరువాత ఏ ఏఎస్ సంస్థ అధినతి వర్గి శివసేన ప్రముఖుడు శ్రీ శాకెని కలిసిన సంగతి కూడా అందరికీ తెలిసినదే తమిళ నాడులో జాతీయపతాకం తగులబెట్టిన సంఘటనపై గురించి ప్రస్తావించినా ఆ చర్యని శ్రీ అన్నాదురయి ఖండించినట్లుంటే, తిరిగి హిందీ సినిమాలు రెండు ప్రాంతాలలోనూ ప్రదర్శింపజేయవచ్చు శ్రీ శాకెని

అడ్డుపడ్డారు కాని తర్వాత అడ్డుని తీసేశారు దీనికి కారణం ఏమిటి, అని ప్రతివాది లేఖరులు అడగగా శ్రీ బాల్ శాకెని ఇలా అన్నారు - శ్రీ గణేశన్ మహారాష్ట్ర శ్రేయోభిలాషులలో ఒకరు; కొంతకాలం క్రితం మునసిద్దం గాయకుడు, నటుడు అయిన బాలగంధర్వ గౌరవార్థం జరిగిన కార్యక్రమంలో ఆయన మదరాసునుంచి స్వయంగా వచ్చి పాల్గొనటమేకాక చక్కటి జానుకలు కూడా ఇచ్చారు, కొయినా సగం భూకంపం నిధికి గొప్ప విరాళం ఇచ్చారు, అని ఈ పేపిల సందర్భంలో శ్రీ మెయ్యప్పన్ (ఏ ఏఎస్ అధినతి) శ్రీ శాకెని కలుసుకున్నారు ‘బాల్ శాకెని ఎంతో వహనంతో, మర్యాదగా నాకు పరిసితులనన్నిటిని విడమరచి చెప్పారు ఆయన దేశాన్ని విడగొట్టే రకం రాజకీయవాదికారు, జాతీయ నిర్మాణానికి మన వాయకులకి తోడ్పడుతున్నారు,’ అన్నారు శ్రీ మెయ్యప్పన్.

[సోమవారం, మార్చి 11న తారీకు నుంచి బొంబాయిలో తమిళనాడులో నిర్మించిన హిందీ సినిమాలు నడవని ఒకవార్త-]

[—వి. యన్.

రాజనాల, రాజశ్రీ, సత్యనారాయణ, రాజబాబులు వచ్చి నిర్మాతలను ఆశీర్వదించారు. నిర్మాతకి శుభాకాంక్షలు

ఎన్ టి ఎస్ ఫిలింస్ రెండవ చిత్రం యొక్క మూటంగు ఏప్రిల్ మొదటివారంలో మార్చి 11న లేదీ మధ్యాహ్నం మూడు గంటలకు జ్యోతి ఫిలింస్ వారాయనారావు స్క్రీన్ ఆన్ చెయ్యగా, తివికమరావు శ్లాన్ కొట్టగా ప్రారంభమైంది దర్శకుడు కె విశ్వనాథ్ కొబ్బరికాయ కొట్టారు. నిర్మాత జగన్నాథరావు విచ్చేసిన అతిథులకు సున స్వాగతం పల్లారు ముహారానికి వద్ద శ్రీ రామారావు, యు విశ్వేశ్వరరావు, పుండరీకాక్షయ్య, సన్యాసిరాజ, టి వి. రాజ, వాణి వెంకటేశ్వరరావు, కాంత కుమారి, కాంచన, సత్యనారాయణ, అల్లారామలింగయ్యగారి మరి కొంతమంది వచ్చి నిర్మాతకు శుభాకాంక్షం సందచేసారు. చిత్రం యొక్క మొదటి పోస్టర్ వద్ద శ్రీ రామారావు, కుమారి కాంచన, కాంత కుమారి పాల్గొన్నారు.

స్వగృహంలో చిత్రానికి

ప్రారంభోత్సవం

మార్చి 6 మంచీలో ఆంధ్రకే నటుడు కొంతారావు తాను నిర్మిస్తున్న 'నవ స్వరాలు' చిత్రాన్ని తన ప్యూహంలో ప్రారంభించారు దీని యొక్క మూటంగు ప్రిసిల్లో ప్రారంభం కాగలదు ప్రారంభ పూజకు దర్శకులు వేదాంతం రాఘవయ్య నాయక రాజశ్రీ, సంగీత దర్శకుడు టి వి రాజు, నాయకుని ఆప్తమిత్రుడయిన వీరరాజు వచ్చారు నిర్మాతను ఆశీర్వాదించారు

నాయకినాయకులు

పాతవాళ్లే ఉంటారు

ఇందిరా రమణా నిర్మాత శ్రీ టి. పి. మల్లాన్న తన 'జన్మభూమి' జానపదచిత్రం యొక్క మూటంగును కూడి మార్చి 6 న ప్రారంభించారు ఈ చిత్రానికి గిడుతూరి సూర్యం దర్శకుడు నాయకీ, నాయకులు ఒకా పాతవాళ్లే వుండగలరు నవాయ పాతను కొత్త నటీ, నటులు ధరిస్తారు కోడండనాటి సంగీతాన్ని సమర్పిస్తారు.

—శ్రీనివాస్ ●



'జన్మభూమి'లో నాగేశ్వరరావు, కయలలిత.

మూడవ పెన్సులో ఇండియా గెలుపు

వెల్లింగ్టన్లో మార్చి 4న జరిగిన మూడో పెన్సులో మ్యాచు లాండ్ పై విజయాన్ని సాధించి ఇండియా క్రికెట్ ప్రపంచంలో తు



గెండాన్ని తిరిగి ఎంజెమ్మకున్నది సెంచోలో ఆడి ఇండియా విజయాన్ని చేపట్టుటయిది రెండోసారి సెంచో కర్ణి, ప్రవస్తుల స్పీడ్ బ్రులింగ్ మ్యాజిలాండ్ ని 200 డాటనీలేదు వాడేకర్ శతాన్ని సాధించాడు. సర్టిమంచి సహకారాన్నిందించాడు.

* * *

బాధ్యతారహితమైన, నిర్లక్ష్యంతో కూడిన ప్రముఖ భారత క్రీడాకారుల ఆట మద్రాసులో మార్చి 3 న ముగిసిన వారల్ మెమోరియల్ మాచ్ లో మద్రాసు ఫస్ట్ మినిస్టర్స్ XI ఫెరార పరాజయం పాలనడానికి దారి తీసింది ఇంగ్లండ్ కి చెందిన ఎం జె ప్రిన్స్ ల్ నాయకత్వంలో అంతర్జాతీయ బృందం 290 పరుగుల తేడాతో మన విజయాన్ని సాధించింది. మెదిట బౌండానిలో జరిగిన పి. కె నాయుడు మెమోరియల్ మాచ్ లో కూడా ఈ జట్టే విజయాన్ని సాధించింది అది కూడా మనకి ఆర్థిక పరాజయమే కనీసం అంతర్జాతీయ వ్యక్తి అయిన ప్రాంక్ వారల్ గౌరవార్థం అయినా మద్రాసు ఆటలో ఆటగాళ్లు మరింత బాధ్యతవి, ఏకాగ్రతవి ప్రదర్శించార్యింది నిర్వాహకులు కూడా పెన్సు పాటిలకిగా భారీ ఎత్తున సచ్చాహాలు చేయకుండా ఉండార్యింది నా ఉహన రై న దై తే నవ్వం దాదాపు

రు 15 000 డాక ఉండొచ్చు మద్రాసులో క్రికెట్ పోటీల సందర్భంలో చివరిది కావటంవల్ల నేమా ప్రేక్షకులు కూడా ఎక్కువమంది రాలేదు దానికితోడు ఆటగాళ్లు ప్రేక్షకుల్లో అనక్తిని రేకెత్తించే విధంగా ఆడకపోవటంతో అది ప్రదిర్శన ఆట మాత్రమే నవపించేట్లుంది ప్రఖ్యాత ఆటగాళ్లలో చాలామంది నిర్లక్ష్యం ప్రదర్శించారు అంతర్జాతీయ బృందం 360 చేయడానికి పాకిస్తాన్ క్రికెట్ లార ఇబాదుల్లా, గ్లోలు చేసిన శతాలు బాగా పనికివచ్చాయి ఎడమ చేతివాటు ఆటగాడు అండర్ ఉడ్ అద్భుతంగా బఫర్ చేశాడు ఇండియా 164, 111 చేసింది మద్రాసుకి చెందిన వెంకట రాఘవన్, వి వి కుమార్లు వ క్క వి బ్రతులింగ్ చేశారు

* * *

జమీనియా ఆటగాడు వాస్తా సె తన సీనియర్ సహాధ్యాయి టిరియాకే వి మార్చి 7 న ముగిసిన మద్రాసు రాష్ట్ర పెన్సులో ఛాంపియన్ షిప్ ఫైనల్ లో వోడించాడు డబుల్ లో వారిద్దరూ ప్రేమబిత్ లోత్, శ్యామ్ మినోత్రాలపై విజయాన్ని సాధించారు ఆడవాళ్లు తిరుదు బొబ్బిలి కుమార రాణికి దక్కింది జానియర్ తిరుదు ఆనంద్ అమ్మల్ రాజా గెయను కున్నాడు ఆర్ కమార్ 14 ఏళ్ల లోపు బాలలలో వచ్చాడు రోయన్న వివే అబ్రహంలు జానియర్ డబుల్ గెలిచారు సీనియర్ ఈవెంట్యల్ వారిద్దరూ తమ సత్తాని చూపించారు. 11 ఏళ్ల ఇరంగో మంచి ఆటని ప్రదర్శించాడు

—కె ఎస్ నళినీంహాన్

పుస్తకాలు

తిలక్ కథలు

(కథల సంపుటి. రచన: డి. కే. దేవరకొండ వారి గంగాధరతిలక్. ప్రచురణ: విశాలాంధ్ర పబ్లిషింగ్ హౌస్, ఏలూరు రోడ్డు, విజయవాడ-2. పందొమ్మిది కథలు: 366 పేజీలు. వెల : అయిదున్నర రూపాయలు)

'సుందరీ-సుబ్బారావు', 'ఉంగరం', 'ఊరిచివర యిల్లు', 'సమద్రపు అంచులు' ఆకాశరణం చదువుతుంటే ఆవయత్తుంగా కళ్ళవెంట నీళ్లు వచ్చాయి.

'బాబు', 'నీలాపతి కథ', 'నల్లజర్నల్ రోడ్డు', 'దేవుణ్ణి చూసినవాడు' చదివితే ఆశ్చర్యంలో పాలు ఆనందం కలిగింది.

'సుందరీ-సుబ్బారావు' చిత్రానామరాగ చేత నృప్తి. జాలి. 'ఉంగరం' అమాయక అమాయకత్వం, జాలి. 'ఊరిచివర యిల్లు' వేశ్యకథ. గుండెలు పిల్చుకుపోతాయి. 'సమద్రపు అంచులు' బెన్నవాడి బ్రతుకు బళ్ళబాలు. దిగులు. 'ఆకాశరణం' కూతుర వేశ్య అయితే అమోదించే తల్లిడి బ్రతుకు. దిగులు. 'ఊరిచివర యిల్లు'లో వనిసలిది, రమవాక్కులు: అనత్యం అని చెప్పేంతర్వాత, గంతకుడు పలాయనం చిత్ర గించటంతో ముగిసిపోయి వున్నట్లు యితే సాఫీగా వడిచే బాలులో చక్రం కింద రాయివడి ఒక్క కుడుపు కలిగి మామూలుగా వెళ్ళిపోయే రెండో బండిలాగ ప్యాకుడి గుండె పూగినలాడిపోయి వుండేది.

తిలక్ పూర్వయవాది (తిలక్ గారూ అనను. డి. కే. తిలక్ గారూ అని అనే అనుమ, గురజాడ అప్పారావును వివరించును. వన్నయనూ అనను. చిన్నయనూ అనను. గారూ అనటం వాళ్ళను అవమానపరచటంలో సమానం, రమపల్లె సామభూతి వుంది. కథ అలా ఆసలేకపోయాడు. గుండెలు పిండే కథా రచన చేయగల రచయిత అంతో ఇంతో కర్మశక్త్యం కలిగివుండ లేక పోతే కథముగింపు వకప్పండిగా వుండదు. మహాత్మ్యం కథ ఎన్నుకొన్న తిలక్ చక్కగా వ్రాస్తూ మధ్యలో మనిషి అయిపోయి, కోమల పూర్వయవాదియి పోయి, ముగింపు పెంచాడు. పెరిగిన ముగింపు తగ్గించి, భారతీయతర భావల్లోకి, అంగ్లంలోకి 'ఊరి చివరయిల్లు' అనువాదం చేస్తే, ఆంధ్రుల కథాసాహిత్యం స్థాయి అండ్లరికి అర్హమవుతుంది. అది ఉత్తమకథ.

'కవులరైలు' ఈ సంపుటిలో అనవసరం. అది కథకాదు. కవులగూర్చి తిలక్ అభిప్రాయం, అది మనహాయిందితే, ఈ సంపుటిలోని ఏ కథా, తెలుగు సాహిత్యంలోని ఏ ఉత్తమకథకూ తీసిపోదు.

తల్లిసొందర్యమో, పాతచిత్రణ వైశిష్ట్యమో, జాన్తన సమాజవిశ్రేణిరణమో, కవితాస్థాయి చేరుకొన్నవాడో సోకుమార్యమో, విడివిడిగానో, సమష్టిగానో ప్రతికథలోనూ ప్రత్యక్షమవుతాయి. ఏ కథను దూరంగా వుంచుదామనుకొన్నా, ఏదోఒక

గుణంగానీ, గుణ సమూహంగానీ ఆ కథను దూరం చేసుకోవీయవు.

ఏ ఒక్క లక్షణమో ఉందితెన్నునుకంటే ఆ ఒక్క గుణమూ ఉన్నతస్థాయిలో ఉంటుంది. తెలుగు దేశం నోచుకొన్న పదిమంది ఉత్తమకథా రచయితలలో తిలక్ కు సమూచిత స్థానం వుంది.

వస్తుతశ తిలక్ రచయితకాదు. కాని, అతని కథలు జటిలంగా లేవు. గురజాడ అప్పారావు కథా రచయితకాదు. అతని కథలూ జటిలంగా లేవు. అయితే వార్తీధర్మరూ వ్రాసిన కథలు దాదాపు అన్నీ అణి ముత్యాలు. మరో అడుగు ముందుకు వెళితే అప్పారావు ఆధునిక కథ రచనలోనూ అద్భుత అయినా, అతని కథలకంటే తిలక్ కథలే గుణాధిక్యం కలిగివున్నాయి. 'బాబు'లో బాబును చూస్తే దెప్పలేని బాధ, 'కదిలే బాబు'లో అతని జేబులోకి పోయి, వస్తూన్నదో చేయగూర్చి ముగిసిన, 'ఏవీరా లేదు'లో ఉన్న చాలా సంగతి. 'రాత్రి 9 గంటలకు' ఓగరంవాలకం 'సమద్రపు అంచులు'లో మెలికపడ్డి నీరీ జీవితపు అంచులు విసిరేస్తున్న, వద్దూరక్షణ, పద్మదేవత మధ్య 'నీలాపతి కథ' పల్ల జాలి, 'దొంగ'లో నిజాయితీ, 'అతనికోరిక'లో వేశ్యసామభూతి, 'నల్లజర్నల్ రోడ్డు'లో పిర్తియ్యన విధికి వదిలి వచ్చిన బుద్ధిమంతుల మౌఢ్యం పల్ల వివరం, గుండె లేని గవరయ్యలో 'దేవుణ్ణి చూసిన వాడు' తలకత్తటం పల్ల (పేమ, బాధ, 'నవ్వు'లో పరమార్థం, 'పరివర్తన'లో మలుపు నింపుకొన్న విచారణలు, ప్యాకులను పిచ్చివాళ్ళను చేస్తాయి అనందంలో ముంచెత్తుతాయి. కరుణలో రసప్రి విభం చేస్తాయి. భావ శాబ్దంలో మునకలు వేయిస్తాయి.

తిలక్ కథల్లో గుణవిమర్శ స్థలాభావం గుర్తుకు తెస్తుంది. దోషసమీక్షకు అవకాశం లేదు. ఇంతవించి కథలు తెలుగులో ఈమధ్య అధికంగా రాలేదు. ఏరచయితా వ్రాసినవి అన్నీ ఇంత మంచికథలు కావు

ఆంధ్రప్రదేశ్ లోకం ఆవశ్యం చదవవలసిన కథల సంపుటి ఇది. వర్తమాన రచయితలు ఈ కథల అనుకూలం చదువుతూ వుండవచ్చు. తిలక్ లేని లోపం ఈ కథలు చదివేంతర్వాత లేదు.

- మనోరాణి.

మెదడుకి వేత

(48 వ పేజీ తరువాయి)

ఉంటే భారతీయుడు దానికి ఐ మూలగా ఉన్న 8 వ స్థానరాన్ని చేరుకోవాలి. అప్పుడు శత్రువు ఎటు కదిలినా దొరికి పోతాడు. లేక శత్రువు 22 వ స్థానం లోకి వెడితే భారతీయుడు దానికి ఐ మూలగా ఉన్న 19 వ స్థానరాన్ని చేరు

కోవాలి. తరువాతి ఎత్తులో ఆట కట్టాకే లేక శత్రువు 27 వ స్థానం లోకి వెడితే దానికి ఐ మూలగా ఉన్న 24 వ గదిలోకి భారతీయుడు చేరుకుని తరువాతి ఎత్తులో శత్రువును చంపాలి. శత్రువును ఈ ప్రమాద కరస్థానం లోకి నులభంగానే తరుమవచ్చు. మొత్తం మీద చేయవలసిన దిద్ది: భారతీయుడు మొదటి తొమ్మిది ఎత్తులూ పైన చెప్పిన వరుసలో వెయ్యాలి. తరువాత శత్రువు వెంటపడాలి శత్రువును 1 వ స్థానం వైపు వెళ్లనివ్వకుండా దూరంగా తరమాలి. ఆఖరికి శత్రువును 22, 27, 5 స్థానం లో ఒకదానిలోకి తరిమి జయించాలి. ఈ విధంగా చేస్తే 17 ఎత్తులకన్న అధికం అవసరం లేదు. పైన చెప్పిన 9 ఎత్తులూ సరిగ్గా వేసిన తరువాత భారతీయుడు అక్కడిక్కడ తప్ప నడికలు నడిచినా ఆలస్యమవుతు. దోగని ఓడిపోడు. శత్రువును 1 వ స్థానం చేరుకోనివ్వకుండా చూచుకుంటే చాలు.

వ్రాయడానికి ఈ ఆట కష్టమని పిస్తోంది కాని, పెద్దబొమ్మచేసి అడితే భారతీయుడు నులభంగానే శత్రుసంహారం చేయగలుగుతాడు. ఉదాహరణకు ఒక పూర్తి ఆట ఇక్కడ వ్రాస్తున్నా.

భారతీయుడు	శత్రువు
24	13
20	9
19	13
15	17
11	21
7	20
3	24
1	23
2	19
6	15
10	19
14	23
18	24
19	25
20	27
24	

ఇప్పుడు శత్రువు 25, 26 స్థానం లో ఒకదానిలోకి రాక తప్పదు. అప్పుడు భారతీయుడు అతడిని చంపగలుగుతాడు.

ఫోస్‌ఫోమిన్ శక్తిని పెంపొందించును,

అధికముచేయును,

సహనశక్తిని

హెచ్చించు

ను. శరీరము

రోగనిరోధక శక్తిని

ఎక్కువచేయును

అవును —
కుటుంబము అంతటికి ఫోస్‌ఫోమిన్
వల్ల ఆరోగ్యము కలుగును.

ఫోస్‌ఫోమిన్, దీని కాంపౌండ్స్ విటమిన్లు మరియు
గ్లైసెరోఫాస్ఫేట్లుగల ఆయుర్వేద పండ్ల రుచిగల టానిక్

SARABHAI CHEMICALS **PHOSFOMIN** [®] **III** [®] (1) * ఆర్. పి. స్కాట్ & సన్స్ ఇన్కార్పొరేటెడ్ వారి
రిజిస్టర్డ్ ట్రేడ్ మార్కు. దీనిని దీని శక్తిని పెంచుటకు ఉపయోగించుటకు 1960 వందల సంవత్సరం ప్రముఖ విమర్శ
* **SARABHAI CHEMICALS**



తప్పక
చూడండి!



విజయ & సురేష్ కంబైన్స్
హాల్స్

నిర్మాత డి.రామనాయుడు సమకాలిని ఆర్.శేషగిరిరావు పద్మవర్ణా కె ఎస్. ప్రకాశరావు



విజయ కంబైన్స్ నిర్మితం

VISAYA